

Disseny del programa d'Educació Ambiental de Gavà

Ajuntament de Gavà

Juny 2025

Núm. expedient 2024/0009194

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica**

Direcció del treball

Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental de l'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Ecològica de la Diputació de Barcelona

Blanca Martínez de Foix i Jesús Coines Suñé

Equip redactor

Telf. 637 92 50 53

info@siboc.es

ÍNDEX

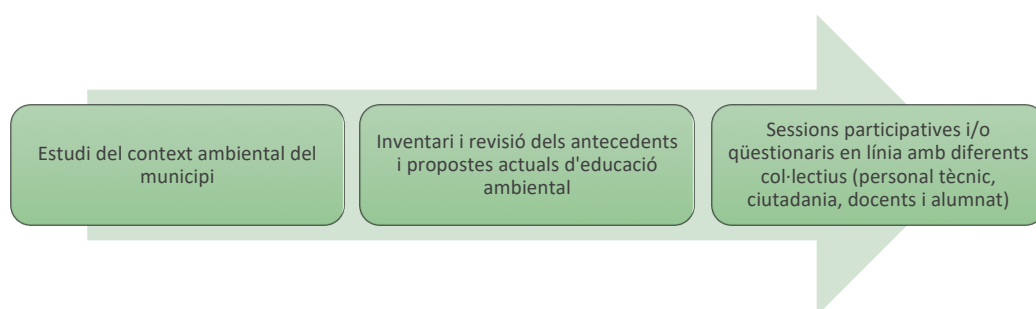
Resum exectiu.....	4
Part 1: context, diagnosi i sessions participatives.....	8
1. Introducció.....	9
2. El marc conceptual.....	11
3. Context ambiental local.....	16
4. Diagnosi de les activitats i recursos d'educació ambiental.....	20
5. Accions participatives.....	36
6. Conclusions de la diagnosi i les sessions participatives.....	41
Part 2: concreció del nou pla d'educació ambiental.....	45
7. Visió i missió.....	46
8. Objectius.....	46
9. Abast del pla.....	47
10. Línies i objectius estratègics.....	48
11. Propostes d'accions.....	51
12. Pla de comunicació.....	144
13. Seguiment i avaluació.....	146
14. Proposta de prioritització i de pla de treball.....	148
Annex 1. Preguntes i resultats de la sessió participativa presencial amb personal tècnic municipal.....	152
Annex 2. Preguntes i resultats de la sessió participativa presencial amb docents de la XESGavà.....	155
Annex 3. Preguntes i resultats del qüestionari en línia adreçat a ciutadania.....	160
Annex 4. Preguntes i resultats del qüestionari en línia adreçat a alumnat.....	168

RESUM EXECUTIU

L'Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental de la Diputació de Barcelona (OTEPA) té per objectiu prestar suport tècnic i econòmic als municipis en matèria de comunicació i educació ambiental. Una de les línies de treball és la planificació de programes municipals i d'equipaments d'educació ambiental. L'Ajuntament GAVÀ ha sol·licitat suport tècnic en el Catàleg de Serveis 2024 per al disseny del Programa d'educació ambiental del municipi.

L'objectiu principal per tant, és elaborar una diagnosi per conèixer la realitat local en matèria d'educació ambiental així com identificar oportunitats i limitacions per, posteriorment, redactar un programa que conté un conjunt de propostes tant de gestió interna com d'activitats ambientals adreçades a diferents col·lectius. El pla s'elabora seguint la [metodologia establerta per la Diputació de Barcelona](#).

Prèviament a la concreció de les accions, s'ha realitzat un conjunt de tasques que permeten identificar els punts forts de les accions implementades fins al moment per part del municipi i identificar els buits que es poden omplir amb el nou programa. Aquestes accions han estat:

Tenint en compte aquests tres aspectes, s'han identificat potencialitats, aspectes a millorar i possibles aliances que permeten elaborar un nou pla d'educació ambiental:

- Proposar un conjunt d'accions relacionades amb la gestió interna del programa així com els vincles que es poden crear amb altres àrees municipals i altres agents territorials.
- Crear una programa integrador i transversal que permeti que totes les persones a nivell individual o través de diferents col·lectius locals puguin participar doncs es proposen activitats adreçades a perfils de diferent nivell de coneixement i sensibilització.
- Fer un salt en la concepció de les propostes educatives de manera que una visió més transformadora de la ciutat. Es basen per tant, en l'acció a l'entorn directe.

- Basar les propostes en la interacció, coneixement i observació de l'espai per fomentar el sentiment de pertinença i fomentar actitud de cura i conservació vers l'espai, la biodiversitat que acull i els elements patrimonials que s'hi conserven.

A partir de les accions anteriors s'ha creat un conjunt de **37 propostes** que s'han distribuït en **5 línies estratègiques**:

	ACCIONS
LÍNIA ESTRATÈGICA 1: GESTIÓ INTERNA DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planificar les accions d'educació ambiental. 2. Crear una marca gràfica del programa d'educació ambiental. 3. Elaborar i implementar un pla de difusió i de comunicació 4. Elaborar un pla de seguiment i avaluació de les activitats del programa. 5. Utilitzar els recursos i espais dels equipaments municipals per programar activitats, exposicions i actes o xerrades.
LÍNIA ESTRATÈGICA 2: TRANSVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A L'AJUNTAMENT	<ol style="list-style-type: none"> 6. Establir aliances amb altres àrees de l'Ajuntament. 7. Realitzar formacions internes (personal tècnic i polític). 8. Crear un espai de referència d'educació ambiental. 9. Ambientaltitzar els equipaments i espais públics.
LÍNIA ESTRATÈGICA 3: CAPACITAR A ENTITATS I A EMPRESSES PER A QUE INTEGRIN L'EDUCACIÓ AMBIENTAL EN LA SEVA ACTIVITAT	<ol style="list-style-type: none"> 10. Suport a les accions de responsabilitat social corporativa. 11. Formació ambiental adreçada a les entitats locals. 12. Formació ambiental adreçada a les associació de veïns i veïnes. 13. Curs per a docents: el patrimoni ambiental de Gavà.
LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES AMBIENTALS	<ol style="list-style-type: none"> 14. Adherir-se i programar accions en el marc de dies mundials i setmanes temàtiques. 15. Dissenyar un programa de divulgació ambiental amb xerrades, exposicions i activitats. 16. La biblioteca de les coses: xarxa d'intercanvi i punt de donacions. 17. Geocerca dels arbres singulars de Gavà.

**LÍNIA ESTRATÈGICA 5:
CAPACITAR A INFANTS
I JOVES A TRAVÉS
D'ACCIONS
D'EDUCACIÓ
AMBIENTAL**

18. Ambientaltzar esdeveniments locals.
19. Dinamització d'itineraris saludables i activitats ambientals per a persones grans o persones amb necessitats especials.
20. Fomentar el coneixement a través de la ciència ciutadana.
21. Organitzar jornades de voluntariat ambiental.
22. Promoure i difondre dels itineraris de natura de Gavà.
23. Informar als docents a l'inici de cada curs de l'oferta d'activitats, novetats i dels recursos per realitzar activitats de forma autònoma.
24. Reforçar la Xarxa d'escoles per a la sostenibilitat de Gavà.
25. Mantenir les aliances amb altres administracions per complementar l'oferta educativa escolar.
26. Impulsar els itineraris de natura.
27. Reptes pel clima: concurs anual per entitats de lleure.
28. Oferir treballs de recerca per alumnat de batxillerat.
29. Suport a projectes de servei comunitari.
30. Activitats basades en el format *escape room*.
31. Desenvolupar propostes educatives per infants de 0 a 6 anys.
32. Activitats de reducció de residus.
33. Propostes d'estalvi energètic als centres educatius.
34. Dissenyar un joc de rol sobre els efectes del canvi climàtic a la salut per a instituts.
35. Apadrinaments d'espais o elements d'interès natural.
36. Mobilitat i qualitat ambiental: taller la ciutat dels 15 minuts.
37. Activitat específica sobre salut ambiental.

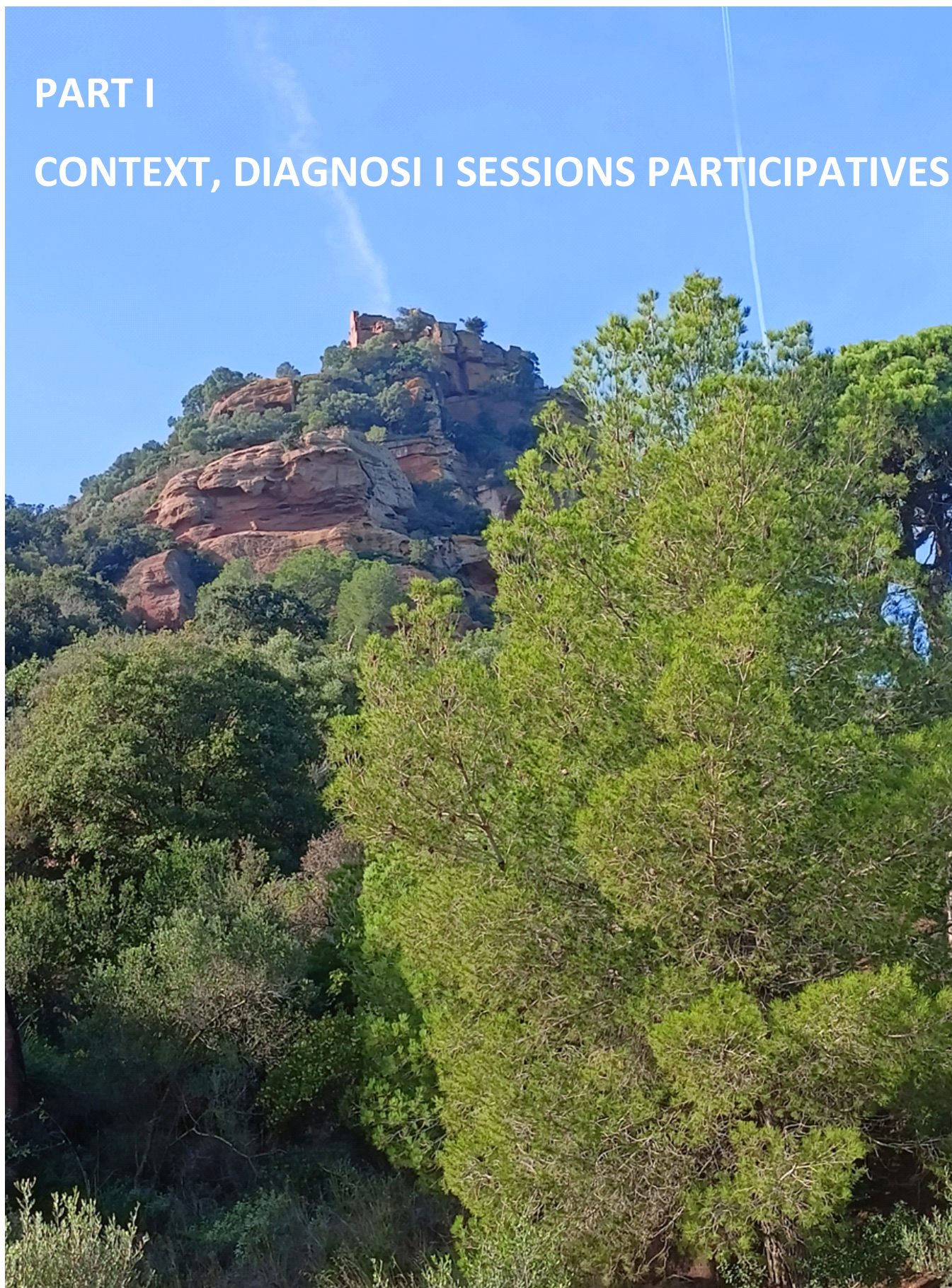
Les accions indicades anteriorment es materialitzen, finalment, en un document amb 2 parts ben diferenciats:

Part I: correspon al marc conceptual: què és l'educació ambiental i el context ambiental del municipi. També inclou l'inventari i diagnosi de les accions realitzades al municipi fins al moment i la descripció i resultats de les sessions participatives.

Part II: correspon a la proposta concreta del nou programa d'educació ambiental i inclou els objectius, destinataris, justificació curricular i la descripció de les 37 accions proposades.

PART I

CONTEXT, DIAGNOSI I SESSIONS PARTICIPATIVES

1. INTRODUCCIÓ

Actualment, es disposa d'un munt d'evidències científiques que demostren que ens trobem en una situació d'emergència climàtica, però també social i de valors. La paraula "emergència" ja ens avisa que és important implementar canvis significatius. Davant aquesta situació per tant, és urgent aturar-nos i reflexionar cap a on hem d'avançar i com ho hem de fer. És evident el paper rellevant que ha d'assumir la ciutadania, les entitats, les administracions i, de fet, tot els sectors de la població a l'hora de fer front als nous reptes ambientals que se'ns plantegen.

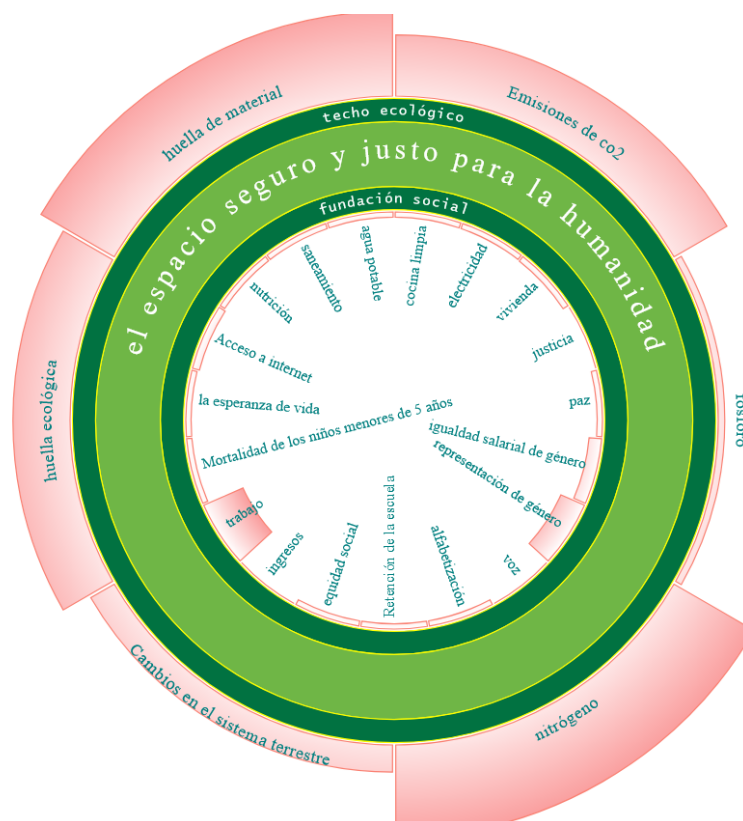
El conegut lema "Pensa global, actua local" ens recorda que les actuacions que s'impulsen des de l'àmbit local són indispensables a l'hora de gestionar aspectes com la mobilitat, la reducció en la generació de residus, el foment de les energies renovables, la conservació dels espais d'interès natural... tots ells relacionats directament amb l'emergència climàtica i ara també, social.

L'economista Kate Raworth va proposar el 2012 el "dònut". Aquest, integra els límits ecològics i els requeriments del desenvolupament humà. El 2009 el Centre de Resiliència d'Estocolm va identificar els "límits planetaris", que en cas que se superin poden posar en perill l'estabilitat del planeta. Més endavant, Kate Raworth va incorporar les "fronteres socials" per dibuixar un espai ambientalment segur, compatible amb els drets universals i l'erradicació de la pobresa.

És una figura que mostra un doble límit, un exterior que correspon als límits planetaris i un interior, que mostra els llindars per garantir una vida digna i justa per a tothom. Entre aquests dos límits es troba l'espai segur per a nosaltres.

A continuació es mostra el "dònut" corresponent a Espanya. El color rosa mostra el nivell d'impacte negatiu ambiental o social de cada categoria.

Accedeix a <https://doughnut-economy-fxs7576.netlify.app/> per ampliar la informació relacionada amb cada categoria.

Font: <https://doughnut-economy-fxs7576.netlify.app/>

En aquest context, l'Ajuntament de Gavà amb el suport de la Diputació de Barcelona, ha elaborat un "Pla d'Educació Ambiental Local" que dona sentit i coherència a les iniciatives informatives i formatives relacionades amb el medi ambient i la sostenibilitat.

Aquest pla aporta una visió estratègica i defineix les línies de treball en matèria d'educació ambiental dels propers anys. És per tant, el full de ruta.

El nou pla permet fer un pas endavant i evitar que les diferents propostes no siguin només teòriques sinó que es combinin amb l'acció, amb l'objectiu d'empoderar a la població no només a nivell ambiental, sinó també, social.

Recomanació

Consulteu l'apartat "resum executiu" per conèixer de manera sintetitzada els aspectes més rellevants del present pla d'educació ambiental.

2. EL MARC CONCEPTUAL

2.1 DEFINICIÓ DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL

La UNESCO defineix l'educació per a la sostenibilitat com aquella que té per objectiu ajudar a les persones a desenvolupar les actituds, competències, perspectives i coneixements per a prendre decisions ben fonamentades i actuar en pro del seu propi benestar i dels altres, ara i en el futur. Aquesta definició la realitza en el marc dels Objectius per al Desenvolupament Sostenible, concretament el número 4: Educació de qualitat.

Al fil d'aquesta definició i objectiu, un programa d'educació ambiental i per a la sostenibilitat ha de capacitar a la ciutadania per prendre decisions, incorporar nous hàbits de consum i models socials, prendre consciència de la petjada ecològica vinculada a l'activitat diària i per fer-ho és necessari aportar coneixements científics i rigorosos, fugint dels missatges catastrofistes i fomentant aquells que aporten accions que la ciutadania pot implementar en el seu dia a dia.

2.2 ELS OBJECTIUS PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Els Objectius per al Desenvolupament Sostenible (ODS) són disset objectius de caràcter ambiental, social i econòmic que guien la implementació de l'Agenda 2030.

Tots els objectius estan relacionats entre sí, és a dir, per avançar en un cal avançar també en d'altres. Volen ser unes fites concises, fàcils de comunicar, orientades a l'acció i aplicables a tots els països.

Els ODS incideixen en cinc esferes d'importància crítica de l'Agenda, les anomenades 5 P:

- **Persones.** Posar fi a la pobresa i la fam en totes les seves formes i assegurar la dignitat i la igualtat de totes les persones.
- **Planeta.** L'Agenda 2030 pretén protegir els recursos naturals del planeta i combatre el canvi climàtic per assegurar un ambient digne per a les generacions futures:
- **Prosperitat.** Assegurar que tothom pugui gaudir d'una vida pròspera i plena en harmonia amb la natura.

- **Pau.** Fomentar societats pacífiques, justes i inclusives.
- **Aliances.** Implementar l'Agenda 2030 a través d'aliances globals sòlides

És important relacionar els ODS amb el programa d'educació ambiental. Insistim però, en la idea que el programa ha de donar resposta a la realitat i necessitats de cada municipi, per això és possible que cada programa local es vinculi a ODS diferents.

A trets generals, s'han seleccionat alguns ODS que poden relacionar-se amb el programa:

2.3 LES VISIONS DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Segons la Teresa Franquesa¹, es poden establir cinc maneres d'entendre i de fer educació ambiental en entorns urbans a partir del model de referència que van crear Jaume Terrades i d'altres estudiosos als anys 70 i posteriors sobre educació ambiental a la natura.

Lectura recomanada: Educació ambiental. D'on venim i cap a on anem? Col·lecció Estudis. Diputació de Barcelona, 2017. El capítol al qual es fa referència en el present document correspon al número 3 "Sobre educació ambiental urbana. Una visió des de Barcelona".

Es pot consultar a: https://llibreria.diba.cat/cat/livre/educacio-ambiental_58193

Les cinc visions són seqüencials i es basen en: valoració, comprensió, conscienciació, col·laboració i participació, el què permet arribar a l'objectiu clau: la transformació.

Tot i que aquests cinc enfocaments de fer educació ambiental urbana han anat sorgint successivament en el temps, no s'han substituït l'un a l'altre, sinó que conviuen en el moment actual. Aquest fet es considera positiu ja que un Programa d'Educació Ambiental que incorpori activitats i recursos amb enfocaments diferents, farà que aquest, sigui accessible per a persones amb nivells de coneixement i sensibilització diferents.

L'entorn urbà, és per tan un bon escenari per fer educació ambiental i per a la sostenibilitat. I més en un context d'emergència climàtica on administracions, entitats, centres educatius i ciutadania

¹ La Teresa Franquesa és doctora en Ciències Biològiques i màster en Psicologia Social i ha treballat sempre en el camp de les polítiques ambientals. Va treballar com a professional independent en el camp del medi ambient. Va formar part de l'equip redactor del pla especial de protecció de Collserola i va dissenyar i organitzar els serveis de Divulgació i Educació Ambiental al parc. Posteriorment va crear el projecte Hàbitat d'activitats per a l'educació ambiental i el Pla d'Educació Ambiental de l'Institut d'Educació de Barcelona. A partir de l'any 2000 treballa a l'Ajuntament de Barcelona, on impulsa l'Agenda 21 i el programa Escoles+Sostenibles. A més, entre altres càrrecs ha estat consellera del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya, entre 2009 i 2013.

han de treballar conjuntament amb l'objectiu de mitigar els efectes del canvi climàtic i també per adaptar-nos en la mida del possible.

A continuació es mostra un resum de les 5 maneres principals d'entendre i fer educació ambiental en entorns urbans:

Enfocament	Objectiu	Rerefons	Concepte clau	Resultat esperat
Visió 1. La ciutat com a aula	Millorar el coneixement del propi entorn.	Si conec el meu entorn, l'estimaré.	Valoració	Defensa i conservació del patrimoni
Visió 2. La ciutat com a ecosistema	Ajudar a comprendre el funcionament de la ciutat des de la ciència.	Si entenc el funcionament del sistema, podré evitar disfuncions.	Comprensió	Comportament basat en el coneixement científic
Visió 3. Els problemes ambientals de la ciutat	Fer prendre consciència dels problemes ambientals.	Si conec els problemes, els voldré resoldre.	Conscienciació	Denúncia Activisme
Visió 4. La gestió ambiental de la ciutat	Ensenyar comportaments adequats i promoure canvis d'hàbits.	Si conec solucions concretes, col·laboraré a implementar-les.	Col·laboració	Canvis en accions quotidianes i estil de vida personal
Visió 5. La transformació de la ciutat	Apoderar per participar en processos de canvi.	Si em sento particip del meu entorn, m'implicaré a explorar solucions.	Participació	Coresponsabilitat Proactivitat Innovació

2.4 L'AGENDA 2030 PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

El 25 de setembre de 2015 va ser aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible. Aquesta agenda marcarà l'acció global pel desenvolupament fins a l'any 2030 i configura un full de ruta d'actuació connectat entre si per a assolir un objectiu comú: el desenvolupament mundial sostenible.

Però, què entenem per "desenvolupament sostenible"? Les Nacions Unides el defineixen com "el desenvolupament capaç de satisfer les necessitat del present sense comprometre la capacitat de les futures generacions per satisfer les seves necessitats i, exigeix per tant, esforça concentrat en construir un futur inclusiu, sostenible i resilient per a les persones i el planeta".²

² [Nacions Unides. Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible](#)

Així mateix indica que per aconseguir-ho són necessaris tres pilars bàsics: el creixement econòmic, la inclusió social i la protecció del medi ambient. Aquests tres pilars, en realitat estan estretament vinculats i per aconseguir el benestar de les persones i la societat, tots tres són essencials.

Alhora, estableix tres nivells d'acció:

- Mundial, per garantir un major lideratge, més recursos i solucions intel·ligents.
- Local: ha d'incloure processos de transició necessaris en les polítiques, pressupostos, institucions i marcs reguladors.
- Persones: inclou a tots els agents de la societat per empoderar-los a guiar la transformació de la societat (jovent, mitjans de comunicació, empreses, etc.)

En aquest context, l'Agenda 2030 és neix amb una visió integral i multidimensional en les tres dimensions abans mencionades del desenvolupament sostenible (l'econòmica, la social i l'ambiental), d'aplicació universal que es caracteritza per:

- **Ser universal:** té un abast universal i encomana a tots els països, independentment dels seus nivells de renda i la seva situació en matèria de desenvolupament, que contribueixin a un esforç global a favor del desenvolupament sostenible. L'Agenda s'aplica amb caràcter permanent i a tots els països i contextos.
- **No deixar ningú enrere:** pretén redundar en benefici de tots i totes i es compromet a no deixar ningú enrere, arribant a totes aquelles persones necessitades i marginades, siguin on siguin, per tal de respondre a problemes i vulnerabilitats específics. Aquesta missió genera una demanda sense precedents de dades locals desglossades per analitzar els resultats i fer un seguiment dels progressos.
- **Ser inclusiva:** convida a la participació de tots els segments de la societat perquè contribueixin a la seva aplicació.
- **Crear aliances:** fa una crida a la creació d'aliances entre múltiples parts interessades per a la mobilització i l'intercanvi de coneixements, experiència, tecnologia i recursos financers que contribueixin a la consecució dels ODS a tots els països.

L'Agenda 2030 és d'aplicació universal, i que es desplega mitjançant un sistema de 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS), a través dels quals es proposa abordar els grans reptes globals, des de la lluita contra la pobresa o el canvi climàtic fins a l'educació, la salut, la igualtat de gènere, la pau o les ciutats i pobles sostenibles.

Cada ODS inclou diferents metes (en total 169) que contribueixen a l'assoliment de l'objectiu.

2.5 L'AGENDA URBANA LOCAL DE GAVÀ

Aquesta Agenda Urbana és la transposició l'Agenda Urbana a nivell nacional.

Actualment, Gavà es troba immersa en la fase d'implementació del Pla d'Acció de l'Agenda Urbana Local. Aquest document estableix els grans projectes que s'impulsaran a la ciutat per a la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, seguint l'estructura i el marc estratègic establert per l'[Agenda Urbana Espanyola](#) impulsada pel Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana (MITMA). El Pla d'Acció de l'Agenda Urbana de Gavà, aprovat pel Plenari en juliol de 2022, recull 26 projectes de ciutat. Tot i que cadascun dels projectes s'incorporen sota un únic objectiu, bona part incideixen en altres, valorant-se com a intervencions de transformació integradora.

A l'Agenda Urbana de Gavà destaca la transversalitat entre els projectes i els impactes que generaran a la ciutat i a la ciutadania. A més, es concep com un document viu, en constant evolució, que anirà incorporant nous projectes i definint en detall alguns dels que ja inclou.³

En resum, l'agenda urbana local és una estratègia pretén assolir la sostenibilitat en les polítiques de desenvolupament urbà a través d'un decàleg d'objectius estratègics:

1. Endreçar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.
2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent.
3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.
4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.
5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible.
6. Fomentar la cohesió social i cercar l'equitat.
7. Impulsar i afavorir l'Economia Urbana.
8. Garantir l'accés a l'habitatge.
9. Liderar i fomentar la innovació digital.
10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança.

L'Agenda Urbana aporta una visió global, integradora i continuada en el temps, que cerca orientar les decisions i les polítiques urbanes; aportar idees pràctiques i proposant accions per tal que tots els agents, públics i privats, que intervenen en les ciutats s'impliquin en la millora ecosocial d'aquestes.

Al capítol 11 es mostra una taula que relaciona les fitxes d'accions que es proposen amb els objectius de l'Agenda Urbana per poder-les vincular a mida que es vagi desenvolupant l'Agenda Urbana de Gavà.

³ <https://agendaurbana.gava.cat/agenda-urbana-de-gava/>

3. CONTEXT AMBIENTAL LOCAL

El municipi de Gavà forma part de la comarca del Baix Llobregat, concretament es localitza entre el massís del Garraf i el delta del Llobregat. El seu terme municipal ocupa una superfície de 30,75 km² i hi viuen 47.498 habitants⁴.

3.1 L'ENTORN FÍSIC I EL MEDI NATURAL

L'entorn físic i el medi natural és clau en el present pla doncs aporta espais de gran interès ecològic que es poden convertir en espais d'aprenentatge, no només de connexió amb la natura sinó per conèixer sots els beneficis que ens aporta disposar d'aquests espais en entorns densament poblats com és Gavà. Moltes de les accions proposades (veure capítol 11) estan estretament vinculades amb la descoberta d'aquests espais no només a nivell de coneixement de la natura sinó com a espais de socialització i benestar.

Gavà es localitza en un espai privilegiat. Va des de la línia de costa fins el massís del Garraf, passant per la plana agrícola del delta del Llobregat. Els espais d'interès natural més rellevants són:

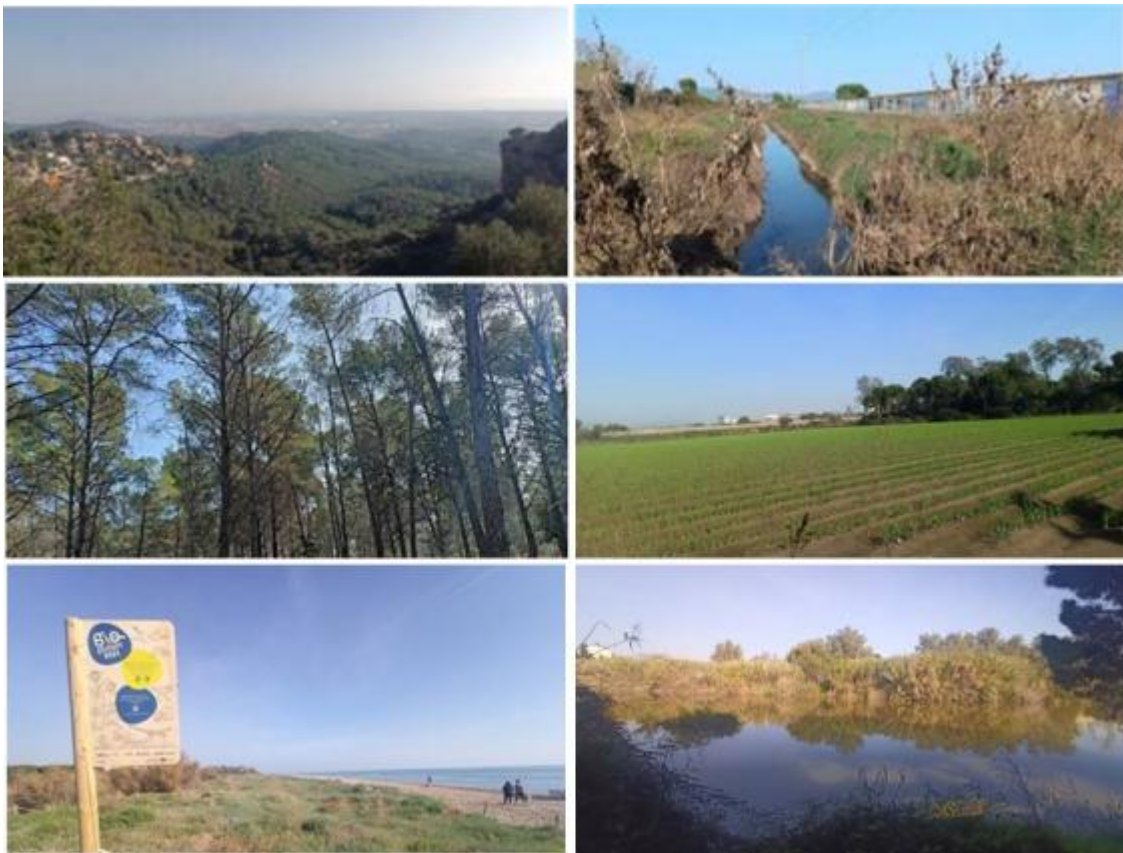
- Massís del Garraf, destacant per proximitat, habitat i interès geològic l'entorn de Bruguers i Castell d'Eramprunyà.
- Les Muntanyes del Baix que corresponen a la zona de l'Ordal, destacant per proximitat i tipus d'habitat els fons dels fangars i la font de l'avellanosa.
- El Parc Agrari. És la principal zona agrícola de Gavà es troba inclosa al Parc Agrari del Baix Llobregat, un projecte territorial basat en la importància del manteniment de l'activitat agrícola gestionat per un consorci.
- Part del delta del Llobregat, concretament l'estany de la Murtra. Es tracta d'una antiga llacuna, envoltada d'una pineda de pi pinyer, que actualment es troba protegida com a ZEPA (Zona d'Especial Protecció per a les Aus). Hi ha instal·lades diverses pantalles des dels quals es poden observar diverses aus aquàtiques pròpies de les zones humides, com el blauet o el martinet menut. A aquest estany hi van a parar l'aigua dels canals de reg i desguàs de les zones agrícoles de Gavà i Viladecans.
- Zones humides.
- Pineda litoral.

⁴ IDESCAT (2023)

- La mateixa línia de costa amb dunes.

A més compta amb dos parcs urbans que també permeten fomentar la biodiversitat i millorar la qualitat ambiental del municipi. Són el parc del Mil·leni i del Calamot (del Calamot: inclòs a la Xarxa de parcs metropolitans, per tant la gestió va a càrrec de l'Àrea Metropolitana de Barcelona) i el parc del Mil·leni, de gestió municipal, en el qual hi ha instal·lat un hotel d'insectes .

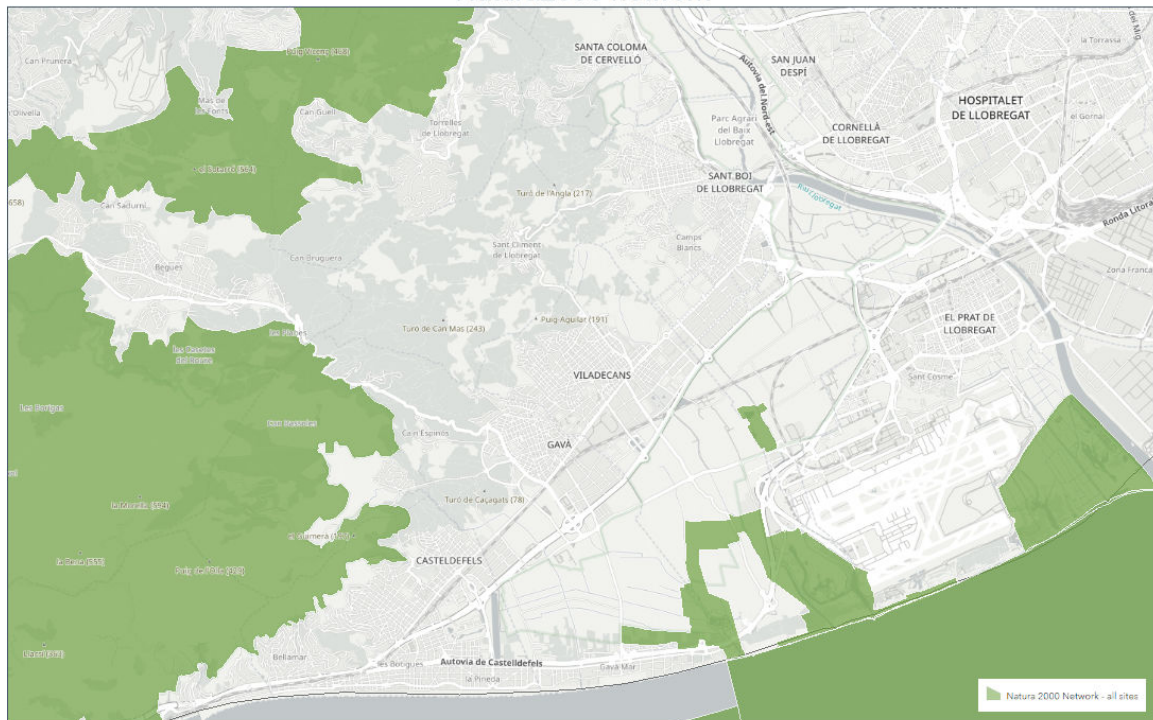
La proximitat d'aquests espais a l'entramat urbà, i per tant, als centres educatius i equipaments municipals fan que puguin esdevenir fàcilment escenaris d'aprenentatge per accions d'educació ambiental.

Imatges de diferents espais de valor ambiental de Gavà (Font: Siboc Projectes Ambientals)

Gavà disposa d'espais que formen part de la Xarxa Natura 2000. Aquesta, és una xarxa europea d'espais naturals que té com a objectiu fer compatible la protecció de les espècies i els hàbitats naturals i seminaturals amb l'activitat humana que s'hi desenvolupa, fent que es mantingui un bon estat de conservació dels hàbitats i espècies i evitar el seu deteriorament.

Natura2000 network

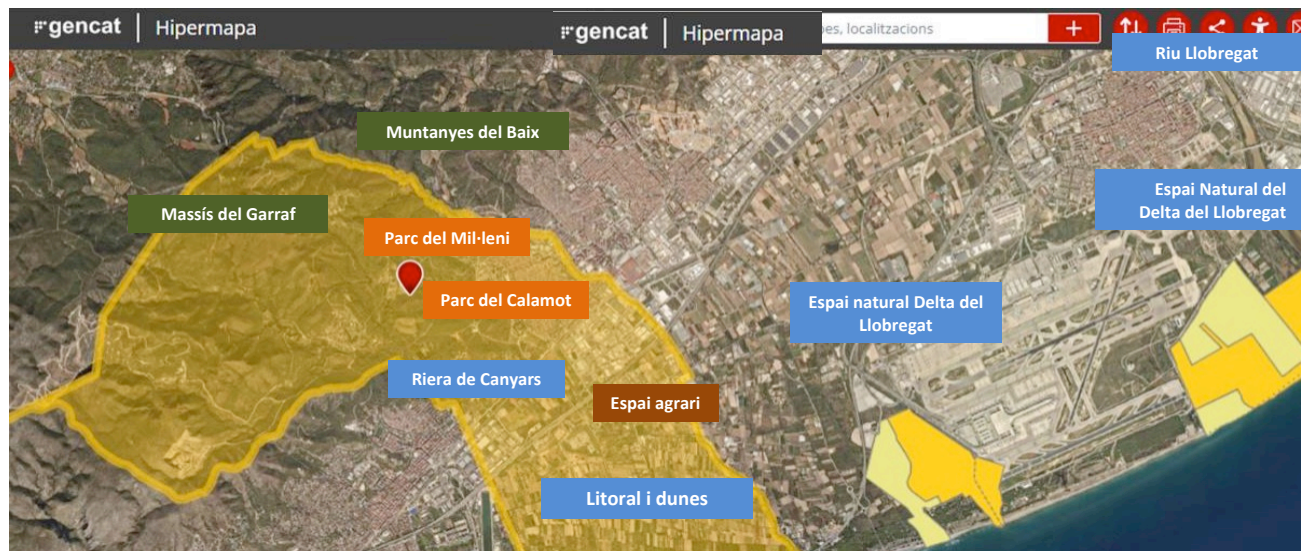
Credits: © OpenStreetMap (and) contributors, CC-BY-SA, GISCO, © EEA, Copenhagen, 2021

Created on: 29/05/2025 15:27

0 1.25 2.5 km

A més d'aquests espais, al terme municipal es poden trobar altres espais d'interès natural que poden esdevenir escenaris per a la realització d'accions d'educació ambiental.

3.2 ALINEACIÓ DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL AMB ALTRES PLANS LOCALS

Al municipi de Gavà són diversos els plans locals en els quals apareixen objectius i accions que es podrien alinear amb l'educació ambiental. A continuació es mostren les accions de cada pla així com l'estat d'execució:

Pla	Acció	Estat actual
Pla d'acció per l'energia sostenible i el Clima (PAESC)	1.1.6 3 Elaboració de material informatiu de bones pràctiques ambientals per al personal i usuaris dels equipaments municipals.	No es disposa d'informació actualitzada.
	1.2.1 4 Realització de campanyes per fomentar la reducció, reutilització i els reciclatge dels residus.	Realitzat.
	1.2.1 5 Promoció del compostatge casolà i comunitari.	Actualment no es fa.
	1.2.2 2 Realització de campanyes per a l'estalvi d'aigua.	No s'ha realitzat mai.
	2.1.3 1 Fomentar els desplaçaments a peu i/o amb bicicleta.	No es disposa d'informació actualitzada.
	2.1.3 5 Donar continuïtat i fomentar la participació en la Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura.	Sí es realitza.
	2.1.3 6 Promoció dels camins escolars segurs.	Actualment no es fa.
	2.1.4 1 Campanyes de sensibilització i comunicació a nivell domèstic orientades al estalvi energètic.	Sí es realitzen en el marc de la Setmana de l'Energia i la Marató de l'estalvi energètic.
2.1.5 1 Creació d'escoles verdes .	Sí, es va fer.	
Pla de prevenció de residus	1.5 Tallers d'aprofitament alimentari.	Actualment no es fa.
	1.7 Promoció del compostatge en escoles i particulars.	Actualment no es fa.
	1.8 Foment de l'autocompostatge comunitari.	No s'ha fet mai.
	2.1 Foment de l'espai d'intercanvi de llibres.	Sí es realitza.
	2.5 Promoció de l'ús responsable del paper i desmaterialització de la informació en escoles.	Sí es realitza.
	4.1 Foment del consum d'aigua de l'aixeta en les llars.	No s'ha fet mai.
	4.3 Campanya esmorzar sostenible.	Actualment no es fa.
	5.3 Campanya de comunicació 2.0 .	No es disposa d'informació.
	6.1 Organització de mercats d'intercanvi.	Sí es realitza.
6.2 Elaboració d'una guia local de reparadors.	No s'ha fet mai.	
Plans locals d'adaptació al canvi climàtic (PLACC)	10. Programa d'actuacions per millorar l'eficiència i estalvi d'aigua (campanya de sensibilització: en paper, xarxes socials i sessions informatives específiques pels diferents col·lectius.)	No s'ha fet mai (només informació pel decret de sequera).
	15.2 Pla d'autosuficiència energètica: actuacions de difusió i foment entre les indústries, empreses de serveis, així com campanyes de pedagogia a la població .	Sí es realitza en el marc de l'E-fira.

4. DIAGNOSI DE LES ACTIVITATS I RECURSOS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Aquest capítol pretén conèixer la situació actual en relació a les activitats d'educació ambiental al municipi de Gavà per identificar els punts forts i oportunitats de futur.

Els objectius principals d'aquest capítol són:

- Identificar quina relació té l'educació ambiental amb el nou currículum escolar per tal de crear posteriorment propostes educatives que realment donin resposta a les necessitats dels centres educatius.
- Inventariar les iniciatives relacionades amb educació ambiental que s'han dut a terme al municipi en els últims anys per identificar quines es poden mantenir, actualitzar, o bé, no incloure-la en el nou programa.
- Realitzar sessions participatives i analitzar els resultats per incorporar les propostes i necessitats que els diferents col·lectius que participen en les sessions, posen de manifest i intentar donar resposta a través del nou programa d'educació ambiental.

4.1 L'EDUCACIÓ AMBIENTAL AL NOU CURRÍCULUM ESCOLAR

El decret 175/2022, de 27 de setembre de 2022 defineix l'estructura del currículum que inclou, com a novetat, les competències clau i el perfil competencial de sortida, que concreten les finalitats educatives de les diferents etapes. També incorpora nous elements curriculars per al desplegament de les àrees i matèries: competències específiques, criteris d'avaluació, sabers i situacions. Així doncs, el nou currículum aprofundeix en l'enfocament competencial per tal d'aconseguir un aprenentatge amb sentit i profund.⁵

⁵ Decret d'Educació Bàsica 175/2022 (<https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/educacio-basica/decret-educacio-basica>)

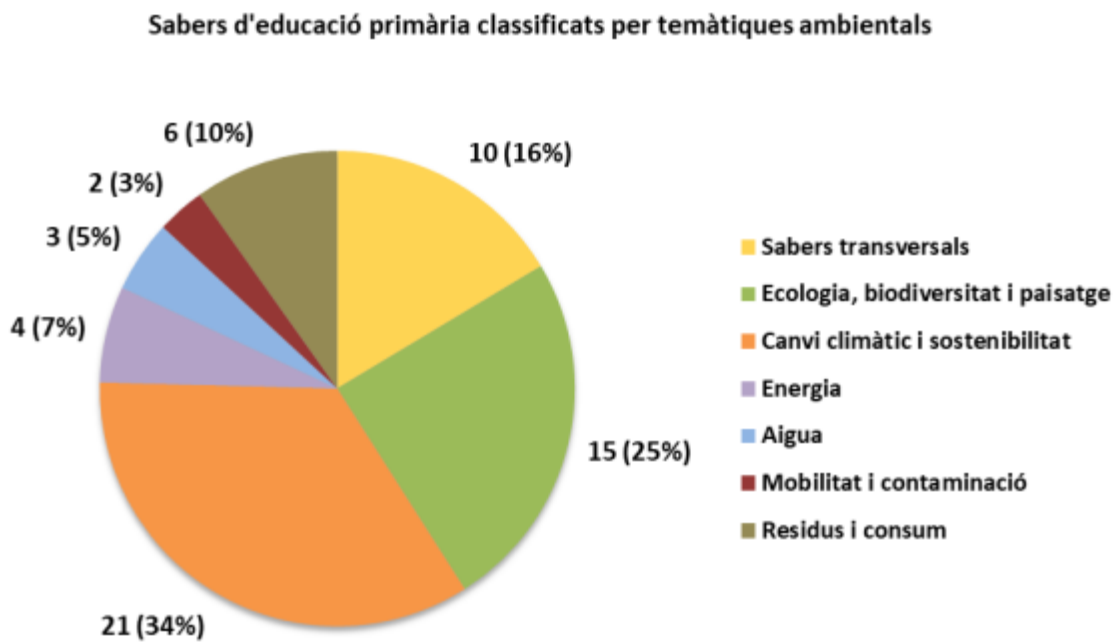
4.1.1 EDUCACIÓ PRIMÀRIA

En el currículum defineix per l'educació primària dos àrees on l'educació ambiental està present. Aquestes són:

- Coneixement del medi
- Educació en valors

Entre ambdues àrees es poden comptabilitzar un total de 61 sabers que es poden relacionar amb l'educació ambiental. Aquests sabers, classificats per temàtiques, es distribueixen de la següent manera:

Gràfic 1. Sabers d'educació primària classificats per temàtiques ambientals.

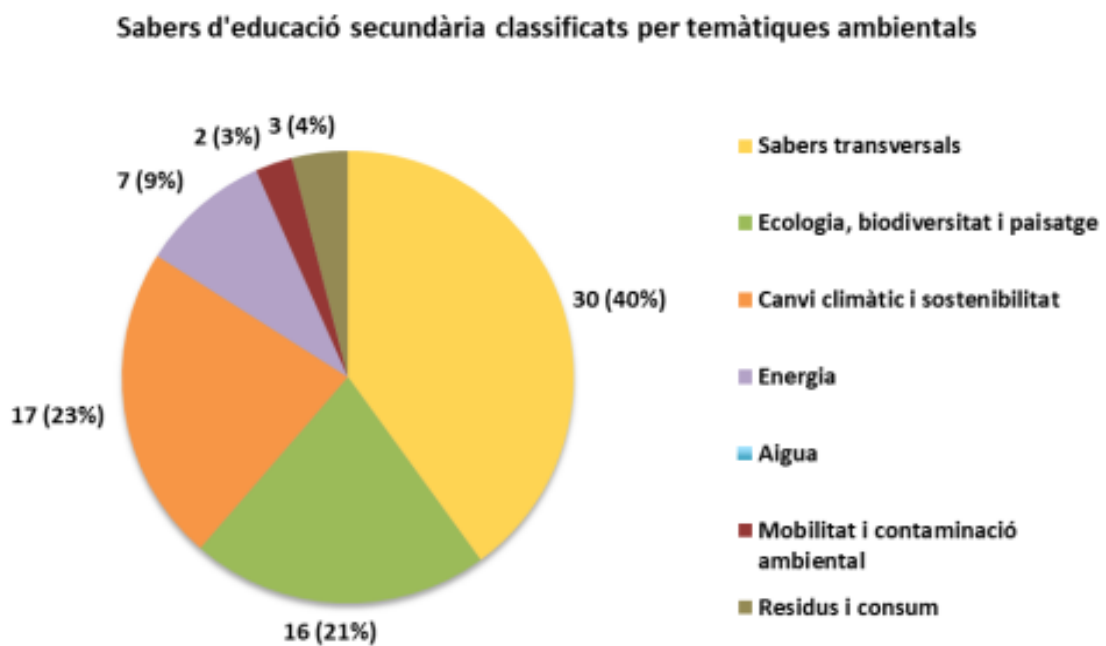
4.1.2 EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

En el currículum defineix per l'educació secundària quatre matèries on l'educació ambiental està present. Aquestes són:

- **Biologia i geologia**
- **Física i química**
- **Ciències socials**
- **Educació en valors**

Entre aquestes quatre matèries es poden comptabilitzar un total de 75 sabers que es poden relacionar amb l'educació ambiental. Aquests sabers, classificats per temàtiques, es distribueixen de la següent manera:

Gràfic 2. Sabers d'educació secundària classificats per temàtiques ambientals.

Tal i com es pot observar al gràfic anterior, la temàtica relacionada amb l'aigua no té cap representació.

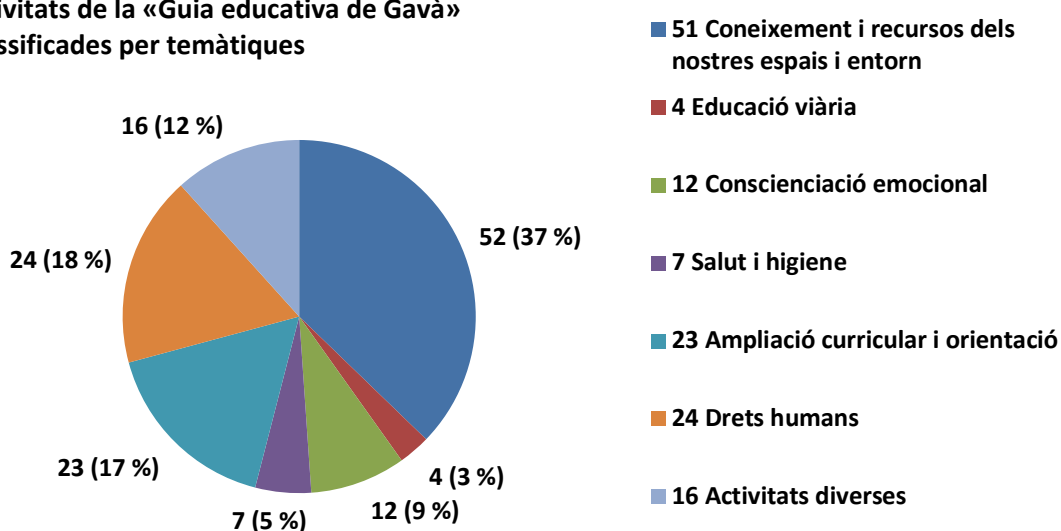
4.2 INVENTARI D'ACTIVITATS I RECURSOS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL A GAVÀ I DADES DE PARTICIPACIÓ

4.2.1 INVENTARI D'ACTIVITATS DE LA GUIA EDUCATIVA DE GAVÀ

El personal tècnic de l'Ajuntament de Gavà ha facilitat a l'equip redactor un inventari de les activitats que s'ofereixen als centres educatius i a altres perfils de la població a través de la "Guia educativa". En total, s'ofereixen **137 activitats** que es poden classificar en diverses temàtiques tal i com mostra el següent gràfic:

Gràfic 3. Activitats de la guia educativa de Gavà classificades per temàtiques.

Activitats de la «Guia educativa de Gavà» classificades per temàtiques

Analitzant en detalls les temàtiques en les quals es poden classificar les activitats d'educació reglada, les dades que s'obtenen són les següents:

- En el cas d'educació primària, s'ofereixen 43 activitats, 7 de les quals estan relacionades amb el medi ambient, concretament amb la descoberta de l'entorn.
- En el cas d'educació secundària, s'ofereixen 50 activitats, 5 de les quals estan relacionades amb el medi ambient, concretament amb la descoberta de l'entorn.

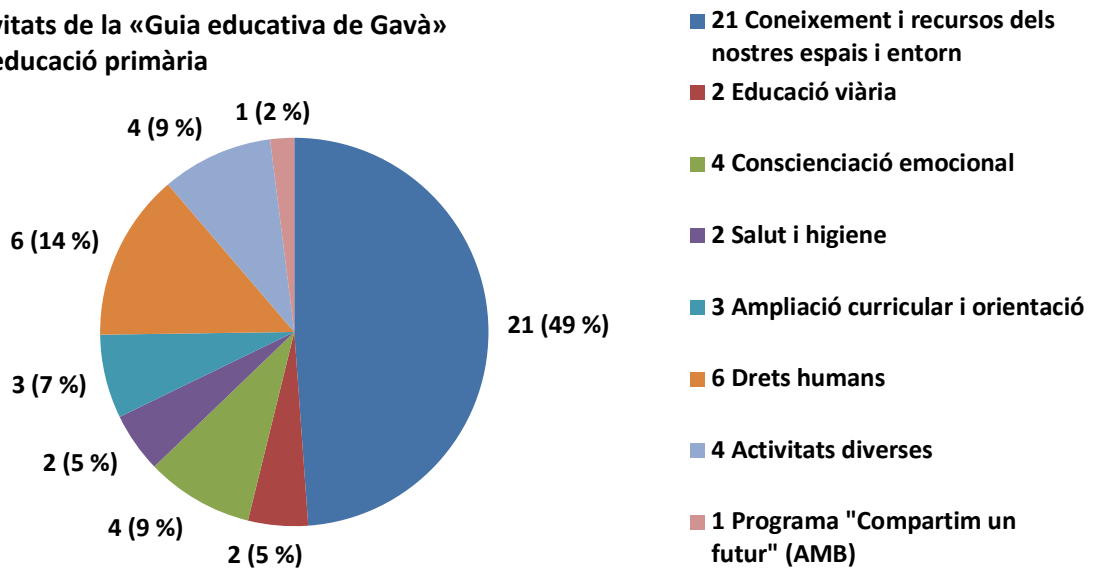
Les activitats relacionades directament amb el medi ambient són:

- Boscos de ciutat? L'ecologia al Parc del Calamot.
- Cada aula un cinema

- Coneix les platges i les dunes metropolitanas
- Depuradora de Gavà-Viladecans i espai natural de la Murtra
- Programa d'Educació per a la Sostenibilitat "Compartim un futur" (AMB)
- Salvem el fartet
- Viu el parc: Garraf-Olèrdola

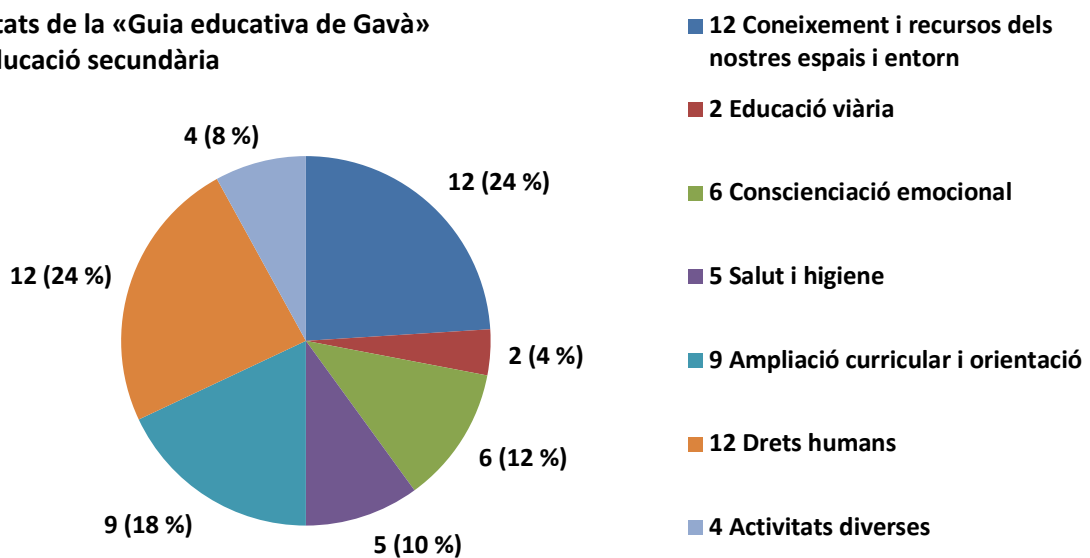
Gràfic 4. Activitats de la "guia educativa de Gavà" per educació primària endreçades per temàtiques.

**Activitats de la «Guia educativa de Gavà»
per educació primària**

Gràfic 5. Activitats de la "guia educativa de Gavà" per educació secundària endreçades per temàtiques.

**Activitats de la «Guia educativa de Gavà»
per educació secundària**

Tal i com es pot observar en els gràfics anteriors, les activitats relacionades amb l'educació ambiental no tenen gaire representació. Aquest fet coincideix amb la informació facilitada pel personal tècnic municipal que explica que fa uns anys es van deixar d'oferir les activitats perquè consideraven necessari fer una pausa per repensar les propostes educatives.

Per aquest motiu, la major part de les activitats relacionades amb el medi ambient en les quals participen els centres educatius pertanyen a programes d'altres administracions com són:

- **Compartim un futur de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)** que ofereix activitats per a tots els nivells educatius. compta amb diferent tipus d'activitats i recursos educatius dirigits a tots els públics i dels diferents eixos temàtics ambientals. Ofereix activitats (als centres educatius, equipaments, etc.), visites guiades a instal·lacions de tractament de residus i estacions depuradores d'aigua, activitats a l'entorn (parcs, platges i rius), xerrades, etc. , També posa a disposició recursos educatius (publicacions, exposicions, etc.) i dona suport a projectes d'aprenentatge servei. Tots els recursos són gratuïts.
- **Coneguem els nostres parcs de la Diputació de Barcelona** que s'adreça a alumnat de 6è de primària. Aquest programa es promou des de la Gerència de Serveis d'Espais Naturals de l'Àrea d'Espais Naturals i Infraestructura Verda de la Diputació de Barcelona i alhora, compta amb el suport econòmic dels ajuntaments que hi participen. El programa pretén donar a conèixer el medi natural més proper i la sensibilització envers el patrimoni natural i cultural. Aquest objectiu s'aconsegueix mitjançant un treball previ a l'aula i un itinerari pedagògic guiat als espais naturals protegits de la Xarxa de Parcs Naturals.
- **Viu el parc a l'escola de la Diputació de Barcelona** que s'adreça a alumnat de 5è de primària. L'objectiu del programa és que els alumnes coneguin el medi natural i el patrimoni cultural del seu entorn, i prenguin consciència de la necessitat de la seva conservació futura. El programa consta de tres fases: la primera té lloc a l'aula, amb l'assistència d'un educador ambiental que fa un joc de rol amb els nois i noies; la segona, és una jornada de caire lúdic a l'espai natural protegit, amb diferents racons d'interès per descobrir la flora, la fauna i el patrimoni històric i immaterial del parc; i la tercera, un treball posterior que es fa a l'aula en petits grups d'alumnes.

Recentment s'ha presentat la **Naturaula**, un projecte impulsat per l'AMB que s'ubica a la platja, on la Jugatecambiental, que ja és un punt de referència per a la ciutadania. La Naturaula és un equipament d'educació ambiental que constitueix un espai d'aprenentatge a l'aire lliure, permetent tenir un contacte directe amb la natura urbana més propera i realitzar activitats de sensibilització ambiental. L'equipament consta d'un mòdul amb materials educatius diversos per treballar de manera autoguiada la biodiversitat del parc o la platja, com ara guies de natura, pots lupa, prismàtics, etc. També incorporen recursos digitals que aprofiten els avantatges de les TIC, com ara itineraris virtuals de descoberta, el Visor de fauna dels parcs i platges metropolitans o les activitats autoguiades descarregables.

4.3 DADES DE PARTICIPACIÓ DELS CENTRES EDUCATIUS

Tal i com s'ha indicat a l'apartat anterior, les activitats d'educació ambiental en les quals participen els centres educatius actualment corresponen a tres programes educatius en els quals l'Ajuntament està implicat però no és el promotor. Són els programes:

- Compartim un futur de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- Coneguem els nostres parcs de la Diputació de Barcelona.
- Viu el parc a l'escola de la Diputació de Barcelona.

A continuació es mostren les dades de participació per a cada programa.

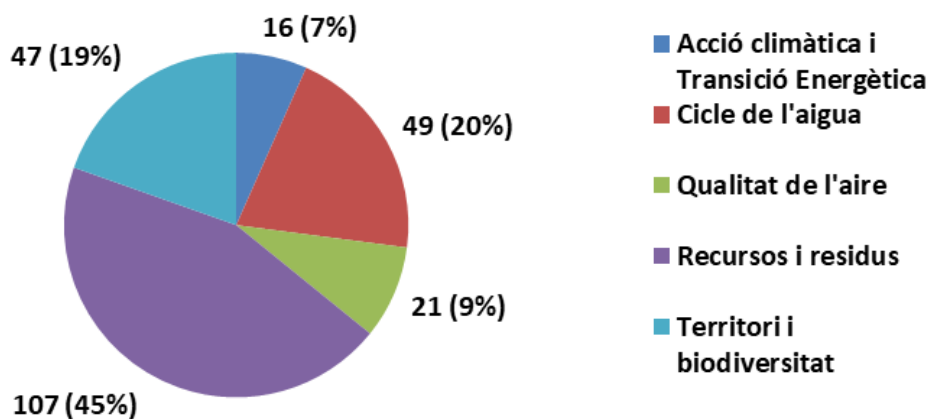
DADES DE PARTICIPACIÓ DEL PROGRAMA "COMPARTIM UN FUTUR" (AMB)

L'Ajuntament de Gavà facilita a l'equip redactor les dades de participació dels centres educatius del municipi en les activitats del programa "compartim un futur" de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Analitzant aquestes dades s'observa que:

- Des del setembre de l'any 2017 fins al juny del 2024, s'han realitzat un total de 240 activitats.
- La temàtica més sol·licitada és la de "residus i recursos" amb un total de 107 activitats el que representa el 45%.

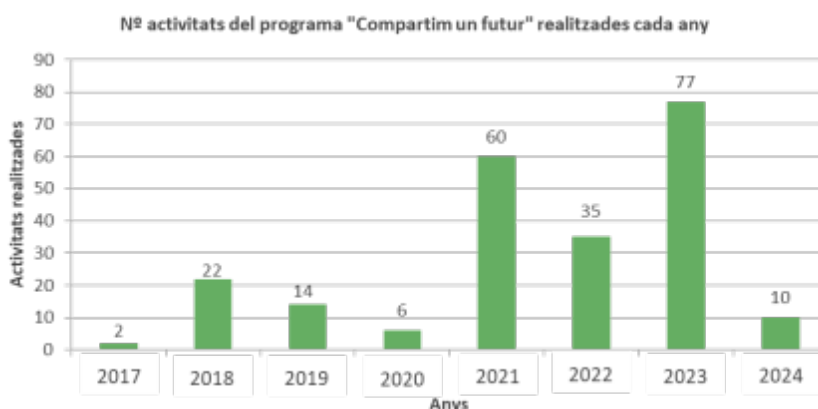
Gràfic 6. Dades de participació dels centres educatius de Gavà en les activitats del programa educatiu "Compartim un futur" de l'AMB des de setembre de 2017 al juny de 2024, classificades per temàtiques.

Activitats del programa "Compartim un futur" de l'AMB del 2017 al 2022 classificades per temàtiques

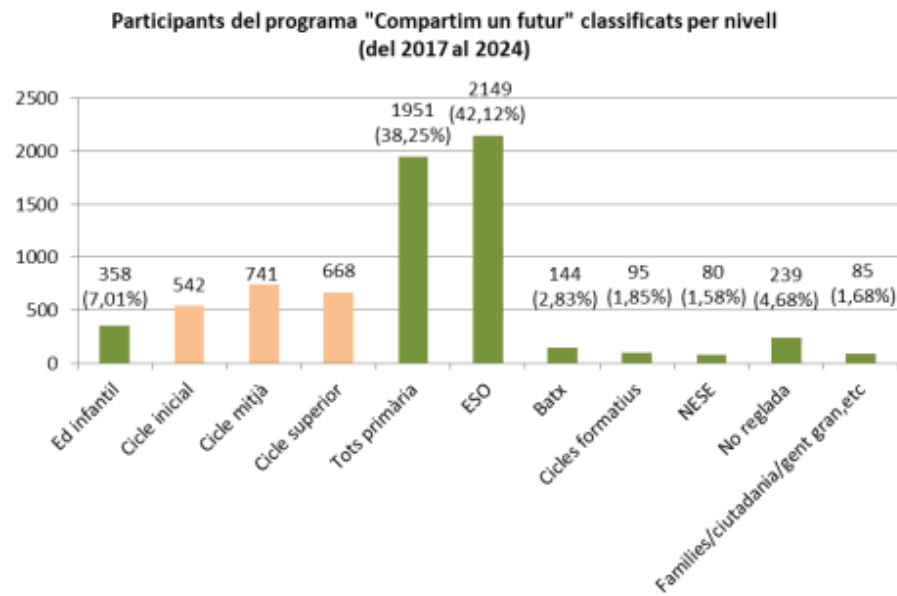
- La participació dels centres educatius en les activitats d'aquest programa no és homogènia entre anys ni es mostra una tendència clara a l'alta ni a la baixa. Alguns dels motius que poden explicar aquesta diferència en la participació entre anys poden ser aliens als centres educatius com per exemple les mesures preses en el context de pandèmia durant l'any 2020. Un altre fet pot ser que el programa no va oferir activitats durant uns mesos de l'any 2022 perquè va sortir la licitació i durant un temps va estar inactiu.

Gràfic 7. Número d'activitats realitzades del programa "Compartim un futur" (AMB) per any (del 2017 al 2024)

- Pel que fa al nombre de participants, des del setembre de 2017 fins al juny del 2024 van participar 5101 persones. D'aquestes, 4.694 (92,06%) pertanyen a participants de formació reglada.

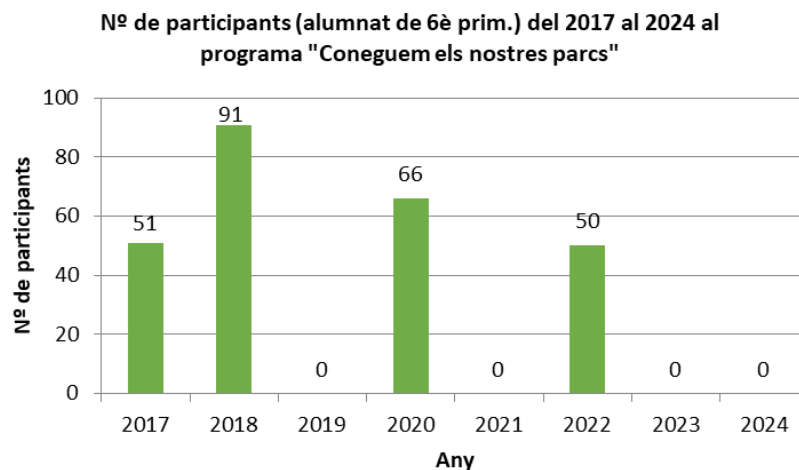
Gràfic 8. Número de participants del programa "Compartim un futur" (AMB) classificats per nivells (del setembre de 2017 al juny de 2024)

DADES DE PARTICIPACIÓ DEL PROGRAMA "CONEGUEM ELS NOSTRES PARCS" (DIPUTACIÓ DE BARCELONA)

El 100% dels participants són alumnes de 6è de primària ja que el programa s'adreça específicament a aquest perfil de destinataris.

Gràfic 9. Número d'alumnes participants de 6è de primària en el programa "Coneguem els nostres parcs" de la Diputació de Barcelona del 2017 al 2024.

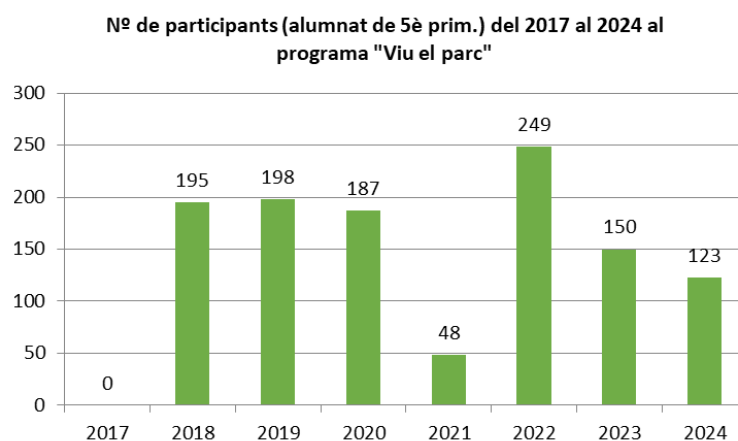

Els motius pels qual no ha participat cap centre educatiu als anys 2019, 2021, 2023 i 2024 no es coneix amb exactitud. Pot ser perquè el programa "Viu el parc" també s'adreça a alumnat de cicle superior (concretament a 5è) i és possible que els centres educatius s'hagin decantat només per realitzar una proposta en aquesta etapa.

DADES DE PARTICIPACIÓ DEL PROGRAMA "VIU EL PARC A L'ESCOLA" (DIPUTACIÓ DE BARCELONA)

El 100% dels participants són alumnes de 5è de primària ja que el programa s'adreça específicament a aquest perfil de destinataris.

Gràfic 10. Número d'alumnes participants de 5è de primària en el programa "Viu el parc a l'escola" de la Diputació de Barcelona del 2017 al 2024.

4.4 XARXA D'ESCOLES PER A LA SOSTENIBILITAT DE GAVÀ (XESGAVÀ):

La xarxa de centres educatius que desenvolupen programes d'educació per a la sostenibilitat a Gavà s'agrupen en el què es coneix com la xarxa local XESGavà.

A la ciutat hi ha dos llars d'infants públiques de la Generalitat, vuit llars privades, sis escoles públiques d'educació infantil i primària, dos instituts, un institut escola i cinc centres privats-concertats d'educació infantil, primària i secundària.

En l'etapa post obligatòria, per cursar batxillerat, el municipi compta amb cinc centres que imparteixen aquest nivell educatiu. Són l'Institut Bruguers, Institut El Calamot, Col·legi Santo Angel, Col·legi Immaculada Concepció i Col·legi Sagrada Família).

També hi ha oferta de cicles formatius de grau mitjà i superior a dos centres, un públic i l'altre privat-concertat (Calamot i CEFN Núria)

Juntament amb aquests centres, hi ha dos centres privats a la ciutat (Lycé Français Bon Soleil i The British College of Gavà).

Així mateix, Gavà compta amb una escola municipal d'educació especial

Actualment, la XESGavà està formada per 11 centres educatius i una persona de l'equip tècnic del departament de Medi Ambient al de l'Ajuntament. Els centres que en formen part són:

- Escola Marcel·lí Moragas
- Escola Salvador Lluç
- Escola Gavà Mar
- Col·legi Sagrada Família
- Col·legi Santo Angel
- Col·legi Sagrat Cor
- Col·legi Inmaculada Concepció
- Lycée Français de Gavà Bon Soleil
- Llar d'infants Gimbebé
- Llar d'infants Rosaura Terradas
- Guarderia Morning Glory Montessori

En el marc de la XESGavà s'organitzen accions com: sseminaris de formació de professorat, organització de simposis de projectes d'aprenentatge servei, fòrums, etc.), jornades que compten amb la participació activa de l'alumnat, jornada *Clean up day* i jornades d'intercanvi d'experiències.

4.5 PROJECTES D'APRENTATGE SERVEI (APS) I SERVEI COMUNITARI

L'aprenentatge servei (ApS) és una metodologia pedagògica que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulat en el qual l'alumnat es forma tot treballant sobre necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo.

El Servei Comunitari és un projecte que permet aplicar la metodologia d'aprenentatge servei i és obligatori realitzar-lo durant el segon cicle de l'educació secundària obligatòria (ESO), concretament a 3r o 4t d'ESO.

En aquest moment, s'ofereixen els següents projectes:

- **Projectes d'aprenentatge i servei comunitari vinculats a les muntanyes del Baix Llobregat** (Muntanyes del Baix). Són propostes de realització autonòma.

- **Creació i dinamització d'una activitat per la Jugatecambiental de la platja de Gavà** que impulsa l'àrea de Gestió de Parcs i Platges de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB conjuntament amb l'Ajuntament de Gavà). Compta amb suport presencial per part de l'AMB.
- **Projectes participatius a parcs i platges metropolitanas** impulsat per l'àrea Serveis de Gestió de Parcs i Platges de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Comptem amb suport presencial per part de l'AMB.
- **Dràstics amb els plàstics (ESO)** impulsat per l'àrea d'Educació Ambiental i Ecologia de l'Àrea Metropolitana de Barcelona en el marc del programa educatiu "Compartim un futur". Compta amb suport presencial per part de l'AMB.
- **Para el carro!** (2n cicle d'ESO) impulsat per l'àrea d'Educació Ambiental i Ecologia de l'Àrea Metropolitana de Barcelona en el marc del programa educatiu "Compartim un futur". Compta amb suport presencial per part de l'AMB.
- **Els vigilants de l'aire** (Primària i ESO) impulsat per l'àrea d'Educació Ambiental i Ecologia de l'Àrea Metropolitana de Barcelona en el marc del programa educatiu "Compartim un futur". Compta amb suport presencial per part de l'AMB.
- **Comunitat educativa per una transició energètica** (primària i adaptable a primer cicle ESO) impulsat per l'àrea d'Educació Ambiental i Ecologia de l'Àrea Metropolitana de Barcelona en el marc del programa educatiu "Compartim un futur". Compta amb suport presencial per part de l'AMB.
- **Rehabilitació energètica d'edificis residencials** (ESO i Batxillerat científic/social) impulsat per l'àrea d'Educació Ambiental i Ecologia de l'Àrea Metropolitana de Barcelona en el marc del programa educatiu "Compartim un futur". Compta amb suport presencial per part de l'AMB.
- **ApS i Servei Comunitari itineraris de natura a Gavà.** Impulsat per l'Ajuntament de Gavà. Actualment sense suport presencial.

4.6 ACTIVITATS REALITZADES PEL MUSEU DE GAVÀ

El Museu de Gavà realitzava diverses activitats d'educació ambiental adreçades principalment a públic escolar. Actualment només continua vigent una activitat: introducció al món de les plantes, que es realitza al Jardí Botànic.

Segons la informació facilitada pel personal tècnic de l'Ajuntament de Gavà, els centres educatius del municipi no participaven activament en aquestes activitats per ser de pagament i per requerir,

en la majoria dels casos, la contractació d'un autocar. Els centres educatius, a l'hora de fer aquest tipus de despesa prioritza la realització d'activitat ens espais més allunyats del municipi.

Actualment, aquestes activitats no es realitzen.

TÍTOL DE L'ACTIVITAT	DESCRIPCIÓ
<p>Els sistemes naturals del Delta del Llobregat</p>	<p>Aquesta activitat es realitzava al Remolar i hi participava sobretot escoles de fora de Gavà, es feia al Remolar. Durant l'activitat s'identificaven diferents espècies d'aus, vegetació i macroinvertebrats. Es complementava amb una visita a l'espai expositiu el Museu.</p>
<p>Entendre el paisatge des del turó del Calamot</p>	<p>L'activitat es realitzava des de dalt del turó del Calamot. Consistia en identificar els elements principals del paisatge, s'explicava la situació climatològica, geològica i a partir d'una il·lustració del paisatge s'identificaven els canvis produïts des de l'any 1993 fins el dia d'execució de l'activitat. Es complementava amb una activitat per diferenciar les ciutats compactes i difuses i un comptatge de vehicles i transport públic per parlar de la mobilitat.</p>
<p>Fem parlar les roques del Garraf</p>	<p>La primera part de l'activitat es realitzava a l'aula del museu i amb les mostres disponibles i lupes bionoculars l'alumnat identificava les roques i les seves característiques. A continuació es visitava l'espai expositiu del museu i, seguidament i amb autocar, el grup es desplaçava per fer la sortida de camp. Durant la sortida es coneixen <i>in situ</i> les roques que formen el Garraf. Es feien tres parades, al Garraf negre, roig i blanc</p>
<p>Del Garraf blanc al Garraf negre</p>	<p>La primera part de l'activitat es realitzava a l'aula del museu. Amb les mostres disponibles i lupes bionoculars l'alumnat identificava les roques i les seves característiques. A continuació es visita l'espai expositiu del museu. Seguidament i amb autocar, el grup es desplaçava per fer la sortida de camp. Durant la sortida es reconeixien les roques que formen el Garraf i es recorria un camí que travessa les tres unitats geològiques. A cada parada s'identificava la roca i tres espècies vegetals característiques de cada unitat de paisatge.</p>

Introducció al món de les plantes *

L'activitat s'adreça a cicle inicial i mitjà de primària i té una durada de una hora. Una introducció a les característiques generals dels éssers vius en general i de les plantes en particular i l'observació de les cèl·lules vegetals al microscopi precediran un aprofundiment en l'explicació de les característiques de les plantes, les parts, necessitats i funcions vitals, així com les estructures (arbres, arbustos, enfiladisses, etc.), tipus de fruits, fulles, etc. El treball amb troncs d'arbre tallats els farà veure la diferent velocitat de creixement de les plantes respecte a ells mateixos, alhora que treballen amb escales d'espai i temps.

El taller té una marcada metodologia experiencial, amb l'observació i manipulació directa, in situ, de plantes vives i de cèl·lules vegetals, així com el treball amb materials reals com troncs, fruits, fulles, etc.

De les deixalles què en fem? I de la fracció orgànica?

Aquesta activitat s'oferia als centres educatius de Gavà mitjançant la guia educativa. El taller constava de dues parts: primer es classificaven els residus que l'alumnat portava de casa, pesaven i es mesurava el volum. Es feia el sumatori i es reflexionava de la quantitat de residus que generem. Seguidament, ens desplaçàvem als contenidors a peu de carrer per dipositar-los al contenidor corresponent. La segona part de l'activitat consistia en realitzar un taller de paper reciclat.

Petits animals de jardí

L'activitat s'adreçava a educació infantil. Es feia un joc de recerca al jardí botànic on els participants trobaven fitxes amb fotografies de diferents animalons que podem trobar al jardí i al bosc (cargols, tisorettes, mosquits, formigues, cucs bola...) i s'identificava l'espai on acostumen a viure (escletxes, terra, entre les fulles...). A més, apreníem a diferenciar els que són insectes dels que no ho són. Seguidament entràvem a l'aula del museu on teníem terraris amb insectes pal i els observàvem i coneixíem.

*L'activitat "introducció al món de les plantes" es continua oferint a través del servei pedagògic del Museu de Gavà.

4.7 ACTIVITATS ADREÇADES A PÚBLIC GENERAL

TEMÀTICA	ACTIVITATS
Mobilitat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Celebració de la Setmana de la mobilitat sostenible. ▪ Programa Bicifeina i promoció de l'ús de la bicicleta per a desplaçaments en horari laboral. ▪ Acció Fes teu el carrer, vianalització temporal d'un carrer (en el marc de la Setmana Europea de la Mobilitat Sostenible) ▪ Caminades i pedalades, actualment participació a la Baixcicletada. ▪ Efira: fira de la mobilitat sostenible (i energia). ▪ Exposició virtual fes teu el carrer .
Energia i canvi climàtic	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Setmana europea de l'energia sostenible. ▪ EFira: fira de la mobilitat sostenible (i energia). ▪ Marató de l'estalvi energètic (en l'edició del 2022 van participar 5 centres educatius).
Biodiversitat i territori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Itineraris de natura (Natura Local). Web: naturalocal.net ▪ Campanya de civisca a les Muntanyes del Baix (Consell Comarcal del Baix Llobregat, 2021). ▪ Jugatecambiental Platja de Gavà (Àrea Metropolitana de Barcelona) ▪ Cicle d'Activitats a parcs, platges i rius metropolitans (Àrea Metropolitana de Barcelona). ▪ Estany de la Murtra: Dia Mundial dels ocells i Dia de la Murtra. ▪ Platja de Gavà: accions com platges met, identificació de papallones, etc. ▪ Parc del Calamot: activitat "Garraf roig: Observem la transformació del paisatge des del parc del Calamot " (última edició el 2022). ▪ Exposició virtual espais dunars Gavà. ▪ Instal·lació d'hotels insectes per promoure biodiversitat urbana: <ul style="list-style-type: none"> – 2 hotels a la zona de la platja. – 1 hotel al parc del Mil·lenni. – 1 hotel a l'escola Marcel·lí Moragas. – Pendent la campanya d'activitats educatives. ▪ Exposició Gavà Naturalment (digital)
Soroll	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adhesió a la campanya del dia internacional del soroll l'any 2015. ▪ Taller "Quin soroll fem? Quin aire respirem?" en el marc de la Setmana de la

	Mobilitat Sostenible (Diputació de Barcelona).
Aigua	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Activitats puntuals en el marc del Dia Mundial de l'Aigua com per exemple la sortida "Coneix la hidrologia de Gavà".
Alimentació saludable i sostenible	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projecte Biocanteens (departament d'educació de l'Ajuntament de Gavà).
Residus	<p>Actualment les iniciatives relacionades amb la gestió de residus es realitzen de des de l'empresa municipal PRESEC.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mercat de segona mà. Es realitzen dos a l'any: un a la tardor (de matí) i un altre a la primavera (de tarda). El mercat es complementa amb tallers familiars, espectacles, entrega d'un premi a la millor parada, etc. ▪ Projecte R-Llibres: l'objectiu és allargar la vida útil dels llibres i es posen de nou en circulació a l'espai fix R-Llibres del MercaGavà o en esdeveniments de ciutat (Mercat de 2a mà, Fira d'Espàrrecs, Fira de Sant Nicasi...). A més, es restauren mobles o neveres de la deixalleria per reconvertir-los en aparadors i prestatgeries per als llibres. ▪ Col·laboració amb el projecte "Pont solidari" de la fundació Banc de Recursos: consisteix en aprofitar material excedent que PRESEC recolliria com a residu, per portar-lo a les plantes de tractament i allargar la seva vida útil a través d'entitats socials i benèfiques. ▪ Servei d'autoreparació mòbil: "Reparatruck": és una furgoneta mòbil que itinera per diversos municipis oferint un servei d'assessorament per a l'autoreparació d'aparells electrònics i elèctrics, així com de bicicletes i patinets. A Gavà, durant el 2021, ES VA comptar amb un servei estable un cop al mes (sota reserva prèvia). També acostuma a estar present als mercats de segona mà, a la Fira d'Espàrrecs i a altres esdeveniments de ciutat.

5 ACCIONS PARTICIPATIVES

En el marc del present projecte, s'han realitzat quatre participatives (2 sessions presencials i 2 qüestionaris en línia) amb l'objectiu d'incorporar en el nou pla d'educació ambiental, les prioritats, necessitats i propostes que poden realitzar els diferents col·lectius del municipi.

Les accions participatives han estat:

Amb tècnics municipals: es va realitzar el 25 de febrer de 2025 de 12h a 13h a la sala polivalent del poliesportiu municipal "la Bòbila". Van assistir 13 persones dels següents departaments: medi ambient, empresa i ocupació, unitat de noves economies, residus, joventut i drets humans, patrimoni cultural, salut pública i consum i, educació).

Imatge captada durant la realització de la sessió participativa adreçada a tècnics.

A l'annex 1 es poden consultar totes les preguntes i respostes obtingudes de manera detallada.

A l'annex 1 es poden consultar de manera detallada totes les preguntes i respostes obtingudes durant la sessió participativa amb personal tècnic municipal.

Tot seguit, es detallen les aportacions i comentaris realitzats per cadascuna de les àrees/departaments assistents a la sessió:

ÀREA D'EMPRESA I OCUPACIÓ:

- Tenen una associació d'empresaris que s'ha reactivat, amb una junta amb molt interès i sensibilitat vers als temes ambientals.
- Tenen interès en realitzar tasques de voluntariat a través dels programes de responsabilitat social corporativa.
- S'apunta la idea de realitzar actuacions i intervencions en espais verds comuns situats al polígon industrial que actualment es troben abandonats i degradats. Per exemple: recollida de brossa, cessió i plantació d'arbres, millora de l'entorn, etc.

ÀREA DE RESIDUS:

- Realitzen un mercat de segona mà que cada cop té més demanda i major nombre de participants. Aquest es troba vinculat, sobretot, a la prevenció de residus i l'economia circular. Però, és un espai de trobada amb molta gent on es podrien realitzar activitats d'educació ambiental.
- Es proposa realitzar una activitat "la ruta dels residus" com un itinerari vivencial, que mostri què passa amb els residus que es generen i aconseguir destruir alguns mites vinculats als residus (com, per exemple, que els residus es barregen un cop han estat separats). Es podria fer un seguiment del camió de recollida.
- Per grans lots d'activitats, realitzen licitacions. Però poden donar suport puntual en la realització d'algunes activitats. Per exemple, si es realitza un APS de Swap party, podrien posar contenidor de roba i oferir idees/consells de com fer-la.
- Seria necessari trobar una activitat per donar a conèixer a la ciutadania (i donar sortida) la gran quantitat de materials que van a deixalleria i es troben en bon estat. Com es podrien rescatar? Seria interessant fer una xarxa de donacions?

ÀREA DE SALUT:

- En els cursos de manipulació d'aliments es podria incloure un apartat vinculat a l'educació ambiental, en el qual es parlés de: malbaratament alimentari i generació de residus.
- Des dels CAPs, recorden que s'havien fet itineraris saludables però no recorden des de quina àrea/departament (esports? Salut mental?).

- En relació al tema de fer arribar informació a diferents col·lectius, comenten que avui la persona que s'encarrega de la difusió no ha pogut assistir a la sessió.

ÀREA JOVENTUT I DE DRETS HUMANS:

- Ells organitzen la mostra GavaMón, cada any dedicada a una temàtica diferent, en la qual es tracten diferents projectes de cooperació internacional i es realitzen diferents activitats de sensibilització. En la mostra, s'ofereix una visió global i local de diferents problemàtiques i un dels eixos temàtics és el medi ambient.
- Exemple de projecte de cooperació: una escola de Gavà i una escola d'un altre continent, analitzen juntes què fan amb els residus que generen.
- A més, un parell de cops l'any porten defensors dels drets humans internacionals, i molts són activistes medi ambientals.

ÀREA D'EDUCACIÓ:

- La via d'entrada a les escoles és la guia educativa, en la qual hi havia les activitats de medi ambient.
- També es podria incloure contingut ambiental en els cursos d'acreditació de formació de mestres i docents.
- Van realitzar el projecte *Biocanteens*, centrat en la prevenció del malbaratament alimentari als menjadors escolar. Aquest es va gestionar a través de les juntes d'AFAs.
- Existeix el programa de formació "Forma't +18", on es podrien incloure temàtiques ambientals.
- Cada any elaboren un programa de Servei Comunitari, en el qual realitzen un acompanyament a la gestió.

ÀREA DE PATRIMONI CULTURAL:

- Cal reencaixar tot l'eix de patrimoni natural, ja que ara es troba despenjat i sense un departament responsable clar.
- Al museu disposen d'una aula laboratori que seria ideal per a realitzar diferents activitats d'educació ambiental.
- Actualment, l'espai del jardí botànic es troba una mica descuidat.
- Apunta que seria interessant l'ambientalització de plecs i proveïdors, i realitzar activitats de formació interna per al personal de l'ajuntament.

ÀREA DE CULTURA:

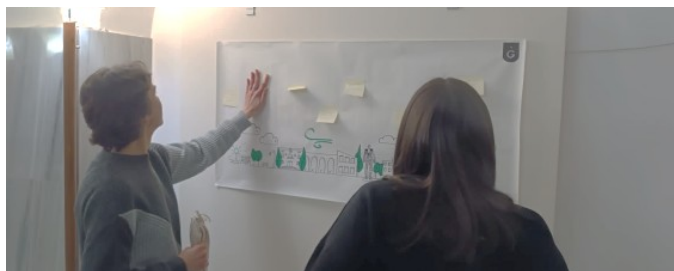
- S'havia fet un cicle d'obres de teatre amb una mirada ambiental (amb recursos i subvenció de DIBA) que actualment ja no s'ofereix. Es realitzava amb horari escolar i funcionava molt bé.
- L'eina del teatre és molt pedagògica. Però cal anar més enllà de l'obra i reforçar els continguts que s'han tractat a l'aula. No és només anar a veure una obra.
- Les biblioteques són un espai fantàstic per incorporar l'educació ambiental.
- Ells també treballen amb associacions de veïns i entitats, així que a través d'aquesta plataforma es podrien oferir recursos (per exemple, com ambientitzar un esdeveniment).

ÀREA DE NOVES ECONOMIES:

- Tenen un equipament a la rambla que podria ser un espai per a la realització de tallers d'educació ambiental o un espai d'exposició.
- També tenen un espai LAB d'experimentació, on es treballa sobre els biomaterials com a alternatives als plàstics.
- Les activitats gamificades (per exemple, *escape room*) funcionen molt bé.
- Van realitzar uns tallers d'alimentació de proximitat que també van funcionar molt bé (van tenir llista d'espera).
- Seria interessant oferir a tots els col·lectius la visió del consum responsable.

Sessió participativa presencial amb docents. Aquesta sessió es va realitzar el 25 de febrer de 2025 de 17:30h a 19h al Museu de Gavà. Van participar 8 docents representants de la Xarxa d'Escoles Sostenibles de Gavà (XESGavà). En concret, 4 docents fan classe actualment a grups d'educació primària i 4 a grups d'educació secundària.

A l'annex 2 es poden consultar de manera detallada totes les preguntes i respostes obtingudes durant la sessió participativa el personal docent de la XESGavà.

Imatge captada durant la realització de la sessió participativa adreçada a docents de la XESGavà.

Formulari en línia adreçat a ciutadania i entitats. Inicialment es preveia realitzar un taller participatiu presencial en el marc un esdeveniment local. La falta d'aquest tipus d'esdeveniment durant la realització del projecte va fer decidir substituir aquesta acció per la difusió d'un formulari a través de la plataforma de participació: Gavà participa, Gavà decideix.

Canals de difusió: xarxes socials de l'Ajuntament, diari local, Jugatecambiental (a través d'un cartell amb codi QR), equipaments municipals: cartell amb codi QR a les dues biblioteques, a la Casa Gran (jovent) i a la recepció de l'ajuntament.

Període de resposta: del 25 de febrer al 16 de març de 2025.

Lloc web: plataforma de participació: Gavà participa, Gavà decideix

Objectius:

- Informar de l'elaboració del Pla d'Educació Ambiental local
- Conèixer la percepció sobre l'acció municipal en matèria ambiental
- Conèixer els interessos per part de la ciutadania en temàtica ambiental
- Identificar els espais on la ciutadania estaria disposada a participar en activitats d'educació ambiental

Nº de persones participants: 57

A l'annex 3 es poden consultar de manera detallada totes les preguntes i respostes obtingudes a través del qüestionari adreçat a la ciutadania.

Sessió participativa presencial amb alumnat de la XESGavà. Inicialment es preveia realitzar la sessió amb el Consell d'Infants del municipi. Malauradament no va ser possible integrar la sessió en la programació del Consell i es va optar per fer l'enviament d'un qüestionari en línia adreçat a alumnat de la XESGavà. A continuació es mostren els resultats:

A l'annex 4 es poden consultar de manera detallada totes les preguntes i respostes obtingudes a través del qüestionari adreçat a l'alumnat de les escoles de la XESGavà.

6 CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI I LES SESSIONS PARTICIPATIVES

Quina percepció tens de Gavà? (puntuació de 1 a 5, en funció del grau d'acord amb l'enunciat).

Aquesta pregunta s'ha realitzat a 3 col·lectius diferents per veure en quina era la percepció de cada un.

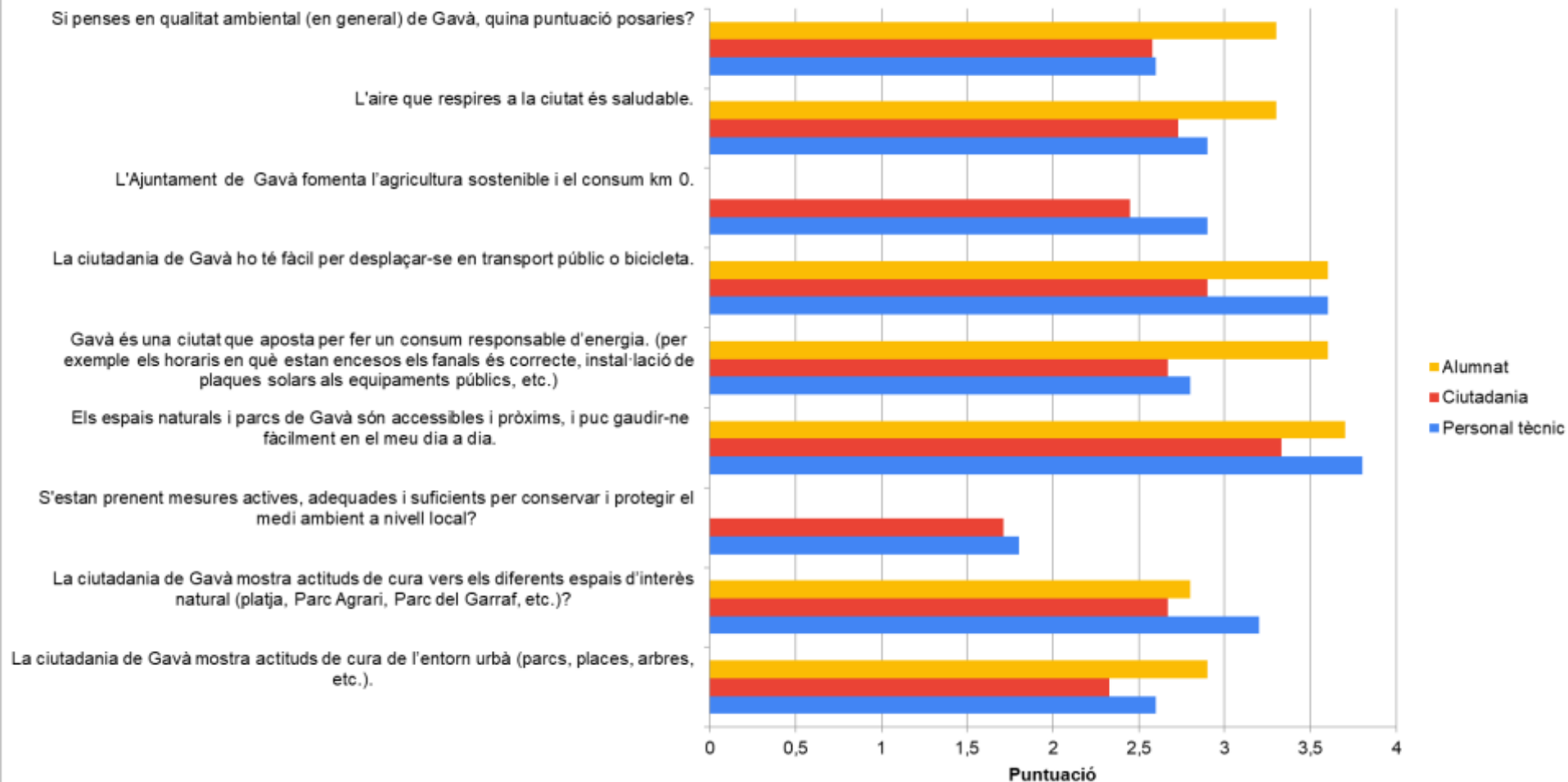
A continuació es mostren els resultats:

	Personal tècnic	Ciutadania	Alumnat
La ciutadania de Gavà mostra actituds de cura de l'entorn urbà (parcs, places, arbres, etc.).	2,6	2,33	2,9
La ciutadania de Gavà mostra actituds de cura vers els diferents espais d'interès natural (platja, Parc Agrari, Parc del Garraf, etc.)?	3,2	2,67	2,8
S'estan prenent mesures actives, adequades i suficients per conservar i protegir el medi ambient a nivell local?	1,8	1,71	-
Els espais naturals i parcs de Gavà són accessibles i pròxims, i puc gaudir-ne fàcilment en el meu dia a dia.	3,8	3,33	3,7
Gavà és una ciutat que aposta per fer un consum responsable d'energia. (per exemple els horaris en què estan encesos els fanals és correcte, instal·lació de plaques solars als equipaments públics, etc.)	2,8	2,67	3,6
La ciutadania de Gavà ho té fàcil per desplaçar-se en transport públic o bicicleta.	3,6	2,9	3,6
L'Ajuntament de Gavà fomenta l'agricultura sostenible i el consum km 0.	2,9	2,45	-
L'aire que respires a la ciutat és saludable.	2,9	2,73	3,3
Si penses en qualitat ambiental (en general) de Gavà, quina puntuació posaries?	2,6	2,58	3,3

En general s'observa que els infants i joves tenen una percepció lleugerament més positiva que les persones adultes.

A continuació es mostren els resultats obtinguts en forma de gràfica:

**Quina percepció tens de Gavà?
Puntuació mitjana**

A continuació es mostra una taula amb el resum dels aspectes més rellevants relacionats amb els resultats de la diagnosi i del procés participatiu:

	Fortaleses i potencialitats	Debilitats i limitacions
Activitats i iniciatives ambientals	<ul style="list-style-type: none"> • Àmplia opcions d'espais urbans on realitzar activitats d'educació ambiental. • Entorn natural privilegiat, divers i proper). • Relació amb el currículum educatiu que permet dissenyar activitats amb formats i metodologies diverses tot ajustant-se als sabers de cada etapa educativa. • Bona predisposició per part de diverses àrees de l'Ajuntament que han mostrat interès en integrar accions ambientals en les seves programacions i àrees d'actuació. • Ja es realitzen accions que es poden completar integrant la visió ambiental (per exemple, la formació a entitats). • Bon rodatge i experiència acumulada amb activitats d'educació ambiental com els itineraris al massís del Garraf i activitats al Museu de Ciències. 	<ul style="list-style-type: none"> • Actualment, no es realitzen pràcticament activitats d'educació ambiental. • No es disposa d'una identitat pròpia per a les iniciatives d'educació ambiental. • No es disposa d'una planificació que permeti implementar un programa estable i transversal. • No es disposa d'un pla de comunicació i difusió per fer arribar les iniciatives als diferents col·lectius. • Gran quantitat d'inputs comunicatius que dificulten una comunicació efectiva i segmentada • Poca diversitat de temàtiques ambientals. La majoria se centren en el medi natural i és necessari complementar el programa amb altres temàtiques per aportar una visió global i integradora. • Dificultats de coordinació i comunicació amb altres àrees de l'Ajuntament per crear integrar les activitats d'educació ambiental més enllà del departament de medi ambient. • Les activitats a determinats espais d'interès natural requereixen desplaçaments en autocar. • Tramitació per sol·licitar ajuts feixuga • Dificultats per contractar serveis per executar les accions d'educació ambiental

	Potencialitats	Limitacions
Públic destinatari	<ul style="list-style-type: none"> • Oferta educativa de temàtiques clau per a públic escolar (petició per part dels docents). • Programa estable i consolidat (petició per part del docents). • Ampliar els destinataris més enllà del públic escolar amb la complicitat d'altres àrees de l'Ajuntament (entitats diverses i ciutadania) 	<ul style="list-style-type: none"> • Actualment sense oferta d'educació ambiental diferenciada per als diferents col·lectius. • Sistema educatiu tensionat i sobrecarregat. • La majoria de les iniciatives ambientals actuals es bases en l'oferta d'altres administracions i programes que ofereixen activitats per a públic familiar i ciutadania i fins i tot, a centres educatius.
Agents implicats	<ul style="list-style-type: none"> • Víncl consolidat amb administracions supramunicipals, que aporten recursos i poden complementar l'oferta local. • Bona predisposició per part d'altres àrees de l'Ajuntament per implicar-se en el nou programa. • Interès en participar per part dels centres educatius i ciutadania en general. • Necessitat d'implicar a les entitats locals. • Disponibilitat d'equipaments, espais i instal·lacions on es poden programar activitats d'educació ambiental. • Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat ja en funcionament com a espai per compartir i promoure accions i projectes d'educació ambiental. • Interès d'empreses en realitzar accions de RSC a l'entorn de Gavà en matèria ambiental. • Suport d'una persona externa realitzant tasques d'educació ambiental i coordinació. 	<ul style="list-style-type: none"> • Falta de treball en xarxa, especialment entre àrees de l'Ajuntament. • Percepció, per part d'algunes persones i col·lectius de l'Ajuntament com un ens hermètic aliè a la ciutadania i altres agents del territori: necessitat de teixir aliances.

PART II

CONCRECIÓ DEL NOU PLA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

7 VISIÓ I MISSIÓ

VISIÓ: tots els sectors de la ciutadania disposen del coneixement, eines i recursos per fer front als reptes ambientals i la transformació social que això implica. Són per tant, protagonistes del canvi d'una manera crítica i proactiva.

MISSIÓ: promoure accions i iniciatives ambientals que esdevinguin part del dia a dia de la ciutadania per transformar la ciutat en un entorn més sostenible i just per a tothom.

8 OBJECTIUS

D'acord amb la visió i missió definides anteriorment, els objectius generals del Pla d'Educació Ambiental són:

- Disposar d'una eina de planificació per integrar i consolidar l'educació ambiental en el municipi de manera que esdevingui una eina transversal per impulsar des de l'àmbit local.
- Integrar tots els àmbits i vectors ambientals del municipi: la coneixença del territori més proper (valors naturals i ambientals), la gestió dels residus municipals, la transició energètica, mobilitat sostenible, etc).
- Implicar a altres àrees de l'Ajuntament en el nou programa d'educació ambiental, equipaments municipals, entitats i empreses per fomentar el treball en xarxa i col·laboratiu.
- Oferir un conjunt de propostes educatives adaptades a diferents col·lectius, sobre diferents temàtiques ambientals i incorporant diverses metodologies per fomentar la participació.
- Augmentar el nivell de coneixement i la donar a conèixer accions fàcilment aplicables a la vida quotidiana per implicar a la ciutadania en el procés de d'adaptació i transformació de la ciutat i el seu entorn.
- Consolidar un programa d'educació ambiental (que sigui estable, regular en el temps), que es vagi actualitzant en funció de les necessitats de la societat i amb un bona planificació que permeti disposar dels recursos humans, materials i econòmics necessaris.

9 ABAST DEL PLA

TERRITORIAL: l'abast territorial de les accions del pla és el municipi de Gavà en la seva totalitat: espai urbà incloent les zones verdes i també, tots els espais d'interès natural que formen part del municipi com pot ser el massís del Garraf, les Muntanyes del Baix, el parc agrària i el litoral.

TEMPORAL: Les accions que es proposen en el marc del present pla tenen un abast temporal variable en funció del recursos que es destinin a la implementació de les diferents accions. Tot i que el present document presenta una proposta de prioritats i períodes d'implementació, caldrà realitzar un treball posterior per part de l'equip municipal amb l'objectiu de prioritzar i calendaritzar la implementació de les accions.

SOCIAL: l'abast social del pla és ampli ja que proposa implicar a altres àrees de l'Ajuntament, més enllà de l'àrea medi ambient, també a entitats del municipi, equipaments i centres educatius i altres col·lectius com les persones grans, els joves i la ciutadania no organitzada.

TEMÀTIC: l'abast temàtic és ampli doncs un dels objectius del Pla és integrar tots els àmbits i vectors ambientals del municipi. Però cal destacar que la situació actual és que des del departament de Medi Ambient es gestiona directament:

- Medi natural
- Qualitat de l'aire i soroll
- Energia
- Canvi climàtic

La resta de temàtiques ambientals d'interès que s'inclouen en aquest pla es treballen des d'altres àrees de l'ajuntament, en col·laboració amb administracions supralocals i fins i tot, a través d'empreses públiques com és el cas de "Prestación de Servicios al Ciudadano (PRESEC)". Alguns exemples són: agricultura, residus (empresa pública PRESEC), mobilitat (àrea de mobilitat), platges (Àrea Metropolitana de Barcelona, PRESEC i Ajuntament), aigua (Agència Catalana de l'Aigua) i espai forestal (Consorci de les Muntanyes del Baix).

També es confirma que l'Agenda 2030 no es gestiona des del departament de Medi Ambient pel que caldrà teixir aliances per impulsar les accions que es proposen en el present pla.

10 LÍNIES I OBJECTIUS ESTRATÈGICS

En el present pla es proposa crear un conjunt de propostes que permetin desenvolupar 5 línies estratègiques:

- **Línia estratègica 1:** gestió interna del programa d'educació ambiental.
- **Línia estratègica 2:** transversalització de l'educació ambiental a l'Ajuntament.
- **Línia estratègica 3:** capacitar a entitats i a empreses per a que integrin l'educació ambiental en la seva activitat.
- **Línia estratègica 4:** capacitar a la ciutadania a través d'iniciatives ambientals.
- **Línia estratègia 5:** capacitar a infants i joves a través d'activitats d'educació ambiental.

Per altra banda, l'equip tècnic de l'Ajuntament de Gavà ha definit 10 objectius estratègics (reptes):

- **R.1.** Crear un programa d'educació ambiental amb activitats innovadores, integrades al currículum escolar i sense afegir pressió al sistema educatiu.
- **R.2.** Dissenyar propostes educatives a l'entorn natural que es puguin integrar fàcilment als centres educatius
- **R.3.** Desenvolupar un pla de comunicació segmentat per als diferents sectors poblacionals, identificant els canals de comunicació més efectius per cada perfil poblacional.
- **R.4.** Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.
- **R.5.** Crear espais de coordinació i intercanvi entre departaments de l'Ajuntament per compartir recursos, incorporar pràctiques medi ambient als a diferents espais, activitats i esdeveniments.
- **R.6.** Ampliar la XESGavà incorporant més centres educatius i organitzant trobades per compartir bones pràctiques i activitats conjuntes.
- **R.7.** Crear un espai web per compartir recursos, experiències i projectes dels centres educatius de la XESGavà.
- **R.8.** Per tal de abordar les limitacions administratives, fer una bona planificació de la contractació de serveis per executar el programa d'educació ambiental (PEA).
- **R.9.** Seguir buscant aliances amb altres ens públics per aprofitar i maximitzar els recursos educatius i de comunicació disponibles.
- **R.10.** Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.

A continuació es mostra la relació entre les línies i els objectius estratègics:

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS ESTRATÈGICS (REPTES)
1. Gestió interna del programa d'educació ambiental	<p>R.3. Desenvolupar un pla de comunicació segmentat per als diferents sectors poblacionals, identificant els canals de comunicació més efectius per cada perfil poblacional.</p> <p>R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.</p> <p>R.6. Ampliar la XESGavà incorporant més centres educatius i organitzant trobades per compartir bones pràctiques i activitats conjuntes.</p> <p>R.7. Crear un espai web per compartir recursos, experiències i projectes dels centres educatius de la XESGavà.</p> <p>R.8. Seguir buscant aliances amb altres ens públics per aprofitar i maximitzar els recursos educatius i de comunicació disponibles</p>
2. Transversalització de l'educació ambiental a l'Ajuntament	<p>R.5. Crear espais de coordinació i intercanvi entre departaments de l'Ajuntament per compartir recursos, incorporar pràctiques medi ambientals a diferents espais, activitats i esdeveniments.</p> <p>R.8. Seguir buscant aliances amb altres ens públics per aprofitar i maximitzar els recursos educatius i de comunicació disponibles.</p> <p>R.7. Per tal de abordar les limitacions administratives, fer una bona planificació de la contractació de serveis per executar el PEA.</p> <p>R.3. Desenvolupar un pla de comunicació segmentat per als diferents sectors poblacionals, identificant els canals de comunicació més efectius per cada perfil poblacional.</p>
3. Capacitar a entitats i empreses perquè integrin l'educació ambiental en la seva activitat	<p>R.9. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.</p> <p>R.8. Seguir buscant aliances amb altres ens públics per aprofitar i maximitzar els recursos educatius i de comunicació disponibles..</p> <p>R.3. Desenvolupar un pla de comunicació segmentat per als diferents sectors poblacionals, identificant els canals de comunicació més efectius per cada perfil poblacional.</p>

<p>4. Capacitar a la ciutadania a través d'iniciatives ambientals</p>	<p>R.3. Desenvolupar un pla de comunicació segmentat per als diferents sectors poblacionals, identificant els canals de comunicació més efectius per cada perfil poblacional.</p> <p>R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.</p> <p>R.9. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.</p>
<p>5. Capacitar a infants i joves a través d'activitats d'educació ambiental</p>	<p>R.1. Crear un programa d'educació ambiental amb activitats innovadores, integrades al currículum escolar i sense afegir pressió al sistema educatiu.</p> <p>R.2. Dissenyar propostes educatives a l'entorn natural que es puguin integrar fàcilment als centres educatius</p> <p>R.6. Ampliar la XESGavà incorporant més centres educatius i organitzant trobades per compartir bones pràctiques i activitats conjuntes.</p> <p>R.7. Crear un espai web per compartir recursos, experiències i projectes dels centres educatius de la XESGavà.</p> <p>R.9. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.</p>

11 PROPOSTES D'ACCIONS

11.1. INVENTARI DE PROPOSTES

En aquest capítol es proposen **37 accions d'educació ambiental** classificades en les cinc línies estratègiques definides anteriorment.

Per a cada acció, s'ha elaborat una fitxa descriptiva per facilitar la seva implementació.

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: GESTIÓ INERNA DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
1. Planificar el programa d'educació ambiental.
2. Crear una marca gràfica del programa d'educació ambiental.
3. Elaborar i aplicar un pla de difusió i de comunicació.
4. Definir un pla de seguiment i avaluació de les activitats del programa.
5. Utilitzar els recursos i espais dels equipaments municipals per programar activitats, exposicions i actes o xerrades.
LÍNIA ESTRATÈGICA 2: TRANSVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A L'AJUNTAMENT
6. Establir aliances amb altres àrees de l'Ajuntament.
7. Realitzar formacions i jornades internes (personal tècnic i polític).
8. Crear un espai de referència d'educació ambiental.
9. Ambientitzar els equipaments i espais públics.
LÍNIA ESTRATÈGICA 3: CAPACITAR A ENTITATS I EMPRESES PERQUÈ INTEGRIN L'EDUCACIÓ AMBIENTAL EN LA SEVA ACTIVITAT
10. Suport a les accions de responsabilitat social corporativa.
11. Formació ambiental adreçada a les entitats locals.
12. Formació ambiental adreçada a les associacions de veïns i veïnes.
13. Curs per a docents: espais d'interès ambiental de Gavà.
LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES AMBIENTALS
14. Adherir-se i programar accions en el marc de dies mundials, setmanes temàtiques.
15. Dissenyar un programa de divulgació ambiental amb xerrades, exposicions i activitats.
16. La biblioteca de les coses: xarxa d'intercanvi i punt de donacions.

17. Geocerca dels arbres singulars de Gavà.
18. Ambientalitzar els esdeveniments locals.
19. Dinamització d'itineraris saludables i activitats ambientals per a persones grans o persones amb necessitats especials.
20. Fomentar el coneixement a través de la ciència ciutadana.
21. Organitzar jornades de voluntariat ambiental.
22. Promoure i difondre dels itineraris de natura de Gavà
LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
23. Informar als docents a l'inici de cada curs de l'oferta d'activitats, novetats i dels recursos per realitzar activitats de forma autònoma.
24. Reforçar la Xarxa d'escoles per a la sostenibilitat de Gavà.
25. Mantenir les aliances amb altres administracions per complementar l'oferta educativa escolar.
26. Impulsar els itineraris de natura.
27. Reptes pel clima: concurs anual per entitats de lleure.
28. Oferir treballs de recerca per alumnat de batxillerat.
29. Suport a projectes de servei comunitari.
30. Activitats basades en el format <i>escape room</i> .
31. Desenvolupar propostes educatives per infants de 0 a 6 anys.
32. Activitats de reducció de residus.
33. Propostes d'estalvi energètic als centres educatius.
34. Dissenyar un joc de rol sobre els efectes del canvi climàtic a la salut per a instituts.
35. Apadrinaments d'espais o elements d'interès natural.
36. Mobilitat i qualitat ambiental: taller la ciutat dels 15 minuts.
37. Activitat específica sobre salut ambiental.

11.2 RELACIÓ AMB ELS OBJECTIUS DE L'AGENDA URBANA LOCAL

Actualment l'Ajuntament es troba en fase de desenvolupament de l'Agenda Urbana Local com a transposició de l'estatal. Per aquest motiu i a mode orientatiu s'ha establert una relació entre les propostes d'accions i els objectius de l'Agenda Urbana per si en un futur, és d'utilitat.

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: GESTIÓ INERNA DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	RELACIÓ AMB ELS OBJECTIUS DE L'AGENDA URBANA
1. Planificar el programa d'educació ambiental.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ Nº 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular. ▪ Nº 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat. ▪ Nº 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
2. Crear una marca gràfica del programa d'educació ambiental.	
3. Elaborar i aplicar un pla de difusió i de comunicació.	
4. Definir un pla de seguiment i avaluació de les activitats del programa.	
5. Utilitzar els recursos i espais dels equipaments municipals per programar activitats, exposicions i actes o xerrades.	
LÍNIA ESTRATÈGICA 2: TRANSVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A L'AJUNTAMENT	RELACIÓ AMB ELS OBJECTIUS DE L'AGENDA URBANA
6. Establir aliances amb altres àrees de l'Ajuntament.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
7. Realitzar formacions i jornades internes (personal tècnic i polític).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat. ▪ Nº 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
8. Crear un espai de referència d'educació ambiental.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 2: evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent.
9. Ambientar els equipaments i espais públics.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 1: endreçar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.
LÍNIA ESTRATÈGICA 3: CAPACITAR A ENTITATS I EMPRESES PERQUÈ INTEGRIN L'EDUCACIÓ AMBIENTAL EN LA SEVA ACTIVITAT	RELACIÓ AMB ELS OBJECTIUS DE L'AGENDA URBANA

10.Suport a les accions de responsabilitat social corporativa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 1: endreçar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo. ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular. ▪ N° 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat. ▪ N° 7: impulsar i afavorir l'economia urbana. ▪ N° 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
11.Formació ambiental adreçada a les entitats locals.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat. ▪ N° 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
12.Formació ambiental adreçada a les associació de veïns i veïnes.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular. ▪ N° 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat. ▪ N° 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
13.Curs per a docents: espais d'interès ambiental de Gavà.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular. ▪ N° 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat
LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES AMBIENTALS	RELACIÓ AMB ELS OBJECTIUS DE L'AGENDA URBANA
14.Adherir-se i programar accions en el marc de dies mundials, setmanes temàtiques.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular. ▪ N° 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat ▪ N° 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
15.Dissenyar un programa de divulgació ambiental amb xerrades, exposicions i activitats.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat
16. La biblioteca de les coses: xarxa d'intercanvi i punt de donacions.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular. ▪ N° 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat
17.Geocerca dels arbres singulars de Gavà.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 1: endreçar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo
18. Ambientaltzar els esdeveniments locals.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat.
19. Dinamització d'itineraris saludables i activitats ambientals per a persones grans o persones amb necessitats especials.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ Nº 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat.
20. Fomentar el coneixement a través de la ciència ciutadana.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
21. Organitzar jornades de voluntariat ambiental.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ Nº 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat ▪ Nº 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
22. Promoure i difondre dels itineraris de natura de Gavà	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 1: endreçar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo ▪ Nº 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.
LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
23. Informar als docents a l'inici de cada curs de l'oferta d'activitats, novetats i dels recursos per realitzar activitats de forma autònoma.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat.
24. Reforçar la Xarxa d'escoles per a la sostenibilitat de Gavà.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat. ▪ Nº 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
25. Mantenir les aliances amb altres administracions per complementar l'oferta educativa escolar.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ Nº 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat.
26. Impulsar els itineraris de natura.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 1: endreçar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo ▪ Nº 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.
27. Reptes pel clima: concurs anual per entitats de lleure.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ Nº 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular. ▪ Nº 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat. ▪ Nº 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
28. Oferir treballs de recerca per alumnat de batxillerat.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 9: liderar i fomentar la innovació digital . ▪ Nº 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
29. Suport a projectes de servei comunitari.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nº 1: endreçar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo. ▪ Nº 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ Nº 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat.

30.Activitats basades en el format <i>escape room</i> .	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular. ▪ N° 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
31.Desenvolupar propostes educatives per infants de 0 a 6 anys.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 6: fomentar la cohesió social i cercar l'equitat.
32.Activitats de reducció de residus.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.
33.Propostes d'estalvi energètic als centres educatius.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.
34.Dissenyar un joc de rol sobre els efectes del canvi climàtic a la salut per a instituts.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.
35.Apadrinaments d'espais o elements d'interès natural.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 1: endreçar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo. ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 10: millorar els instruments d'intervenció i la governança.
36.Mobilitat i qualitat ambiental: taller la ciutat dels 15 minuts.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 2: evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent. ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.
37.Activitat específica sobre salut ambiental.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N° 3: prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència. ▪ N° 4: fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.

11.3 DESCRIPCIÓ DE LES ACCIONS (FITXES)

PLANIFICAR EL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
LÍNIA ESTRATÈGICA 1: GESTIÓ INTERNA DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
ACCIÓ 1	
Destinatari	Tècnics del departament de medi ambient
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Personal tècnic de l'Ajuntament
Objectiu general	Definir el pla de treball (cronograma) amb una definició clara de les accions i la temporització, així com establir i reservar els recursos econòmics, materials i personals necessaris per garantir la continuïtat de les activitats ambientals.
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.8. Per tal de abordar les limitacions administratives, fer una bona planificació de la contractació de serveis per executar el PEA. R.9. Seguir buscant aliances amb altres ens públics per aprofitar i maximitzar els recursos educatius i de comunicació disponibles.

Descripció

L'educació ambiental ha de formar part de la gestió municipal. Per tant, planificar l'educació ambiental a curt, mig i llarg termini no només és important, sinó que és imprescindible per garantir la viabilitat i continuïtat de les accions incloses al pla d'educació ambiental.

Per a que les accions d'educació ambiental tinguin un impacte real és important que tots els agents implicats, inclosa l'administració, la identifiquin com una eina més de la gestió ambiental local i no com un complement subsidiari. Això implica que la seva aplicació s'ha de planificar de la mateixa manera es fa amb altres serveis i atribuir-li, també, recursos econòmics, materials i humans que permetran la seva implementació, desenvolupament, avaluació i continuïtat en el temps.

Recordem que el canvi d'hàbits en la ciutadania requereixen de temps. Per tant, una bona planificació, implementació i consolidació a nivell local, tindrà una repercussió directa en la societat i en el territori que s'anirà percebent progressivament.

Es proposa elaborar un pla de treball detallat on s'especifiqui:

- Inventari de les accions que es pretenen desenvolupar.
- Inventari dels recursos materials i humans necessaris per a cada acció (autocars, monitoratges, materials de suport, etc.).

-
- Aliats (entitats, altres àrees de l'Ajuntament) implicades així com els mecanismes de treball en xarxa.
 - Definir per a cada acció el públic clau, especialment per les activitats adreçades a públic escolar. Es proposa definir un nivell educatiu per a cada activitat de manera que es puguin optimitzar els recursos.
 - Dimensionament de la despesa econòmica anual (incloent els recursos humans i materials) i la reserva de la partida econòmica.
 - Fer una recerca de subvencions o bé de recursos (humans i/o materials) que poden complementar les accions locals que es pretenen impulsar.
 - Preparar amb suficient antelació les licitacions o contractes administratius pertinents especialment per a la creació d'activitats educatives que requereixen l'elaboració de materials, la contractació de l'equip educatiu, la contractació d'autocars, i si s'escau, la contractació de la gestió i difusió així com el disseny gràfic relacionat amb les accions de comunicació.
 - Especificar per a cada acció el temps de disseny, implementació (prova pilot) i continuïtat. Aquest fet ajudarà a dimensionar econòmicament les necessitats anuals del programa o fer les contractacions pertinents a temps.
 - Elaborar un pla de comunicació (veure acció 3) que permeti donar a conèixer les accions que es proposen així com garantir la participació.
 - Definir un pla de seguiment i avaluació (veure acció 4) que permeti mantenir actualitzar el programa i aplicar millores de manera continuada.
-

Proposta d'implementació

Per realitzar aquesta acció cal que l'equip tècnic local hagi definit què i com ho vol fer. La planificació és bàsica i s'ha de realitzar abans d'impulsar qualsevol altra acció de les que es proposen en el present pla.

El present document posa a disposició de l'equip tècnic un dimensionament econòmic aproximat per a cada acció així com la definició dels recursos humans i les tasques concretes que requereix cada una.

Exemples inspiradors

- Programa educatiu "Compartim un futur" de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
<https://www.amb.cat/es/web/medi-ambient/sostenibilitat/educacio-ambiental/cataleg/detall/-/gdpmes/cataleg-de-formacio-reglada/9825226/11818>
- Programa d'activitats d'educació ambiental del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental: <https://www.residusvalles.cat/educacio-ambiental-2/>

Pressupost estimat	Recursos propis de l'Ajuntament (tasca a realitzar per l'equip tècnic local) i el servei de comunicació i educació ambiental.
---------------------------	---

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: GESTIÓ INTERNA DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
ACCIÓ 2

Recursos a aportar per l'Ajuntament	Dissenyador/a gràfic
Objectiu general	Crear una marca gràfica que aportí identitat pròpia al programa d'educació ambiental.
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.3. Desenvolupar un pla de comunicació segmentat per als diferents sectors poblacionals, identificant els canals de comunicació més efectius per cada perfil poblacional.

Descripció

Una de les accions principals, a nivell de gestió interna, a l'hora d'impulsar un programa d'activitats és elaborar i implementar un bon pla de comunicació. Però per garantir l'èxit del pla de comunicació és necessari crear una marca gràfica que permeti identificar fàcilment què allò que veu l'usuari, correspon a una acció d'educació ambiental impulsada per l'Ajuntament. La marca gràfica que es creï ha de donar identitat i el diferencii de la resta de programes o activitats que es realitzen al municipi. Es proposa que aquesta imatge pròpia consti de dos elements principals: una línia gràfica que sigui adaptable i, per tant, aplicable a diferents recursos gràfics (web, catàlegs, *banners*, cartells, etc.) i un eslògan.

Es proposa que aquesta línia gràfica estigui formada per:

- **logotip:** en diferents versions (positiu, negatiu, color, blanc i negre, només símbol, etc.) per poder adaptar-lo als diversos tipus de documents i materials. Opcionalment, es poden dissenyar icones representatives dels tres àmbit temàtics del programa: aigua, patrimoni i biodiversitat.
- **tipografia:** principals tipus de lletra (títols, text normal, etc.) a utilitzar en funció de l'aplicació.
- **colors representatius:** aquests són un element important dins la línia gràfica i permeten transmetre per si mateixos emocions i missatges.

Per a la definició de la imatge pròpia, també es proposa la creació d'un **eslògan**, breu i fàcil de recordar pels destinataris, que defineixi el programa educatiu i la seva missió. Es recomana crear, seguint la marca gràfica, un conjunt de plantilles que facilitin la feina posterior, de manera que l'equip gestor del programa només les haurà d'actualitzar. Per exemple: un *banner*, pòster, etc.

Per altra banda, com el programa inclou accions adreçades a diferents perfils de destinataris, diferents nivells de coneixement i sensibilització, diferents temàtiques i formats, etc. caldrà preveure quin és el millor format per a que la informació arribi a cada sector de la població. Per exemple, crear un espai web per a la ciutadania general, notícies per a les xarxes socials, cartelleria per a les persones grans, catàlegs i mailings per als centres educatius,

etc.

Per crear la marca gràfica es poden considerar tres opcions principals:

- Adaptació per part de l'equip tècnic dels elements gràfics ja existents.
- Contractació d'una empresa o persona experta en disseny gràfic i comunicació que amb les indicacions de l'equip tècnic gestor dissenyi la línia gràfica, l'eslògan així com qualsevol recurs de comunicació en format de plantilla.
- Organitzar un concurs entre els centres educatius del municipi, o obert a la ciutadania, per a la proposta de logotips i eslògans, acompanyat d'un procés participatiu per a la votació i elecció del logotip i eslògans guanyador. A partir del logo i eslògan guanyador, els tècnics municipals haurien d'acabar de definir la línia gràfica (colors, tipografia, plantilles, etc.). Caldrà preveure com seran les "votacions", per exemple, l'opció que tingui més "me gusta" a les xarxes socials, organitzar una exposició i que els visitants votin, etc. Per tant, caldrà redactar amb antelació les bases del concurs i difondre-les.

Proposta d'implementació

En cas que es volgués organitzar un concurs amb els centres educatius caldrà convidar-los a participar amb temps suficient per a que es puguin organitzar internament. La crida es podria fer a través dels mecanismes de comunicació establerts amb la XESGavà i comunicar els terminis, les bases del concurs, etc.

En el cas que es volgués organitzar un concurs amb ciutadania caldrà difondre les bases, explicar l'objectiu i fins i tot organitzar una sessió de presentació del concurs, així com preveure el retorn que es farà a tots els participants.

En el cas de contractar una empresa o persona experta caldrà traslladar-li amb claredat les necessitats i exemples gràfics corporatius.

En qualsevol sigui quina sigui l'opció seleccionada, és imprescindible disposar de la marca gràfica i els elements relacionats abans d'iniciar qualsevol tipus de difusió.

Exemples inspiradors

- Identitat visual (Generalitat de Catalunya): <https://identitatcorporativa.gencat.cat/ca/identitat-visual/>
- Consorci Besòs-Tordera. Imatge del programa educatiu "Descobreix el riu" (concurs entre centres educatius): <http://besos-tordera.cat/blog/ja-tenim-la-nova-imatge-del-nostre-programa-educatiu/>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Contractació d'un dissenyador/a gràfic per la creació d'una marca gràfica bàsica: 3000 € aproximadament. Pot ser superior en funció dels recursos gràfics que es vulguin elaborar.• Concurs amb centres educatius o ciutadania: recursos propis de l'Ajuntament.
---------------------------	---

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: GESTIÓ INTERNA DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
ACCIÓ 3

Recursos a aportar per l'Ajuntament	Personal tècnic de l'Ajuntament Opcional: <i>community manager</i>
Objectiu general	Establir els canals de difusió així com els moments més idonis per garantir que la informació arriba a tots els sectors de la població garantir així la participació en les accions d'educació ambientals.
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.3. Desenvolupar un pla de comunicació segmentat per als diferents sectors poblacionals, identificant els canals de comunicació més efectius per cada perfil poblacional. R.9. Seguir buscant aliances amb altres ens públics per aprofitar i maximitzar els recursos educatius i de comunicació disponibles.

Descripció

Un cop creada una marca gràfica identitària es proposa combinar l'ús de diferents canals de comunicació que garanteixin que la informació arriba als diferents sectors de la població:

- **Espai web:** es proposa adaptar un espai dins la web actual de l'Ajuntament (o bé crear-ne una específica per al programa) on es trobi tota la informació relacionada amb el programa educatiu (catàlegs, dates clau, com fer les reserves, agenda d'esdeveniments locals, etc.)
- **Xarxes socials:** es recomana crear un perfil pròpia amb el logotip creat. Es pot fer una notícia, *story o reel* amb una freqüència setmanal. Caldrà preveure l'elaboració de continguts i la captura d'imatges i vídeos aptes per a la difusió. Una opció més senzilla és aprofitar els logos ja existents i crear-ne un destacat i un hashtag específic.
- **Reforç de comunicació previs als esdeveniments locals:** cal preveure les dates de realització d'esdeveniment locals per realitzar un reforç de la informació durant els dies previs.
- **Prensa escrita i/o digital (butlletí municipal, diari, etc.):** es recomana fer una notícia en cada número amb les novetats relacionades amb l'educació ambiental, les dades de participació o altres novetats que tot i no ser específiques del món educatiu sí estan relacionades amb temàtiques ambientals, com per exemple, la naturalització d'alguns espais municipals.
- **Ràdio:** es pot aprofitar per fer entrevistes a persones implicades aprofitant els dies temàtics ambientals. També es pot crear una falca sobretot per fomentar la participació en les accions adreçades a ciutadania i persones grans.
- **Cartelleria:** aquest recurs es proposa limitar a les accions adreçades a persones grans, penjant cartells en espais com centres cívics, casals de gent gran, mercat municipal, etc. També es pot utilitzar per difondre esdeveniments locals.
- **Catàleg digital i mailing:** aquest canal és especialment eficient per adreçar-se a centres educatius (de tots els nivells). Cal preveure però que aquest col·lectiu necessita rebre la informació amb antelació per tal de poder incloure les activitats que es proposen en les seves programacions. Els moments clau per

fer arribar la informació a aquest col·lectiu és el mes de juny i setembre.

Per aconseguir una difusió amb més impacte es proposa establir aliances i sinèrgies amb altres programes, entitats i administracions per fer publicacions conjuntes amb tots els temes ambientals relacionats amb el municipi. Es podria fer unificant la difusió a moda d'agenda conjunta incloent per exemple:

- Ajuntament de Gavà: activitats d'educació ambiental
- Delta del Llobregat: <http://www.deltallobregat.cat/40648680286/home/>
- Parc del Garraf: <https://www.parcdelgarraf.cat/>
- Àrea Metropolitana de Barcelona: programa "Compartim un futur" i Jugatequesambientals.
- Activitats impulsades per entitats ambientals locals, associacions de veïns

Aquesta opció requereix establir contactes amb els responsables dels altres programes i activitats per rebre tota la informació necessària i poder definir el moment més idoni per fer la difusió conjunta. Per facilitar aquesta tasca es proposa fer una reunió anual o es puguin establir els canals de comunicació interns, els terminis d'enviament d'informació, etc.

Una altra opció es penjar les iniciatives locals ens espais web amb un abast territorial més ampli, com per exemple la web de turisme del Vallès: <https://visitvalles.com> o bé, Barcelona és molt més: <https://www.barcelonaesmoltmes.cat>, entre d'altres.

Proposta d'implementació

En el cas de les accions que s'adrecen a grups de formació reglada, hi ha èpoques concretes de l'any en les quals la difusió i presentació d'activitats té més repercussió. Seria el cas de l'inici de curs (mes de setembre), però també el final de curs (juny i juliol) per a que els docents puguin incloure les propostes del pla d'educació ambiental en les seves programacions.

En el cas d'activitats adreçades a altres col·lectius no escolars, acostuma a funcionar molt bé la difusió a l'inici de cada trimestre o temporada (primavera, tardor, estiu i hivern).

Es recomana establir canals de comunicació amb altres administracions i entitats per fomentar sinèrgies, fer xarxa i oferir una agenda d'activitats conjunta.

Exemples inspiradors

- Agenda de medi ambient de la Diputació de Barcelona: <http://www.diba.cat/ca/web/mediambient/agenda>
- Agenda de medi ambient de l'ajuntament de Vilafranca del Penedès
<https://mediambient.vilafranca.cat/agenda>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Recursos propis de l'Ajuntament• Opcional: <i>community manager</i> : 300 -1000 € /mensuals en funció de les tasques que s'encarreguin.
---------------------------	--

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: GESTIÓ INTERNA DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
ACCIÓ 4

Recursos a aportar per l'Ajuntament	Personal tècnic de l'Ajuntament
Objectiu general	Definir el conjunt d'indicadors de necessaris per disposar d'informació que permeti fer un seguiment i avaluació continuada del programa d'educació ambiental.
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	<p>R.1. Crear un programa d'educació ambiental amb activitats innovadores, integrades al currículum escolar i sense afegir pressió al sistema educatiu.</p> <p>R.2. Dissenyar propostes educatives a l'entorn natural que es puguin integrar fàcilment als centres educatius</p> <p>R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.</p>

Descripció

El seguiment i avaluació continua permet obtenir informació, per exemple, a través d'indicadors específics, d'aspectes rellevants sobre el funcionament del programa i mantenir un contacte continuat amb les persones participants, els seus interessos, rebre comentaris i propostes, etc. que es poden valorar i fins i tot incloure propostes.

Els objectius principals pla de seguiment i avaluació són:

- Valorar si els canals de difusió utilitzats han tingut l'impacte desitjat sobre cada col·lectiu diana.
- Conèixer si la implementació de les diferents propostes educatives ha estat correcta.
- Comprovar si s'assoleixen els objectius generals del programa i els específics de cada activitat.
- Comptabilitzar el nombre de participants.
- Valorar si les tasques de gestió de reserves i coordinació funcionen correctament.
- Actualitzar el programa mantenint les temàtiques, destinataris, formats i metodologies que funcionen correctament i per aquelles que no funcionen, poder-les revisar i actualitzar, o bé eliminar-les.
- Identificar noves oportunitats a partir de les aportacions dels participants i dels educadors/es ambientals.

L'avaluació dels diferents serveis es pot realitzar mitjançant l'estudi d'indicadors d'evolució. Els indicadors han de complir els següents requisits:

- S'han de poder utilitzar al llarg del temps per tal de poder-los comparar i analitzar l'evolució del programa.
- Ha de mesurar objectivament i s'han de poder expressar en unitats comparables.
- Ha de respondre als objectius: cada indicador ha d'estar específicament dissenyat en funció del fet a avaluar i dels objectius proposats en cada cas.

A continuació es mostra un llistat d'indicadors específics que poden servir per fer un seguiment de les activitats i projectes:

- Tasca realitzada per l'educador/a ambiental
- Els materials utilitzats durant l'activitat
- Els nivell d'assoliment dels objectius
- La durada de l'activitat
- Nivell d'integració al currículum escolar (en el cas de les activitats de formació reglada)
- Idoneïtat de les temàtiques tractades (en el cas de les activitats de formació no reglada)
- Relació amb la vida quotidiana

També és important recollir dades sobre la participació. Alguns indicadors poden ser:

- Nombre d'activitats i participants en activitats de formació no reglada
- Nombre d'activitats i participants en activitats de formació reglada
- Nivell d'interès dels participants
- Nombre de projectes realitzats i nombre de participants

A l'hora de recollir tots els indicadors, hi ha diverses estratègies:

- En el cas de les activitats d'educació reglada (escolars) el docent que ha participat en l'activitat ompli un qüestionari de valoració (en full o bé digital).
- En el cas de les activitats d'educació reglada (escolars) incloure en el disseny de les activitats educatives una dinàmica final per recollir les aportacions dels participants.
- En el cas de les activitats adreçades a públic no escolar, incloure una dinàmica final per recollir les valoracions i aportacions dels participants o bé omplir individualment un qüestionari de l'activitat (en full o bé en digital)
- L'equip d'educadors/es ambientals omplen un qüestionari de valoració al finalitzar cada activitat.
- Fer entrevistes a l'atzar entre els participants.

Proposta d'implementació

El pla de seguiment i avaluació ha d'estar definit abans d'iniciar les accions educatives del programa.

Cal decidir també quin serà el mecanisme i la persona encarregada d'aquesta tasca i de l'anàlisi dels resultats, que pot ser el mateix equip tècnic de l'Ajuntament o bé, en el cas que s'hagi realitzat la contractació de l'equip educatiu per dinamitzar les activitats, incloure aquesta tasca. Caldrà preveure la incorporació d'aquesta tasca en les bases del plec de licitació.

Exemples inspiradors

- Els plans d'avaluació i seguiment són documents de treball intern pel què no es poden consultar.

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Recursos propis de l'Ajuntament.• Opcional: incloure aquesta acció en la contractació de l'equip educatiu que dinamitza les activitats d'educació ambiental.
---------------------------	---

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: GESTIÓ INTERNA DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
ACCIÓ 5

Recursos a aportar per l'Ajuntament	Personal tècnic de l'Ajuntament. Personal de referència dels diferents equipaments municipals.
Objectiu general	Aprofitar al màxim els recursos i espais ja existents al municipi per desenvolupar activitats d'educació ambiental.
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi. R.5. Crear espais de coordinació i intercanvi entre departaments de l'Ajuntament per compartir recursos, incorporar pràctiques medi ambientals a diferents espais, activitats i esdeveniments.

Descripció

La ciutat de Gavà disposa d'una àmplia xarxa d'espais i equipaments que poden acollir activitats d'educació ambiental. Alguns exemples són: museu de Gavà, masia Can Horta, biblioteques, casals cívics, casals de persones grans, edifici de la Unió de Cooperadors, etc.

El fet d'incloure en aquests equipaments activitats d'educació ambiental aconseguirà assolir diversos objectius:

- Donar ús a espais municipals que ja estan correctament habilitats.
- Donar a conèixer i promocionar aquests espais i les seves programacions entre la ciutadania.
- Apropar les iniciatives ambientals a la ciutadania, famílies i centres educatius ja que si s'organitzen en espais propers, augmenta la possibilitat de participació.
- Diversificar els espais on es realitzen les activitats educatives escolar i aconseguir que l'alumnat surti de les aules.
- Fer xarxa entre equipaments, entitats i diverses àrees de l'Ajuntament per organitzar activitats conjuntes.

En funció de la tipologia i recursos que pugui oferir cada equipament, es poden organitzar accions de diferents formats per aconseguir que la ciutadania i famílies puguin participar en aquelles que els engresqui més: es poden organitzar xerrades a càrrec de persones conegudes a nivell mediàtic per parlar per exemple del clima o la mobilitat sostenible, exposicions sobre temàtiques ambientals que es podrien complementar amb una dinamització per part d'un educador/a ambiental, tallers participatius i pràctics, accions d'ambientalització.

També seria possible realitzar activitats educatives que es puguin combinar amb una visita o part pràctica a l'entorn de l'equipament.

Per desenvolupar aquesta acció es requereix primer:

- Fer un inventari dels equipaments que es podrien adherir al projecte.
 - Inventariar els espais i recursos que pot oferir cada equipament.
 - Incloure en les programacions habituals de cada equipament la proposta d'activitat ambiental.
 - Fer xarxa entre equipaments, l'Ajuntament i les entitats locals per oferir un conjunt d'activitats variades i ajustades a cada zona i tipus d'equipaments.
 - Donar suport des de l'Ajuntament a les programacions dels equipaments per augmentar l'impacte entre la població.
 - Crear un espai web conjunt per a que els usuaris puguin veure la totalitat de les programacions.
-

Proposta d'implementació

Abans d'organitzar accions ambientals en els diferents equipaments municipals caldria organitzar una reunió informativa per conèixer quins poden oferir espais i recursos. També caldria definir com realitzar el treball en xarxa per a que l'oferta entre equipaments sigui complementària (reunions regulars, grups de treball, etc.) i quines són les dates clau per incloure les propostes en les programació i realitzar les accions de difusió.

Es recomana realitzar aquesta acció organitzativa abans de començar el curs escolar i per tant, també les noves programacions dels equipaments municipals.

Exemples inspiradors

- Xarxa de centres cívics de Barcelona: <https://ajuntament.barcelona.cat/centrescivics/ca/programacio-cultural>
- Xarxa de centres cívics de Granollers: <https://www.granollers.cat/xarxa-centres-civics>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Coordinació, difusió, inventari, etc.: recursos propis de l'Ajuntament• Dinamització de les activitats: molt variable en funció de la programació.
---------------------------	---

ESTABLIR ALIANCES AMB ALTRES ÀREES DE L'AJUNTAMENT

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: TRANSVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A L'AJUNTAMENT

ACCIÓ 6

Destinatari	Tècnics de diverses àrees de l'Ajuntament.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Persones de referència de les diferents àrees de l'Ajuntament.
Objectiu general	Crear i establir les vies de comunicació interna entre les diferents àrees de l'Ajuntament per crear aliances que permetin un treball en xarxa que garanteixi l'èxit de les accions educatives que s'implementaran.
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.5. Crear espais de coordinació i intercanvi entre departaments de l'Ajuntament per compartir recursos, incorporar pràctiques medi ambientals a diferents espais, activitats i esdeveniments.

Descripció

Aquesta acció consisteix en crear aliances i fomentar el treball en xarxa entre diferents àrees de l'Ajuntament. Tot i que el pla d'educació ambiental estarà liderat per l'àrea de Medi Ambient, és necessari identificar oportunitats i punts de connexió amb altres àrees amb l'objectiu de fer partícips a altres col·lectius del municipi més enllà de l'escolar.

Moltes de les accions que es proposen en el present pla es poden vincular a altres àrees de l'Ajuntament. Aquesta informació es detalla en la fitxa descriptiva de cada acció.

Per desenvolupar aquesta acció, caldrà:

- Identificar les persones de referència de cada àrea.
- Explicar de manera clara per què és vol fomentar la col·laboració.
- Definir el grau d'implicació de cada àrea.
- Establir els canals de comunicació entre àrees (reunions regulars, drive compartit amb materials i informació específica, etc.)
- Elaborar un pla de treball conjunt que permeti:
 - Definir accions concretes que realitzarà cada àrea, és a dir, com es pot integrar l'educació ambiental en la programació específica de cada àrea, facilitar la difusió, etc.
 - Establir el moment en què cada àrea ha de realitzar les diferents accions de suport.

NOTA: Es recomana revisar el capítol 4 corresponent als resultats de la sessió participativa realitzada amb els tècnics municipals.

A continuació es mostren alguns exemples d'aliances que van sorgir de la sessió participativa realitzada amb tècnics municipals:

Àrea d'educació: per la seva relació amb els centres educatius i per elaborar la guia educativa de referència, es poden incloure les noves activitats ambientals adreçades a públic escolar. Caldrà definir el millor moment per fer-ho, establir la informació que es necessita per incloure a la guia, etc.

Àrea d'empresa i ocupació: crear un conjunt de propostes en el marc de la responsabilitat social corporativa de les empreses. Poden ser actuacions i intervencions en espais verds comuns situats al polígon industrial que actualment es troben abandonats i degradats. Per exemple: recollida de brossa, cessió i plantació d'arbres, millora de l'entorn, etc. Es podria vehicular a través de l'Associació d'Empresaris. **Acció relacionada: 10**

Àrea de salut. Aquesta àrea pot tenir un paper rellevant a l'hora de fer partícips a persones en situació de soledat no desitjada, persones grans que necessiten caminar no tenen una xarxa de suport social, col·lectius amb dificultats d'accés a les activitats ambientals que s'han realitzat fins al moment. Per exemple, poden facilitar informació de participació des del centre de salut (servei d'infermeria, metges i metgesses, etc.), casals de persones grans, etc. **Acció relacionada: 19**

Àrea de residus. Aprofitar els esdeveniments locals com els mercats de segona mà que concentren una afluència de gent important per integrar tallers ambientals. També es podria crear una acció conjunta per conscienciar a la ciutadania sobre la importància de no llençar productes en bon estat o bé com poder rescatar aquells en bon estat que han arribat a la deixalleria. També podrien donar suport puntual a algun projecte relacionat amb la gestió dels residus que desenvolupi algun centre educatiu del municipi.

Accions relacionades: 16, 18, 21 i 32

Àrea de drets humans: integrar temàtiques ambientals en la mostra GavaMón. També es podria organitzar una xerrada o un projecte de col·laboració amb algun altre municipi. **Acció relacionada: 15**

Àrea de comunicació. El personal tècnic d'aquesta àrea pot col·laborar a l'hora de dissenyar i crear l'apartat web de medi ambient i en concret de les accions d'educació ambiental. **Accions relacionades: 2 i 3**

Proposta d'implementació

Per realitzar aquesta acció cal esperar a tenir ben definit el programa d'educació ambiental així el pla de treball, doncs caldrà definir clarament en quin moment cal convidar a participar a cada àrea.

L'àrea de comunicació pot tenir un paper rellevant a l'inici de la implementació del programa ja que pot ajudar en la creació de l'espai web i la creació de materials de difusió i després establir i després tenir un paper més puntual: per accions de difusió concretes, per publicació de notícies.

L'àrea d'educació pot tenir un paper rellevant durant el curs escolar, inicialment durant els mesos de maig, juny, setembre i octubre per ser el moment en què s'elaboren els nous catàlegs de propostes educatives

escolars i també són els mesos on es concentren les consultes per part dels docents. Per aquest motiu seran els mesos on la col·laboració serà més estreta.

La resta d'àrees poden participar de manera més puntual o continuada en funció de la seva programació.

Exemples inspiradors

- Programa educatiu "Compartim un futur" de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. S'elabora per a cada curs escolar un catàleg conjunt entre l'àrea d'educació i l'àrea de conservació de l'espai públic:
<https://www.amb.cat/es/web/medi-ambient/sostenibilitat/educacio-ambiental/cataleg/detall/-/gdpmes/cataleg-de-formacio-reglada/9825226/11818>
- Cicle de passejades i visites guiades adreçades a persones grans per conèixer el patrimoni natural i històric d'Horta-Guinardó.
<https://beteve.cat/societat/visites-historiques-horta-guinardo-gent-gran/>

Pressupost estimat	Recursos propis de l'Ajuntament perquè les tasques s'inclouen dins les hores de treball dels tècnics municipals de cada àrea.
---------------------------	---

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: TRANSVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A L'AJUNTAMENT
ACCIÓ 7

Destinatari	Personal tècnic de diverses àrees de l'Ajuntament.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Persones de referència de les diferents àrees de l'Ajuntament.
Objectiu general	Dissenyar un programa de formacions internes de temàtica ambiental per al personal tècnic i polític de l'Ajuntament que augmenti el nivell de coneixement sobre el municipi i hàbits sostenibles aplicables a l'àmbit laboral.
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.5. Crear espais de coordinació i intercanvi entre departaments de l'Ajuntament per compartir recursos, incorporar pràctiques medi ambientals a diferents espais, activitats i esdeveniments

Descripció:

Les accions ambientals que capaciten a la ciutadania per fer front als nous reptes ambientals no han d'excloure a les persones treballadores de l'administració local. És important entendre que l'aplicació d'hàbits sostenibles també s'han de fer extensius a l'àmbit laboral i més en el cas de l'Ajuntament per ser un referent davant la ciutadania. Per aquest motiu es proposa crear un programa de formacions per informar, formar i conscienciar a les persones treballadores de l'Ajuntament (tant tècniques com polítiques).

Les sessions que formin part d'aquest programa poden tenir formats diferents, per exemple:

- Algunes poden estar relacionades amb el coneixement del municipi: identificar els espais d'interès ambiental, com es gestionen, què aporten, etc. Es recomana que aquest tipus de sessions sigui en forma d'itinerari.
- Altres poden estar relacionats amb l'edifici on es treballa i el lloc de feina: com reduir el consum energètic, com estalviar aigua, com reduir emissions, etc.
- També es poden fer sessions relacionades amb les tasques: com ambientitzar les licitacions, com elaborar i aplicar un protocol de compra verda, etc.

Els formats poden ser molt variats: itineraris, tallers pràctics, xerrada (presencial o en línia), visita guiada, etc.

La durada pot ser variable en funció del format i el tema a treballar però es recomana que no sigui excessivament llargues per facilitar la participació. Podrien ser des de xerrades d'una hora a un itinerari

de 2-3 hores.

Es recomana explicar prèviament la idea de dissenyar un programa de formació intern i recollir aportacions per part de les persones treballadores. D'aquesta manera es podrà identificar els temes d'interès, les necessitats reals, etc. i poder organitzar unes formacions realment útils i aplicables.

A nivell de programació es proposa fer una sessió de formació al trimestre. En funció de la temàtica caldrà preveure la participació d'una entitat o persona experta que puguin dinamitzar la formació.

A més de les formacions, es poden realitzar altres tipus de jornades com per exemple:

- Intercanvi d'experiències
- Compartir recursos i bones pràctiques
- Organitzar esdeveniments conjunts

Per tant, caldrà preveure:

- Espai on es realitzaran les formacions o jornades en cas que siguin presencials.
- Realitzar enquestes entre a les persones de l'Ajuntament per identificar els temes d'interès, dubtes freqüents, etc. que pot ajudar a dissenyar les formacions.
- Elaborar una enquesta de satisfacció per a que omplin els participants i poder recollir la seva valoració, opinions i propostes noves.
- Assignar una persona que s'encarregui de la creació, coordinació, seguiment, avaluació del cicle i preparació de noves propostes de formacions i jornades.
- Contactar amb entitats i/o persones expertes per dinamitzar les formacions i jornades en cas que no ho pugui assumir el personal tècnic del departament de medi ambient.

Pressupost estimat	Recursos propis de l'Ajuntament. Opcional: dinamització de la sessió formativa per part d'una persona experta: 180 €/hora aprox.
---------------------------	---

<p>Recursos a aportar per l'Ajuntament</p>	<p>Espai dins un equipament municipal.</p> <p>Persona dedicada a l'atenció al públic i materials propis del punt d'informació i dinamitzadora d'activitats.</p> <p>Recursos material: taules, cadires, ordinadors, expositors, etc.</p>
<p>Altres àrees de l'Ajuntament que es podrien implicar</p>	<p>Medi ambient</p> <p>Patrimoni cultural</p>
<p>Objectiu general</p>	<p>Habilitar un espai dins d'un equipament municipal ja existent que esdevingui un espai de referència sobre l'educació ambiental (assessorament a la ciutadania, dinamització d'activitats, difusió de les iniciatives ambientals locals, etc.)</p>
<p>Relació amb els objectius estratègics (reptes)</p>	<p>R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.</p> <p>R.9. Seguir buscant aliances amb altres ens públics per aprofitar i maximitzar els recursos educatius i de comunicació disponibles.</p> <p>R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.</p>

Descripció

Aquesta acció consisteix en habilitar un espai en un equipament municipal ja existent com el Museu de Gavà ubicat a la Torre Lluch o bé la masia de Can Horta.

En el cas del Museu de Gavà, aquest espai és molt conegut per la ciutadania i ja està habilitat per acollir exposicions, visitants, etc. i disposa a més dels espais exteriors, un jardí de 800 metres quadrats on es mostren les diverses comunitats vegetals del paisatge que envolta la ciutat i pot acostar als participants a la vegetació característica del Garraf, les comunitats de la plana deltaica, i els conreus d'horta. Per tant, podria ser un escenari ideal per desenvolupar accions d'educació ambiental. A l'interior, es troba l'exposició permanent del Museu de Gavà, "Gavà, les veus del paisatge" pel que vincular activitats i accions ambientals al paisatge pot facilitar la incorporació d'activitats educatives especialment les vinculades als valors naturals del municipi.

En el cas de la masia de Can Horta, ja es considerava un espai potencial per convertir-se en un lloc de referència ambiental al PAM on es defineix vincular aquest espai al projecte BCN-Gavà Natura, tot i que es podria vincular a moltes altres accions educatives de temàtica Ambiental.

Un cop decidit l'espai, cal definir un horari d'atenció al públic en funció dels usos específics que finalment es decideixin. Es recomana utilitzar-lo com a punt d'informació on la ciutadania pugui adreçar-se presencialment. Aquesta seria una bona estratègia per arribar a aquelles persones que no utilitzen habitualment els mitjans digitals (persones grans, persones vulnerables, etc.) i ampliar la difusió de les accions ambientals a més sectors de la població. També podria actuar com a espai de recepció de visitants procedents d'altres municipis, que vulguin conèixer itineraris, espais de valor ambiental per visitar, etc.

A més, podria atendre a docents per aportar informació amb l'objectiu que puguin realitzar activitats autònomes a diferents espais del municipi aportant algun recurs informatiu, recomanacions d'espais, etc. a més de difondre les activitats ambientals adreçades als centres educatius del municipi.

Com a complement es podrien exposar i lliurar tots els materials i recursos de sensibilització disponibles (fullets, bosses de reciclatge, documentació d'interès (publicacions locals, revistes científiques, etc.)

A banda de la funció informativa, en funció de les dimensions de l'espai, personal i recursos disponibles, aquest punt d'informació pot tenir altres funcions i característiques que haurà de determinar l'equip gestor. Un dels punts clau a l'hora d'establir aquestes funcions addicionals és l'horari d'obertura. En relació a aquest punt, es pot optar per:

- Fer un ús puntual de l'espai i obrir-lo, per exemple, durant campanyes específiques i setmanes temàtiques (Setmana del Medi Ambient, Dia Mundial de l'Aigua, etc.), o bé, en caps de setmana i en dates que coincideixen amb esdeveniments organitzats per l'Ajuntament, entitats, etc.).
- Establir un horari ampli d'obertura (tots els dies laborables, matins i tardes, incloure els dissabtes i els diumenges, etc.) de manera que faciliti les consultes per part de la ciutadania.

En el cas d'optar per un horari ampli d'obertura, l'espai podria combinar les tasques informatives i d'atenció al públic amb altres funcions de caire més divulgatiu com ara:

- Realització d'activitats escolars en horari lectiu.
- Organització d'activitats familiars i per a la ciutadania en horari de tarda i en cap de setmana, (jocs, contes, tertúlies, jornades, visualització de documentals, inauguracions i presentacions de recursos, experiments, etc).
- Préstec de materials i consulta de documents relacionats amb la natura i els valors ambientals locals.
- Cessió de l'espai a entitats ambientals per a la realització de jornades tècniques, exposició de treballs, xerrades temàtiques, etc.

Per desenvolupar aquesta acció, caldrà preveure:

- Disposar d'una persona amb coneixements ambientals i sobre el municipi alhora que tingui les habilitats comunicatives necessàries per atendre al públic.
- Preparar l'espai i els materials que es necessitaran en funció de les accions que es realitzaran al punt d'informació (taules, cadires, ordinador, expositors, projector, etc.).
- Recopilar material divulgatiu i de sensibilització per oferir als usuaris.
- Informar sobre la obertura de l'espai a través dels mitjans de comunicació locals i les xarxes socials (per exemple, premsa, ràdio, web municipal, twitter, instagram, etc.).
- Si es decideix oferir activitats d'educació i sensibilització ambiental, caldrà decidir la seva regularitat (setmanal, mensual, trimestral, etc.) i dissenyar un programa d'activitats (tallers, xerrades, etc.) adreçats al públic familiar i la ciutadania.

Exemples inspiradors

- Ecometròpoli (Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet): <https://www.gramenet.cat/ajuntament/arees-municipals/medi-ambient/ecometropoli/>
- El Molí del Foix: <http://www.molidelfoix.cat/>
- Centre d'Estudis del Mar de Sitges (CEM): <https://www.diba.cat/es/web/cem>

Pressupost estimat	<p>Variable en funció de l'horari d'obertura i serveis que s'ofereixin finalment.</p> <p>S'ha de valorar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contractació de la persona dinamitzadora - Mobiliari, ordinador, pantalla, etc. - Connexió a internet, llum, aigua, calefacció - Servei de neteja i manteniment
---------------------------	--

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: TRANSVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A L'AJUNTAMENT
ACCIÓ 9

Recursos a aportar per l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none"> • Persona experta (assessorament i instal·lació dels elements de naturalització) • Elements d'ambientalització (caixes niu, planter, etc.)
Objectiu general	Naturalitzar edificis municipals
Relació amb ODS	1. Ciutats i comunitats sostenibles 15. Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.5. Crear espais de coordinació i intercanvi entre departaments de l'Ajuntament per compartir recursos, incorporar pràctiques medi ambient als a diferents espais, activitats i esdeveniments.

Descripció

Aquesta acció consisteix a transformar edificis municipals com per exemple el l'Ajuntament o bé casals cívics, casals de gent gran, biblioteques, etc. i també espais públics com per exemple, places, en espais més naturals i verds amb l'objectiu de fomentar la biodiversitat urbana i millorar la qualitat ambiental del seu entorn.

Algunes de les accions que es poden dur a terme per naturalitzar un equipament poden ser:

1. Crear un jardí o hort urbà a una terrassa, terrat, plaça o parc. Com?
 - Instal·lar jardineres amb plantes autòctones que requereixen poc manteniment.
 - Hort amb espècies aromàtiques i hortalisses de tota mena. El manteniment podria anar a càrrec d'una entitat ambiental, d'una associació de veïns, d'un grup escolar, etc.
 - Escenari d'aprenentatge: aquest hort o terrat verd podria ser un bon espai per desenvolupar activitats d'educació ambiental.
2. Jardins verticals a les façanes o places interiors. Com?
 - Instal·lar estructures amb vegetació que requereixin poc manteniment. A més, milloraria l'aïllament tèrmic i acústic.
3. Instal·lar caixes niu per fomentar la presència de fauna urbana. Com?
 - Construir i col·locar caixes niu per a diversos tipus d'ocells petits però també es pot valorar la idoneïtat d'instal·lar caixes niu per rapinyaires o ratpenats.
4. Integrar "pràctiques verdes". Com?
 - Implantar sistemes de recollida d'aigua de la pluja per al reg.

-
- No fer servir pesticides i afavorir mètodes naturals per al control de les plagues.
 - Incorporar materials sostenibles, ecològics i de proximitat en el procés de naturalització dels edificis però també en qualsevol material o producte que s'utilitzi en l'activitat que desenvolupa.

Aquestes accions de naturalització i ambientalització poden esdevenir una oportunitat per implicar a la ciutadania ja que podrien participar de manera activa per exemple en:

- Tallers de construcció de caixes niu
- Jornades participatives construir, plantar i fer tasques de manteniment mantenir els horts o jardins urbans.
- Jornades divulgatives amb experts en biodiversitat, per explicar la importància d'aquestes accions i sensibilitzar sobre la fauna i la flora urbana local.

Proposta d'implementació.

Abans de decidir quines estratègies de naturalització es realitzaran caldrà fer:

1. Diagnosi i planificació:
 - Identificar quina és l'acció més adequada per a cada edifici.
 - Inventariar les espècies vegetals més adequades en funció de l'objectiu proposat.
 - Elaborar un pla de treball i preveure la dotació pressupostària necessària..
2. Disseny i col·laboració:
 - Dissenyar el projecte conjuntament amb tècnics, entitats locals i fins i tot, obrir-lo a la ciutadania.
3. Implementació:
 - Realitzar les accions de creació i instal·lació ja sigui a través de jornades participatives o amb el suport d'experts.
4. Seguiment i manteniment:
 - Crear jornades de voluntariat per tal de mantenir els horts i jardins i fer el seguiment de les caixes niu.
 - Avaluar l'impacte del projecte.
 - Difondre l'experiència com a model per altres edificis municipals.

Exemples inspiradors

- Pla estratègic de potenciació de la fauna terrestre urbana a Girona.
<https://web.girona.cat/documents/20147/11224368/Gironat-Pla-potenciacio-fauna-terrestre-urbana.pdf>
- Hortescola de Central Parc a Sant Boi de Llobregat. <https://centralparc.cat/>
- Renaturalització de la ciutat de Barcelona <https://floraornamentaldebarcelona.com/wp-content/uploads/2019/06/renaturalitzacic3b3-de-la-ciutat.pdf>

Pressupost estimat

- Material: molt variable en funció de les accions que es decideixi implementar.
- Dinamització d'un matinal (4 hores) per part d'una entitat: 400 €/matí

LÍNIA ESTRATÈGICA 3: CAPACITAR A ENTITATS I EMPRESES PER A QUE INTEGRIN L'EDUCACIÓ AMBIENTAL EN LA SEVA ACTIVITAT

ACCIÓ 10

Destinatari	Persones treballadores de les empreses de Gavà Associació d'empresaris de Gavà
Relació amb ODS	11- Ciutats i comunitats sostenibles 13- Acció climàtica 15- Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Personal tècnic de l'Ajuntament Opcional: entitats o empreses de suport
Altres àrees de l'Ajuntament que es podrien implicar	Medi ambient Empresa i ocupació
Objectiu general	Dissenyar una sèrie d'activitats participatives per tal d'implicar les empreses i els treballadors de Gavà en la millora de la qualitat ambiental de l'entorn del municipi.

Descripció

La Responsabilitat Social Corporativa (RSC) és una forma de dirigir les empreses que es basa en reduir els impactes negatius i fomentar els positius que l'activitat empresarial genera sobre els seus treballadors, però també sobre els clients, l'entorn i la societat que l'envolta. Aplicat a l'educació ambiental, aquest model pot actuar a diferents escales: conèixer i apreciar el valor ambiental i social que l'entorn natural, prendre consciència de la importància de reduir els impactes de l'activitat de cada empresa, promoure l'aprenentatge ambiental i naturalista entre les persones treballadores i fomentar la cohesió de l'equip.

El Parc Empresarial de Gavà presenta un alt potencial de millora quant a transformació de descampats abandonats en noves zones verdes. A través de les activitats de voluntariat que es dissenyaran al marc d'aquesta acció, es podran fer augmentar la resiliència de l'espai, la biodiversitat i la qualitat de vida tant de les persones que hi treballen com de la resta de la comunitat així com crear espais de descans i de trobada.

ACCIÓ 1: CREACIÓ I MANTENIMENT DE PARCS FLORITS: la coberta vegetal és un element fonamental en la recuperació i la sostenibilitat dels ecosistemes, ja que executa funcions de conservació de la humitat, limitació de l'erosió i constitueix un hàbitat adequat per la fauna, especialment els insectes pol·linitzadors.

Caldrà identificar i naturalitzar un o diversos espais abandonats amb espècies autòctones que no tinguin un consum elevat d'aigua i que, a més, s'ompliran de flors a la primavera. El manteniment és baix, ja que les llavors que cauen de les pròpies flors serviran perquè se sembri la següent generació, però sí que caldrà programar una sega anual abans de l'estiu.

ACCIÓ 2: INSTAL·LACIÓ DE CAIXES NIU I MENJADORS D'OCELLS (opcional: incorporar una webcam): Les aus tenen unes funcions ecològiques de vital importància a les xarxes tròfiques tant dels boscos com de les maresmes, els rius i les zones agrícoles. Cada cop hi ha menys espais disponibles per acollir-les en els seus viatges migratoris. És per això la fabricació i la instal·lació de capses niu i menjadors pot garantir que les aus puguin trobar refugi i aliment i així augmentar l'índex de supervivència. Caldrà ubicar arbres disponibles, fabricar les caixes niu i els menjadors (o comprar-los ja fabricats), instal·lar-los i revisar-los. Es pot aprofitar per oferir un petit taller d'identificació d'aus. El projecte es pot complementar incorporant una webcam per a que les imatges es puguin visionar des de la web de l'empresa (veure projecte "Bird Brother" <https://projectes.xtec.cat/steamcat/aula/bird-brother-investiguem-la-vida-dels-ocells/>).

ACCIÓ 3: NETEJA D'ESPAIS MUNICIPALS ENMARCATS AL PROGRAMA LET'S CLEAN EUROPE: és un programa europeu que promou la reducció, la reutilització i el reciclatge a través d'accions voluntàries de recollida, valoració i classificació de les deixalles trobades. A Catalunya l'organitza l'Agència de Residus. Convocar a les empreses a aquesta tasca coordinada pot incrementar la consciència sobre els impactes ambientals de les activitats humanes i millorar a escala municipal la gestió de residus.

ACCIÓ 4: COMPENSACIÓ D'EMISSIONS PLANTANT ESPÈCIES AUTÒCTONES: el diòxid de carboni és un dels principals gasos d'efecte hivernacle i per tant contribueix al canvi climàtic, les conseqüències del qual ja estem sofrint. Aquest gas és alliberat, entre altres fonts, per les activitats industrials i el transport de mercaderies. En aquesta activitat proposarem eines per calcular la petjada de carboni de cada empresa, i convocarem una jornada de voluntariat per plantar arbres que, mitjançant l'absorció de CO₂, compensin aquestes emissions. Caldrà identificar els arbres apropiats i els espais idonis per plantar-los, i tenir-ne cura a llarg termini.

ACCIÓ 5: REDUCCIÓ DEL MALBARATAMENT ALIMENTARI AMB ESPIGOLADORS: aquesta acció es podria realitzar al Parc Agrari amb l'objectiu d'augmentar el nivell de coneixement de les persones treballadores sobre espais d'interès ambiental del municipi. Aproximadament un terç dels aliments que es produeixen al món es converteixen en residus sense arribar a ser consumits. Això té grans conseqüències a nivell social, econòmic i ambiental. Espigoladors és una fundació sense ànim de lucre que treballa, a través de l'espigolament (recollida de fruites i verdures que són descartades del circuit comercial) l'educació ambiental, la cuina de reaprofitament i el voluntariat, per la reducció del malbaratament alimentari. Aquesta activitat consisteix en una espigolada en coordinació amb l'entitat Espigoladors, ubicada a El Prat de Llobregat.

Proposta d'implementació

- En aquesta acció és fonamental la coordinació entre el personal tècnic de l'Ajuntament i l'Associació d'Empresaris de Gavà, així com el suport del consistori en totes les fases del disseny i la implementació.
- Caldrà, així mateix, comptar amb la participació de formadors ambientals qualificats i en alguns casos tècnics ambientals que puguin traçar les estratègies i les metodologies a seguir a l'hora d'intervenir sobre els espais.
- Es recomana, d'una banda, associar les diferents activitats a jornades internacionals (exemple: 5 d'octubre, dia dels ocells) i, de l'altra, coordinar correctament la demanda de participació i la difusió de les activitats entre les empreses del Parc.

Exemples inspiradors

- Guia per la gestió de prats florits urbans, per AMB: <https://goo.su/YBoq4>
- Reconversió de gespes en prats florits en diferents enclaus de Barberà del Vallès: <https://www.bdv.cat/reconversio-de-gespes-prats-florits-mediterranis-i-prat-amb-grama>
- Fabricació de caixes niu: <https://cases.fundesplai.org/blog/animals/caixes-niu-ocells/>
- Fabricació de menjadors <https://cases.fundesplai.org/blog/natura/com-fer-menjadors-per-a-ocells/>
- Projecte "Bird Brother" del Departament d'Educació, amb guies didàctiques, plànols i tutorials: <https://projectes.xtec.cat/steamcat/aula/bird-brother-investiguem-la-vida-dels-ocells/>
- Espigolada de mandarines a Santa Bàrbara: <https://www.imaginaradio.cat/voluntaris-espigolen-mandarines-a-santa-barbara-per-donar-les-a-entitats-socials/>
- Plantació d'arbres autòctons a Collserola, provinents del viver d'Alnus de Gavà: <https://www.radiodesvern.com/news/nova-plantacio-darbustos-i-arbres-autoctons-al-torrent-de-can-cortes>

Pressupost estimat	<p>En cas de comptar amb el suport d'una entitat especialitzada l'import aproximat pot ser de 400 € per matinal.</p> <p>El cost del material pot ser variable en funció de les unitats. A mode d'exemple:</p> <ul style="list-style-type: none">- Capsa niu per passeriformes: 30 €/unitat- Menjadors: 25 €/unitat- Preu planter, per exemple d'alzina: molt variable en funció de si es compren llavors (50 unitats: 120 €), arbres molt joves (50-70 €/unitat) o ja més madurs (365 €)
---------------------------	--

LÍNIA ESTRATÈGICA 3: CAPACITAR A ENTITATS I EMPRESES PER A QUE INTEGRIN L'EDUCACIÓ AMBIENTAL EN LA SEVA ACTIVITAT

ACCIÓ 11

Destinatari	Entitats locals de Gavà
Relació amb ODS	11- Ciutats i comunitats sostenibles 13- Acció climàtica
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none"> • Persona experta en continguts ambientals (pot ser diferent en funció de la temàtica de la formació) • Personal tècnic de l'Ajuntament
Altres àrees de l'Ajuntament que es podrien implicar	<ul style="list-style-type: none"> • Medi ambient • Nova governança i serveis generals • Totes les àrees (cada àrea dóna suport a les entitats que tenen a veure al seu àmbit)
Objectiu general	Dissenyar un programa formatiu adreçat a les entitats locals amb l'objectiu d'ambientalitzar-les internament i també els serveis que realitzen per a que actuïn com a difusores de valors ambientals.

Descripció

Les entitats són un dels pilars de la vida cultural, social del territori. Per què no ser-ho també a nivell ambiental? Les entitats fomenten la cohesió social i creen xarxa ciutadana. Independentment de la temàtica de cada associació, un dels objectius és fomentar el compromís de les persones amb el seu entorn amb altres persones.

L'ajuntament de Gavà a través de l'Àmbit de nova governança i serveis generals i després a través de cada àrea específica, ja realitza accions de suport a les entitats locals oferint per exemple un servei específic d'assessorament i formació. És un servei gratuït que s'adreça a entitats i associacions sense ànim de lucre per a que puguin consolidar els seus projectes. L'assessorament que ofereixen és molt transversal com per exemple, el jurídic, fiscal, d'igualtat de gènere, transformació digital, foment de la participació, gestió de xarxes socials, etc.

La present acció proposa incloure en aquest servei d'assessorament i formació la temàtica ambiental que pot ajudar a les entitats a ambientalitzar-se. Algunes de les sessions formatives podrien ser:

-
- Com fer un pla d'ambientalització per a que la nostra entitat sigui més sostenible?
 - Com organitzar un esdeveniment local de manera sostenible.
 - Com elaborar un protocol de compra responsable.
 - Com promoure projectes d'economia circular.
 - Com formar part de la transició ecosocial.
 - Solucions basades en la natura.

Aquestes són algunes idees que es poden oferir per engegar les formacions però es proposa que es contacti amb les entitats per a que siguin elles les que proposin quines temes específics realment necessiten. L'objectiu final d'aquestes formacions és capacitar en temes ambientals al es entitats locals i que ho transmetin a través dels seus serveis.

Proposta d'implementació

Primer de tot, es recomana contactar amb les entitats per explicar la intenció d'incorporar en el servei d'assessorament i formació, la temàtica ambiental. A partir d'aquí identificar les necessitats i oportunitats amb l'objectiu de dissenyar sessions formatives realment útils per a elles.

Un cop decidides les temàtiques caldrà buscar a la persona experta que pugui impartir-la (pot ser part del personal tècnic de l'Ajuntament o bé contractar alguna persona experta en la matèria).

A l'hora de programar l'acció i difondre-la, es proposa que s'utilitzin els canals habituals que ja estan en actiu i funcionen. No es tracta de fer un projecte nou i independent sinó, completar el ja existent.

Exemples inspiradors

- **Col·legi Oficial d'Ambientòlegs:** <https://www.coamb.cat/es/formacion/escuela-de-formacion/>
- **Plan de Educación Ambiental para la Sostenibilidad (PAEAS):**
<https://www.miteco.gob.es/es/ceneam/formacion-ambiental/formacion-ceneam/cursos-paeas/cursos-paeas-2025.html>

Pressupost estimat	Disseny previ de la sessió: 300-500 € Dinamització de la sessió: 180-200 € / hora Programació, coordinació i difusió: recursos propis de l'Ajuntament
---------------------------	---

ACCIÓ 12

Destinatari	Associacions de veïns i veïnes de Gavà
Relació amb ODS	10- Reducció de desigualtats 11- Ciutats i comunitats sostenibles 13- Acció climàtica
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none"> • Persona experta en continguts ambientals (pot ser diferent en funció de la temàtica de la formació) • Personal tècnic de l'Ajuntament
Altres àrees de l'Ajuntament que es podrien implicar	<ul style="list-style-type: none"> • Medi ambient • Totes les àrees (cada àrea dona suport a les associacions que tenen a veure al seu àmbit)
Objectiu general	Dissenyar un programa formatiu adreçat a les entitats locals amb l'objectiu d'ambientalitzar-les internament i també els serveis que realitzen per a que actuïn com a difusores de valors ambientals.

Descripció

Les associacions veïnals són organitzacions sense ànim de lucre formades per ciutadans i ciutadanes que s'organitzen per millorar i intentar donar solucions als problemes col·lectius del seu entorn proper (poble o barri). Els seus objectius són millorar l'espai comú i per tant, la qualitat de vida dels veïns i veïnes, la defensa dels interessos col·lectius; el foment de les relacions de veïnatge; etc.

Les persones que formen part de l'associació treballen de manera voluntària i sovint fan d'intermediaris entre la ciutadania i l'Ajuntament.

Per aquest motiu es proposa que des de l'Ajuntament s'ofereixin sessions de formació sobre temàtiques ambientals que poden ser d'interès i donar suport en l'organització d'esdeveniments comunitaris ambientals.

Es proposa que en primer lloc es faci una o més sessions participatives amb l'objectiu d'identificar les necessitats en temes ambientals que poden tenir i a partir d'aquí, organitzar sessions a mida.

Algunes sessions podrien ser:

- Realitzar un itinerari pel barri per donar a conèixer les iniciatives ambientals i posar en valor la tasca que realitza l'ajuntament (enllumenat de baix consum, instal·lació de plaques

fotovoltaïques, sistemes de reg eficient, accions de foment de la biodiversitat als parcs, etc.)

- Sessions informatives sobre temes d'interès: com crear una comunitat energètica (com es pot fer, quina documentació cal fer, etc)
- Visita guiada a alguna planta de tractament de residus.
- Com organitzar esdeveniments locals sostenibles.

Per altra banda, des de l'Ajuntament es pot donar suport ambientalitzant esdeveniments locals organitzats per les associacions.

- Aportar tallers ambientals (subvencionats per l'Ajuntament o sol·licitats per exemple, a la Diputació de Barcelona).
- Ajudar a ambientalitzar els esdeveniments: aportar contenidors per separar els residus, facilitar contacte de proveïdors per a vaixelles compostables, aportar un sistema de neteja de gots, etc.).
- Acompanyar en la millora del barri: crear de manera col·lectiva un hotel d'insectes, un jardí de papallones, un prat florit, instal·lar caixes niu, etc.

Proposta d'implementació

Primer es recomana fer una o més d'una sessió participativa per recollir les necessitats ambientals reals que tenen els veïns i veïnes. A partir d'aquí es podria crear conjuntament una sèrie de propostes de formats diversos: itineraris, visites guiades, xerrades, suport a esdeveniments.

Es podria programar una acció per trimestre. L'encarregada de la difusió serien les mateixes associacions.

Exemples inspiradors

- Àrea metropolitana de Barcelona. Projectes participatius oberts a la ciutadania per millorar els parcs metropolitans: <https://goo.su/nS93>
- Ajuntament de Sant Joan Despí: <https://sjdespi.cat/bloc-informatiu/galleries/plantada-jardi-de-les-papallones>

Pressupost estimat	En cas de contractar una persona experta, l'import aproximat és de 300 € per 2 hores de formació. Cal preveure un espai municipals per a la realització de les sessions.
---------------------------	---

ACCIÓ 13

Destinatari	Docents de centres educatius de Gavà
Relació amb ODS	10- Educació de qualitat 11- Ciutats i comunitats sostenibles 15 – Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ R.2. Dissenyar propostes educatives a l'entorn natural que es puguin integrar fàcilment als centres educatius. ▪ R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi. ▪ R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none"> • Persona experta en continguts ambientals (pot ser diferent en funció de la temàtica de la formació) • Personal tècnic de l'Ajuntament
Altres àrees de l'Ajuntament que es podrien implicar	<ul style="list-style-type: none"> • Medi ambient • Patrimoni cultural
Objectiu general	Formar i capacitar en temes ambientals als docents de tots els nivells educatius que treballen a centres educatius de Gavà. Els continguts s'han d'emmarcar en la realitat i espais del municipi.

Descripció:

Actualment els temes ambientals formen part del currículum escolar, per tant, es treballen a totes les etapes educatives. Però aquest acció, pretén fer un pas més que consisteix en fomentar el vincle entre els docents i el municipi. La situació actual de molts docents és la de no disposar d'una plaça fixa en un centre educatiu i aquesta rotació fa que molts docents no siguin del municipi i per tant no coneguin el patrimoni ambiental d'aquest.

El curs organitzat per l'Ajuntament pretén aportar contingut ambiental però emmarcat en la realitat del municipi. Les sessions de curs es plategen de manera que combinin el contingut teòric amb la

visita als espais de valor ambiental de Gavà, conèixer i provar els recursos educatius que es posen a disposició dels centres, etc. de les accions que es realitzen al centre educatiu serà cabdal per a determinar l'actitud envers la sostenibilitat que acabi adoptant cada infant, es vol abocar esforços es ajudar a millorar aquest fer del dia a dia al centre.

Alguns dels espais que es poden visitar presencialment són:

- Espais de valor ambiental: parcs urbans, massís del Garraf, Muntanyes del Baix, Espai Agrari del Baix Llobregat i zona litoral.
- Instal·lacions com l'estació depuradora d'aigües residuals de Gavà, la planta de triatge d'envasos de Gavà-Viladecans, la deixalleria municipal.
- Espais públics i equips hagin fet accions d'ambientalització.
-

Es proposa que:

- El curs s'adreça a docents individuals que vulguin augmentar el seu coneixement sobre el patrimoni ambiental del municipi.
- Es recomana sol·licitar el reconeixement i certificació per part del Departament d'educació.
- Es recomana realitzar el curs o bé al juliol (ja que serviria com a formació homologada per als docents si prèviament s'ha demanat la certificació del curs) o bé durant el primer trimestre del curs per a que puguin implementar els coneixements durant aquell any.
- La durada mínima del curs ha de ser de 15 hores (hores mínimes per poder obtenir el reconeixement del Departament d'Educació) i un màxim de 30 hores.
- El curs ha de combinar els continguts teòrics sobre temàtiques ambientals amb visites a espais de valor ambiental, aplicació de recursos disponibles, prova de metodologies, etc.
- Es recomana sol·licitar la col·laboració del Centre de Recursos Pedagògics o Serveis Territorials de la zona perquè pot ser un bon aliat a l'hora de difondre el curs i realitzar algunes gestions com per exemple, les inscripcions, enviament de certificats, etc.
- Serà necessari disposar d'un espai per realitzar les sessions teòriques. Pot ser al CRP o en algun equipament municipal.

Proposta d'implementació

- En primer lloc cal definir el programa del curs, així com la seva durada i període de realització per sol·licitar el reconeixement per part del Departament d'educació.
- A continuació cal dissenyar el curs (continguts, visites a espais, recursos per treballar, etc.)
- Posteriorment caldrà informar a tots els docents (d'infantil, primària i secundària, escola d'adults, etc.).
- Caldrà definir el sistema d'inscripció (un aliat pot ser el CRP)
- I per últim caldrà impartir les diferents sessions del curs.

Exemples inspiradors

- El rastre de l'aigua: formació específica per a docents per conèixer els diferents barris del districte d'Horta-Guinardó per treballar posteriorment amb el seu alumnat:

https://www.youtube.com/watch?v=TlnDVLdV_Vc

Pressupost estimat	Disseny del curs: 2.000-3000 € en funció del nombre de sessions Participació de les sessions: 100 € / hora aprox. Gestions: sol·licitud del reconeixement per part del Departament d'Educació, difusió, inscripcions, etc: recursos propis de l'Ajuntament.
---------------------------	---

ADHERIR-SE I PROGRAMAR ACCIONS EN EL MARC DELS DIES MUNDIALS I SETMANES TEMÀTIQUES	
LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES AMBIENTALS ACCIÓ 14	
Destinatari	Ciutadania
Eix temàtic	Diversos en funció de l'activitat seleccionada
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	Variable en funció de l'activitat seleccionada: 3. Salut i benestar 6. Aigua neta i sanejament 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció pel clima 15. Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.9. Seguir buscant aliances amb altres ens públics per aprofitar i maximitzar els recursos educatius i de comunicació disponibles. R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Variable en funció de l'activitat seleccionada
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Variable en funció de l'activitat seleccionada
Objectiu general	Complementar les propostes ambientals adreçades a ciutadania a nivell local a través de les activitats d'educació ambiental que ofereix l'Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental (OTEPA) de la Diputació de Barcelona.

Descripció

Els dies mundials o setmanes temàtiques són una bona oportunitat per organitzar activitats i esdeveniments ambientals que donin visibilitat a temàtiques concretes com per exemple l'energia, la contaminació acústica, els boscos, la prevenció dels residus, el compostatge, l'aigua, etc.

En aquest context, són moltes les entitats i administracions que organitzen accions. Per augmentar l'impacte i visibilitat es recomana que s'organitzin de manera coordinada.

Un exemple de recurs, gratuït, per aquest tipus d'esdeveniment i que pot ajudar a complementar l'oferta local i de les entitats, són les activitats i recursos que s'ofereixen al través del Catàleg de la Gerència de Serveis de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, a través de l'Oficina Tècnica d'Educació i Promoció

Ambiental (OTEPA).

Es recomana donar a conèixer als equipaments i entitats l'oferta d'activitats i recursos durant el període en què s'elaborin les programacions, per a que ja la tinguin en compte i es pugui iniciar el procés de sol·licitud.

En aquest enllaç es poden consultar tots els recursos que l'OTEPA posa a disposició i que compten amb la dinamització per part d'un educador/a ambiental:

<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/recursos-activitats-i-tallers/-/llistador/uNztlRYbaxbp/12/1#resultats-cercadoruNztlRYbaxbp>

També posa a disposició diferents exposicions: <https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/exposicions>

I, materials en préstec: <https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/recursos-materials-en-prestec>

Cal recordar que les entitats i equipaments no poden sol·licitar directament les activitats, sempre s'ha de fer a través de l'ajuntament. En el cas dels recursos vinculats a dies o setmanes temàtiques acostuma a haver un període específic de sol·licituds pel que es recomana consultar amb antelació les condicions de sol·licitud i execució de cada recurs.

Proposta d'implementació

Cal preveure els terminis de sol·licitud per a cada recurs. És important recordar que la petició s'ha de fer a través de l'Ajuntament.

Exemples inspiradors

- **Setmana de la mobilitat sostenible a Mollet del Vallès:**
<https://www.molletvalles.cat/ca/actualitat/noticies/mollet-celebra-la-setmana-europea-de-la-mobilitat-sostenible-amb-tallers-i-la-caminada-nocturna-a-gallecs>
- **Programació pel dia mundial de l'aigua:** <https://www.diba.cat/es/web/mediambient/-/activitats-dia-mundial-aigua-2024>

Pressupost estimat

Els recursos de la Diputació de Barcelona són gratuïts. Només cal preveure per part de l'Ajuntament (i per a cada cas concrets) si ha d'aportar algun recurs com carpes, taules, etc.

**DISSENYAR UN PROGRAMA DE DIVULGACIÓ AMBIENTAL AMB XERRADES,
EXPOSICIONS I ACTIVITATS**

**LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS
D'INICIATIVES AMBIENTALS**

ACCIÓ 15

Destinatari	Ciutadania i famílies
Eix temàtic	Diversos en funció de l'activitat seleccionada
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	Variable en funció de l'activitat seleccionada: 3. Salut i benestar 6. Aigua neta i sanejament 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció pel clima 15. Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi. R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Personal tècnic per a la coordinació i treball en xarxa. Opcional: contractació d'una persona experta per dissenyar el programa.
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Variable en funció de l'activitat seleccionada
Objectiu general	Crear un programa de divulgació ambiental divers pel que fa a les temàtiques i formats per fomentar la participació de ciutadania no organitzada, entitats i famílies.

Descripció

Un dels reptes de l'educació ambiental és aconseguir fer partícips a aquelles persones que d'entrada no estan sensibilitzades amb els temes ambientals. El més habitual és que participin en les activitats persones que ja tenen un interès en aquestes temàtiques.

L'acció de crear un programa de divulgació divers pel que fa a les temàtiques i formats té com a objectiu intentar captar l'atenció d'aquestes persones i famílies que d'entrada no tenen un interès especial en temes ambientals, sense deixar de banda a les persones que sí ho estan. Per aquest motiu es proposa crear un programa de divulgació ambiental que tingui aquestes característiques:

- Es desenvolupi en col·laboració amb els equipaments municipals de Gavà per aproximar les activitats a l'espai quotidià de les persones. (veure acció nº 5).

-
- Organitzar activitats de temàtiques i formats diversos. L'objectiu és que les persones trobin algun format que els cridi l'atenció i els engresqui a participar. Així, es poden organitzar activitats de formats més clàssics com xerrades, altres de formats innovadors com activitats guiades de geocerca (veure acció nº 17) o jocs d'escapament de temàtica ambiental (veure acció nº 30), incloure activitats ambientals de caràcter lúdic en esdeveniments locals (veure acció nº 18), itineraris guiats per la ciutat i espais d'interès ambiental, etc.

També es poden organitzar tallers participatius com tallers de reparació de mobles, bicicletes, etc. també de personalització de roba, etc. doncs poden ser una bona excusa per vincular els resultats del taller amb problemàtiques ambientals com la generació de residus.

Una altra acció podria ser la de millora de l'entorn proper, per exemple, jornades pràctiques de naturalització d'una plaça doncs la millora de l'espai públic proper sí acostuma a interessar a tothom. Pel que fa a les temàtiques i xerrades es recomana vincular els aspectes ambientals a temes d'actualitat evitant títols típics que no generen interès entre la ciutadania. Comptar amb persones conegudes a nivell mediàtic pot fomentar l'assistència.

- Definir una bona estratègia d'implantació i comunicació: abans de dissenyar el programa ambiental es recomana reunir-se amb els diferents equipaments municipals per identificar oportunitats, espais, recursos i compartir els interessos de la ciutadania de cada barri. Es recomana fer un programa de divulgació en xarxa, implicant diferents equipaments, complementant les activitats pel que fa als formats i temàtiques i intentant ajustar al màxim les activitats amb els interessos de cada barri. Caldrà identificar les dates clau per incloure les propostes en les programació i realitzar les accions de difusió.

Proposta d'implementació

Es recomana fer un estudi previ dels interessos temàtics i tipus d'activitat que poden tenir més bona rebuda en cada barri. En aquest sentit, els equipaments municipals són clau per la seva proximitat a la ciutadania. Es recomana fer un treball en xarxa amb els equipaments per a que el programa tingui presència en tots els barris. Es proposa que les activitats siguin de temàtiques i formats diversos relacionades amb temes d'actualitat. Es pot comptar amb les entitats locals i una persona o empresa especialitzada per definir el disseny del programa de divulgació.

Exemples inspiradors

Com funciona Barcelona (programa adreçat a ciutadania): <https://goo.su/3U2ppzo>

Compartim un futur (programa adreçat a ciutadania): <https://blogs.amb.cat/educacioambiental/category/adults>

Pressupost estimat

Recursos propis de l'Ajuntament

Opcional: contractació d'una entitat o persona/empresa externa per al disseny i coordinació del programa: variable en funció del nombre d'activitats i la durada del programa.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES AMBIENTALS
ACCIÓ 16

Destinataris	Ciutadania
Eix temàtic	Residus, recursos i economia circular
Lloc de realització	Local en desús, local comunitari o espai dins un centre cívic
Relació amb ODS	10- Reducció de les desigualtats 11- Ciutats i comunitats sostenibles 12- Consum i producció responsables
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Local o espai municipal o no, personal de gestió i materials propis per a realitzar la iniciativa. ▪ 1 o 2 persones per dinamitzar la biblioteca. ▪ Canals de difusió de la iniciativa
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Medi ambient ▪ Residus i PRESSEC ▪ Empresa i ocupació
Objectiu general	Crear una xarxa d'intercanvi i donació d'objectes que algunes persones ja no necessiten per evitar que es converteixin en residus. A més promoure el consum responsable, la reducció de residus i la reutilització d'objectes.

Descripció

La biblioteca de les coses és una iniciativa d'economia circular i col·laboració ciutadana que es crea amb l'objectiu de facilitar l'accés a eines i objectes d'ús ocasional en bon estat sense la necessitat de comprar.

La biblioteca ofereix als veïns i veïnes la possibilitat disposar en préstec d'objectes com eines de bricolatge o de jardineria, electrodomèstics, etc.

És un espai amb un doble objectiu, per una banda ambiental ja que es redueix la generació de residus i per una altra, social, ja que fomenta la relació entre veïns i veïnes.

L'espai a més, es pot dinamitzar realitzant tallers de reparació per fomentar la reutilització i estendre la vida útil dels nostres objectes, com per exemple, electrodomèstics, mobles o fins i tot arranjaments de roba.

A més, es podria fer un acord amb la deixalleria i per poder rescatar aquells objectes que els hi arriben i que encara funcionen evitant que es converteixin en residus.

Els requeriments per poder crear una biblioteca de les coses són:

- **Espai:** Espai cèntric i accessible al barri, pot ser un local en desús o un local comunitari. També pot ser

algun espai dins d'un centre cívic o casal de barri.

- **Mobiliari necessari:** Estanteries, taules grans i bancs de treball, capses d'emmagatzematge per organitzar els objectes.
- **Personal:** El personal necessari per gestionar la demanda, revisar el material, fer les gestions, i organitzar i realitzar tallers. Idealment, entre dues i quatre persones, depenent de la demanda.
- **Objectes per préstec:**
 - Eines: trepant, serres, llimadores...
 - Eines de jardí: tisores de podar, rasclets, pales...
 - Electrodomèstics ocasionals: aspiradores industrials, panificadores, batedores...
 - Equips de neteja profunda: màquines de vapor, aspiradors d'aigua...
 - Materials d'oficina: impressores, projectors, màquines de cosir...
 - Equips recreatius: Carpes, tendes de campanya, sacs de dormir...
 - Material per la salut: croses, cadires de rodes, faixes...
- **Sistemes de préstec i devolució:**
 - Registre digital: app o plataforma digital per portar registre, fer reserves, dates de devolució i catàleg, etc.
 - Sistema de punts: Crear un sistema perquè els usuaris acumulin punts per bon ús i devolucions puntuals. Els punts podrien canviar-se per prioritat en els préstecs o arranjaments gratuïts.
 - Compromís d'ús responsable: En registrar-se, els usuaris haurien de signar un acord de responsabilitat en cas de pèrdua o dany, podria rebre un breu curs per al bon ús de les eines.
 - Reciclatge i reparació comunitària: Oferir tallers perquè els usuaris aprenguin a reparar els objectes que estiguin en mal estat.
- **Donació i recol·lecció d'objectes i eines:**
 - Organitzar una campanya de donacions al municipi per a recollir objectes en bon estat
 - Involucrar els negocis locals que facin servir aquests tipus d'objectes i els renovin, per poder fer una donació, potser a canvi d'algun tipus de participació.

Una versió més senzilla seria crear un espai d'intercanvi d'objectes. La idea és crear un espai on les persones puguin portar un objecte i emportar-se un altre, no seria un préstec sinó un bescanvi.

Proposta d'implementació

Aquesta acció requereix, a més de trobar un espai i adequar-lo, un treball en xarxa previ molt important. Caldria organitzar sessions informatives per implicar a:

- **Entitats i associacions de veïns i veïnes:** Involucrar entitats locals, com associacions de veïns o cooperatives que estiguin interessades en crear una xarxa de donacions però també de serveis com dinamitzar algun taller, xerrada, fer difusió, etc.
 - **Empreses locals:** Buscar suport en negocis com, ferreteries, botigues d'eines o bricolatge, que
-

puguin fer donacions i fins i tot dinamitzar algun taller.

- **Voluntaris:** Involucrar membres de la comunitat, estudiants d'oficis, etc. Per contribuir amb el seu temps per tal de poder dur a terme tallers o activitats, a canvi de beneficis en l'ús de la biblioteca de coses.
 - **Fer xarxa amb altres biblioteques:** Contactar amb altres biblioteques de coses per tal d'intercanviar opinions, consells, bones pràctiques o fer activitats en comú.
-

Exemples inspiradors

- La biblioteca de les coses Terrassa: <https://lutensili.com/>
 - La biblioteca de les coses barri de Sant Martí: <https://www.bibliodecoses.cat/>
 - Punt d'intercanvi d'objectes: La trocalleria de Rubí: https://www.rubi.cat/ca/temes/medi-ambient/residus/rubi-residu-zero/la-trocalleria/la-trocalleria?set_language=ca
-

Pressupost estimat	<p>Pot ser molt variable en funció de l'espai seleccionat, si ja disposa de mobiliari, de si participen persones voluntàries.</p> <ul style="list-style-type: none">• recursos materials: local, objectes del catàleg, prestatgeries, etiquetes, ordinador, programari (per a la gestió del catàleg i la base de dades de les sòcies), subministraments (aigua, llum...), etc.• recursos immaterials: preparar difusió per xarxes i altre canals, portar la comptabilitat, atendre les persones usuàries, redactar les fitxes del catàleg, reparar objectes electrònics o fer bones fotografies dels objectes per muntar el catàleg), etc.• recursos humans: 1 o 2 persones per dinamitzar l'espai en funció de l'horari d'obertura. Valorar la possibilitat del voluntariat. <p>Existeixen subvencions orientades a reduir desigualtats, a millorar la sostenibilitat del territori, a enfortir llaços comunitaris. Es poden consultar a: http://cido.diba.cat/</p>
---------------------------	--

LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES

AMBIENTALS

ACCIÓ 17

Destinatari	Ciutadania; entitats; famílies Opcional: alumnat de 1r cicle d'ESO
Eix temàtic	Patrimoni natural i cultural
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	15- Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	<p>R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.</p> <p>R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.</p>
Recursos a aportar per l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Espai web on aparegui la informació relacionada de cada arbre singular.
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Medi ambient ▪ Patrimoni cultural
Objectiu general	Dissenyar una ruta (o més) de realització autònoma que tingui com a elements d'interès els arbres singulars del municipi utilitzant la geocerca educativa, és a dir, que el tresor s'ha de vincular a un element que porti informació ambiental i patrimonial.

Descripció

La geocerca (o *Geocaching*) és un joc a l'aire lliure on els participants utilitzen un dispositiu GPS dels mòbils per trobar un element (tresor) que una altra persona ha amagat. Aquests tresors són petites capses que poden contenir diferents elements relacionats amb el punt d'interès on s'ha amagat: codis QR amb informació, enllaços a webs, objectes, fotografies, reptes i proves, llibres de registre de participants, etc.

Prenen com a premissa aquesta dinàmica de caràcter lúdic, es pretén donar a conèixer els arbres singulars del municipi. No només per identificar l'espècie sinó per aportar informació rellevant sobre la seva fenologia, usos tradicionals, relació amb l'antic paisatge de la zona, bones pràctiques per conservar-los, alguna llegenda, etc. La distribució estratègica dels tresors permetria crear més d'un itinerari diferent.

L'elaboració, col·locació i fins i tot, preparació de la informació complementària podria anar a càrrec d'una entitat ambiental local doncs cal preveure no només la preparació, sinó el seu manteniment regular: revisar que les capses estiguin al lloc adequat, renovar els codis QR per assegurar que els participants poden accedir a la informació, etc.

Una altra opció seria que el projecte l'elaborés alumnat de segon cicle d'ESO (3r i 4t d'ESO) i cicles formatius a través de la realització d'un projecte, del servei comunitari, etc.

Els destinataris finals de l'acció són les persones que participen en el joc de la geocerca, i que es pot fer tant a nivell individual, com en família com amb grups d'amics. També es podria fer de manera organitzada amb grups de 1r cicle d'ESO però cal tenir en compte que aquesta acció requereix l'ús del mòbil.

Per desenvolupar aquesta acció, cal preveure les següents accions:

- Identificar arbres singulars i establir l'ordre per donar forma d'itinerari.
- Elaborar els continguts d'interès vinculats a cada espècie.
- Crear un espai dins del web municipal on penjar la informació de cada espècie.
- Elaborar i produir els codis QR que un cop escanejats pels participants conduiran a l'espai web amb la informació de l'arbre singular corresponent.
- Produir els tresors (capsetes), buscar un amagatall que no perjudiqui l'entorn.
- Establir els criteris bàsics i requisits mínims per a la creació de geocerques: durada, distància, nombre de punts d'interès- També es pot considerar la creació de diverses versions de la mateixa ruta segons la llargada o dificultat del trajecte (per exemple, fer una versió més curta apte per a persones amb mobilitat reduïda). D'aquesta forma, és una iniciativa al màxim d'inclusiva.
- Registrar els tresors a la web *geocaching.com* completant els camps informatius (foto, coordenades, pistes, etc.) per tal que les persones jugadores puguin accedir al tresor.

Proposta d'implementació

Cal preveure el temps i els recursos necessaris per a la implementació de l'activitat. L'ordre de les accions seria: identificar els arbres d'interès, elaborar la informació de cada un, penjar-la a l'espai web, contactar amb una entitat ambiental o centre educatiu per a que elabori els tresors, posar-los a lloc i penjar la informació en la plataforma geocaching.com. Cal preveure també, el manteniment regular dels tresors.

Exemples inspiradors

- **Ajuntament de Granollers. Geocaching educatiu al parc fluvial del riu Congost i per la Serra de Ponent:** <https://www.siboc.es/educacio-ambiental/activitat-educativa-basada-en-la-geocerca/>
- **AMB: ApS coproduït: coneix el litoral de Badalona a través del geocaching.** <https://acortar.link/zy2MKK>

Pressupost estimat	Variable en funció si s'implementa amb el suport d'una entitat ambiental local o en el marc d'un projecte educatiu escolar. En cas de necessitar contractar els serveis externs d'una empresa es preveu una despesa aproximada de 2000 mil euros (disseny de l'itinerari, redacció de continguts i creació dels primers tresors). Queda exclòs el manteniment regular.
---------------------------	--

LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES AMBIENTALS
ACCIÓ 18

Destinatari	Ciutadania
Eix temàtic	Residus i economia circular
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	15- Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Espai web on aparegui la informació relacionada de cada arbre singular.
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Medi ambient ▪ Residus
Objectiu general	Incorporar activitats d'educació ambiental en esdeveniments locals que concentren moltes persones, com per exemple els mercats de 2a mà.

Descripció

A Gavà es realitzen diversos esdeveniments locals que concentren un elevat nombre d'assistents. Prèviament, es recomana fer una diagnosi dels esdeveniments locals que es realitzen i fer una proposta d'ambientalització i dinamització d'activitats ambientals adequat per a cada un.

Un exemple d'ambientalització d'un esdeveniment local poden ser els mercats de segona mà. Aquests, promouen l'intercanvi de materials de segona mà i productes reutilitzats, impulsant així una economia més circular en substitució de l'economia lineal.

S'organitzen 2 mercats a l'any, un a la tardor (de matí) i un altre a la primavera (de tarda), en principi en dissabte. La coordinació del mercat es realitza actualment a través de l'entitat *Flea Market* i pot participar qualsevol persona del municipi. Les inscripcions són gratuïtes i es fan on-line a través d'una web que es fa pública unes setmanes abans de cada mercat. L'única condició és oferir objectes i materials de segona mà o bé manufacturats amb material reutilitzat.

L'objectiu d'aquesta acció és aprofitar aquest esdeveniment popular per ampliar-ho tot incorporant tallers ambientals relacionats que poden estar relacionats amb la gestió dels residus i l'economia circular però també amb altres temàtiques ambientals que puguin ser d'interès per la ciutadania.

Actualment ja es realitzen alguns tallers tipus: *Foodtrucks* espectacles lúdics, premi a la millora parada del mercat, etc. però aquesta acció proposa combinar espais expositius i informatius i d'altres on es realitzin tallers familiars.

El tipus de tallers hauria de ser curt i àgil, adaptat a un espai amb una important afluència de gent, per

tant, haurien de ser format “càpsules”. Alguns exemples de tallers poden ser: gimcana de separació de residus, informació sobre les bonificacions sobre la taxa de residus municipal, taller per crear un *bock and roll* per l’entrepà, fer bosses amb paraigües que s’han fet malbé, tallers de *customització* de roba, un contacontes teatralitzats (acció 31), etc.

Per a la realització dels tallers es pot contactar amb empreses especialitzades o bé amb les entitats ambientals locals.

Com a resultat del qüestionari de participació ciutadana s’ha identificat una mancança en la informació relacionada amb el funcionament de la deixalleria mòbil. Es proposa que el camió de la deixalleria pugui estar present durant l’esdeveniment per recollir residus especials però alhora aportar informació als assistents sobre els horaris, llocs de parada, residus que es poden portar, etc.

Proposta d’implementació

Es recomana contactar amb entitats i empreses especialitzades en dinamitzar activitats ambientals per esdeveniments amb prou temps per preparar una proposta ajustada i per a que es puguin reservar la data i la franja horària.

Caldrà preveure incloure en la difusió què necessita cada taller, per exemple, si es fa un taller de customització de roba, les persones participants han de saber prèviament que cal portar una peça de roba.

Exemples inspiradors

- **La Refireta del Berguedà:** <https://www.ajberga.cat/actualitat/agenda/4849-la-refireta-del-bergueda->
 - **Fires ambientals:** <https://www.femnatura.com/reffires.html>
-

Pressupost estimat	En el cas de empreses especialitzades, l’import aproximat és d’uns 450 € per matí sencer
---------------------------	--

DINAMITZACIÓ D'ITINERARIS SALUDABLES I ACTIVITATS AMBIENTALS PER A PERSONES GRANS O PERSONES AMB NECESSITATS ESPECIALS

LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES AMBIENTALS
ACCIÓ 19

Destinatari	<p>Persones grans</p> <p>Persones en procés de recuperació de la salut</p> <p>Persones amb necessitats especials (mental, de mobilitat, etc.)</p> <p>Tècnics de diferents àrees de l'Ajuntament (salut, patrimoni cultural, noves oportunitats, etc.)</p>
Relació amb ODS	<p>3- Salut i benestar</p> <p>10 – Reducció de les desigualtats</p>
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	<p>R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.</p> <p>R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.</p>
Recursos a aportar per l'Ajuntament	<p>Personal tècnic de l'Ajuntament</p> <p>Opcional: entitats o empreses de suport</p>
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Medi ambient ▪ Residus i PRESSEC ▪ Salut ▪ Noves economies ▪ Patrimoni cultural
Objectiu general	<p>Dissenyar un cicle d'itineraris saludables i de tallers/activitats per persones grans i/o amb necessitats especials, de manera que serveixin d'espai de promoció de la salut, de socialització i d'aprenentatge al voltant del medi ambient.</p>

Descripció

L'activitat física, la socialització i el contacte amb la natura són essencials per la salut física i emocional de totes les persones. Aquesta acció està dirigida a fomentar aquests hàbits saludables entre les persones que tinguin dificultats en l'accés a les programacions habituals, per exemple persones grans afectades de soledat no desitjada, persones amb diversitat funcional, amb necessitats especials o a persones que estan en procés de recuperació després de patir alguna malaltia. Donades les necessitats del públic, tant els itineraris com les activitats hauran de complir els criteris d'accessibilitat.

ITINERARIS SALUDABLES I ACCESSIBLES

Tindran lloc al municipi o a espais naturals propers. Seran guiats per professionals i inclouran informació relativa als elements de la ruta, per exemple:

- **Parcs i biodiversitat:** caminada que uneixi el Parc de Calamot i el Parc del Mil·lenari. Conèixer la vegetació i la fauna present al parc.
- **Els arbres singulars de Gavà:** fer una passejada per conèixer alguns dels exemplars catalogats com a singulars i explicar els motius, com era abans el territori, etc.
- **Platja i ecosistema dunar:** les passejades per la platja estarien indicades fora dels mesos de més calor i més afluència. Els continguts girarien al voltant de la importància de les dunes, les espècies que hi habiten i crien, la formació de les platges i els impactes humans negatius. S'hi podria incloure l'Estany de La Murtra.
- **El Parc Agrari:** s'hi poden dissenyar rutes planes a la zona agrària del Llobregat. Establint vincles amb els pagesos de la zona, podria visitar-se la producció agrícola i intercanviar experiències sobre la pagesia d'abans i d'ara. La formació s'orientaria a l'abastiment de les ciutats, els diferents mètodes de conreu, els usos de l'aigua i la sobirania alimentària.
- **Itinerari botànic de La Pleta + miradors del Garraf:** l'itinerari del Centre d'Informació de La Pleta és completament accessible i s'hi poden avistar 33 espècies vegetals autòctones. És curt, per la qual cosa es pot complementar amb alguna caminada pel Parc del Garraf. En aquest cas l'educador podrà parlar sobre la vegetació i el clima mediterrani i l'origen geològic de les costes i les muntanyes del Garraf.

TALLERS INTEGRADORS

Seràn conduïts per persones expertes i es poden realitzar, per exemple, a l'edifici de la Rambla de l'Àrea de Noves Economies. S'han de plantejar de manera inclusiva i accessible per garantir que tothom hi podrà participar..

- Taller de cuina d'aprofitament per reduir el malbaratament alimentari.
- Taller de reciclatge d'oli de cuina i elaboració de sabó d'ús domèstic.
- Taller de reciclatge d'envasos en menjadors d'ocells.
- Taller de confecció de roba i complements amb teixits reciclats. Possibilitat d'afegir-hi l'elaboració de tints naturals.
- Taller d'etnobotànica i cosmètica natural.

Proposta d'implementació

Per tal de desenvolupar aquesta acció és fonamental comptar amb el suport del personal sanitari del CAP, centres cívics i casals de gent gran, etc. Per això, caldrà generar i mantenir aliances amb:

1. Equipaments municipals de Salut i Serveis Socials, que puguin derivar a les persones interessades.
2. Patrimoni Natural, per identificar els espais i contribuir al disseny dels itineraris.
3. Àrea de Noves Economies: a la seva Seu de la Rambla podran tenir lloc els tallers formatius.

També caldrà preveure la contractació d'una persona dinamitzadora i educadora ambiental, així com realitzar una bona tasca de difusió entre tots els agents implicats.

Exemples inspiradors

- Cicle de passejades i visites guiades adreçades a persones grans per conèixer el patrimoni natural i històric d'Horta-Guinardó (Ajuntament de Barcelona). <https://beteve.cat/societat/visites-historiques-horta-guinardo-gent-gran/>
- Esports Diputació de Barcelona promou passejades per gent gran des del 2001: <https://www.diba.cat/es/web/esports/cicle-de-passejades-de-gent-gran>
- Passejades per gent gran a Sabadell, 2022: <https://web.sabadell.cat/images/ESPORTS/GENTGRANMATINALS2022.pdf>
- Cicle de passejades per a persones grans d'Horta-Guinardó (Ajuntament de Barcelona)
- Biodiversitat i itineraris als Parcs Urbans AMB: <https://www.amb.cat/s/web/territori/espai-public/parcs/biodiversitat.html>
- Visita al Parc Agrari del Baix Llobregat: <https://parcs.diba.cat/ca/web/coneguemelsparcs/parc-agrari-del-baix-llobregat>
- Visita a zona agrícola i granja d'ous a Mataró: <https://www.greeneventsbarcelona.com/ca/caminada-zona-agricola-bosc-mediterrani/>
- Activitats de cuina d'aprofitament d'Espigoladors: https://espigoladors.cat/serveis/wp-content/uploads/2024/01/cuina_aprofitament_espigoladors_CAT.pdf
- Taller de reciclatge d'oli de Residus Vallès: <https://www.residusvalles.cat/curs-2023-2024-taller-de-sabo-a-partir-oli-usat/>
- Guia de menjadors d'ocells: https://www.recercaenaccio.cat/wp-content/uploads/2024/02/20194530_Guia-de-menjadores-min.pdf
- Exemples d'aprofitament de roba d'Upcycling Barcelona: <https://www.upcyclingbarcelona.es/associacio-upcycling/>

Pressupost estimat	<p>Import variable en funció de la complexitat de la preparació prèvia i de la durada de les activitats.</p> <p>Import aproximat per a la preparació prèvia: 300 € i per la dinamització d'una activitats de 2 hores: 200 €</p>
---------------------------	---

FOMENTAR EL CONEIXEMENT A TRAVÉS DE LA CIÈNCIA CIUTADANA	
LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES AMBIENTALS	
ACCIÓ 20	
Destinatari	Ciutadania, entitats i/o centres educatius
Eix temàtic	Patrimoni natural i cultural
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	3. Salut i benestar 11. Ciutats i comunitats sostenibles 15. Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi. R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none"> • Espai de trobada per a la sessió inicial: part teòrica a escola, centres cívics, biblioteca, etc. • Espai i dinamització de l'acte final a centre cívic/xarxes socials. • Persona experta per dinamitzar les sessions i aportar els coneixements a les persones participants.
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Medi ambient ▪ Patrimoni cultural
Objectiu general	Dissenyar una activitat d'obertura i una de tancament sobre el funcionament de les eines i els projectes de ciència ciutadana per tal que les famílies i altres agents locals trobin més accessibles aquestes plataformes i en puguin fer un ús autònom.

Descripció

Els projectes de participació i ciència ciutadana tenen un paper destacat en l'aportació de dades relacionades amb la recerca de diferents estudis sobre ecologia, canvi global i biodiversitat. Promoure i facilitar aquest tipus de col·laboracions permetrà a la ciutadania jugar un paper actiu en la recerca científica i les tasques de conservació del medi ambient. Aprenen alhora que fan ciència i gaudeixen de natura.

La biodiversitat urbana i la present en els espais naturals, tant de flora com de fauna pot esdevenir un

reclam per la participació de ciutadania i famílies en aquest tipus de projectes, i viceversa: el fet de participar en una iniciativa científica i difondre'n els resultats pot estimular la vinculació de la població amb els espais naturals i urbans.

És cert que la ciència ciutadana permet participar de manera individual i sense un suport extern però sovint la ciutadania no participa perquè d'entrada pensa que són eines complicades.

La present proposta pretén dinamitzar l'ús d'aquestes aplicacions a l'hora que es crea un punt de trobada de persones amb interessos comuns. Es tracta d'oferir una formació senzilla i un acompanyament adequat en cas que sorgeixin dificultats o dubtes durant el seu ús.

Es proposa realitzar dues sessions separades que tractin d'apropar a la ciutadania el funcionament de les plataformes de ciència ciutadana i natura.

La primera sessió (tardor) es podria plantejar com un taller teòric-pràctic que es podria realitzar al punt d'informació específic del parc fluvial (veure acció G6) o bé a un equipament municipal. L'estructura de la sessió podria ser la següent:

- Benvinguda als participants i explicació del projecte.
- Resum dels avantatges de la col·laboració ciutadana en les recerques ambientals i projecció de casos.
- Exemplificació al projector de l'ús d'algunes eines ([BioBlitz](#), [Alerta Forestal](#), [mBMS](#), [Riu Net...](#)), concreció dels interessos de les persones participants i acompanyament en descàrrega de l'eina i registre.
- Pràctica (sortida per l'entorn directa) implementar els aprenentatges, de manera que es pugui posar en pràctica l'eina escollida i l'educador/a doni suport per a que els usuaris es familiaritzin, portin a la pràctica i puguin resoldre dubtes.

A partir d'aquí cada participant pot fer les sessions que consideri adequades i anar compartint les dades.

La segona sessió consistiria en un acte públic on es posessin en comú els resultats obtinguts durant l'any. Pot ser centralitzat a través de cerques realitzades, espècies descobertes, etc. per la mateixa educadora a les diverses plataformes, o orientar-se com un procés participatiu on la ciutadania i les famílies puguin aportar i projectar els seus resultats. Seria un bon moment per celebrar un berenar popular de manera que es generessin vincles entre diferents AFAs, esplais, entitats, etc. Una alternativa o una via paral·lela pot ser la difusió a través de les xarxes dels resultats obtinguts gràcies a la participació de les famílies i les entitats del municipi.

Per fer aquesta acció, cal preveure:

- Contractar una entitat o persona experta en ciència ciutadana per a crear, dissenyar i dinamitzar
-

cada sessió.

- Dissenyar, produir i el material de difusió per les activitats.
 - Fer difusió de les activitats (setembre/octubre i maig/juny) a les AFAs dels centres educatius, esplais, biblioteques, centres cívics, etc.
 - Coordinar la demanda de participació.
-

Proposta d'implementació

Es recomana inicial la difusió del taller inicial al setembre amb l'inici del curs i les activitats extraescolars o dels centres cívics i els esplais (AFAs, escoles, biblioteques públiques, etc.).

La sessió formativa s'oferiria durant l'octubre.

L'acte final de mostra dels resultats obtinguts es podria proposar pel final de la primavera, però abans dels actes de "final de curs": entre finals de maig i principis de juny en cas que participi alguna escola.

Exemples inspiradors

- "Aparador virtual" de les iniciatives de ciència ciutadana de la Secretaria d'Acció Climàtica de la Generalitat de Catalunya:
[https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/educacio_i_sostenibilitat/educacio_per_a_la_sostenibilitat/ciencia-ciutadana-natura/aparador-virtual/index.html?q=bioplatgesmet&cat=&submit=+](https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/educacio_i_sostenibilitat/educacio_per_a_la_sostenibilitat/ciencia-ciutadana-natura/aparador-virtual/index.html?q=bioplatgesmet&cat=&submit=)
- Campanyes actives de ciència ciutadana del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF): <https://www.creaf.cat/ca/ciencia-ciutadana>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Preparació prèvia de les sessions: 300-500 €• Dinamització de cada sessió: 150 €/hora aprox• Difusió, cessió de l'espai i organització de l'acte de cloenda: recursos propis de l'Ajuntament.
---------------------------	---

ORGANITZAR JORNADES DE VOLUNTARIAT AMBIENTAL**LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES AMBIENTALS
ACCIÓ 21**

Destinatari	Ciutadania i entitats
Eix temàtic	Biodiversitat però poden treballar-se altres en funció de l'acció seleccionada
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	Variable en funció de l'activitat seleccionada: 3. Salut i benestar 6. Aigua neta i sanejament 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció pel clima 15. Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi. R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Variable en funció de l'activitat seleccionada
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Variable en funció de l'activitat seleccionada
Objectiu general	Fomentar la participació ciutadana per millorar i tenir cura del medi natural, enfortint el vincle entre persones i territori.

Descripció

Organitzar jornades de voluntariat ambiental és una bona eina per sensibilitzar i implicar a la ciutadania en la cura de l'entorn, el respecte i el coneixement dels espais naturals i urbans. A més aquestes jornades tenen el valor afegit de fomentar la participació i la cohesió ciutadana.

Les jornades de voluntariat es poden organitzar de manera puntual o dins d'un marc més ampli d'activitats, per exemple vinculades a dates assenyalades com la setmana de la mobilitat sostenible i segura, el dia mundial del medi ambient, etc. o a projectes locals de millora del medi ambient.

Exemples d'accions que es poden dur a terme:

- Recollida de brossa en espais de valor ambiental (massís del Garraf, litoral, Muntanyes del

Baix, rieres, etc.)

- Plantacions espècies autòctones
- Construcció i jornades posteriors de manteniment de prats florits
- Construcció i jornades posteriors de manteniment de jardí de papallones
- Construcció i jornades posteriors de manteniment de jardins de les ciències
- Naturalització espais: terrats i balcons verds (jardins i horts), construcció caixes niu per aus i ratpenats
- Construcció de refugis amb pedra seca per a rèptils
- Naturalització de basses...

Per desenvolupar aquesta acció ca realitzar les següents tasques:

1. Seleccionar les accions i els espais segons els criteris tècnics.
2. Elaborar un calendari anual de jornades de voluntariat.
3. Coordinar les jornades amb entitats locals, centres educatius i/o altres serveis municipals.
4. Preparar els materials i l'organització necessàries per a dur a terme les jornades (personal de suport, per exemple).
5. Fer difusió a través dels canals municipals específics per aquest àmbit.
6. Avaluar i fer un seguiment de les jornades per millores en futures edicions.

Proposta d'implementació

Es recomana que abans de realitzar la jornada de voluntariat ambiental es faci un estudi per vincular accions específiques en espais concrets. A continuació endreçar-los per ordre de prioritat i establir el calendari anual de jornades.

Amb aquest pla de treball establert caldrà preveure les necessitats d'organització específica per a cada jornada i realitzar la difusió d'aquesta amb temps suficient per garantir la participació ciutadana.

Exemples inspiradors

- Voluntariat ambiental a Catalunya <https://xcn.cat/projecte/voluntariat-ambiental/>
- Projecte Rius <https://www.projecterius.cat/front>

Pressupost estimat	Molt variable en funció de l'acció. A mode orientatiu: <ul style="list-style-type: none">• Suport d'una entitat especialitzada 400 € aprox. per matí complet• Exemples de materials: caps niu per passeriformes: 30 €/unitat; menjadores: 25 €/unitat; Preu planter, per exemple d'alzina: molt variable en funció de si es compren llavors (50 unitats: 120 €), arbres molt joves (50-70 €/unitat) o ja més madurs (365 €)
---------------------------	--

PROMOURE I DIFONDRE ELS ITINERARIS DE NATURA**LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES AMBIENTALS
ACCIÓ 22**

Destinatari	Ciutadania i entitats
Eix temàtic	Biodiversitat però poden treballar-se altres en funció de l'acció seleccionada
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	Variable en funció de l'activitat seleccionada: 3. Salut i benestar 6. Aigua neta i sanejament 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció pel clima 15. Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi. R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Difusió de l'acció. Educador/a ambiental. Autocar (per a espais de valor ambiental com el massís del Garraf).
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient Patrimoni cultural Comunicació
Objectiu general	Fomentar la participació ciutadana per millorar i tenir cura del medi natural, enfortint el vincle entre persones i territori.

Descripció

Gavà disposa d'un entorn privilegiat ple de paisatges diversos de gran valor ambiental on la ciutadania pot gaudir de la natura i alhora aprendre sobre la biodiversitat, la geologia, el patrimoni natural i cultural i per tant, la importància de conservar aquests espais.

El municipi disposa de 6 itineraris de natura: el camí de les Ferreres, passeig Marítim i Estany de la Murtra, camí del Pla de Querat, camí de la Clota, camí de la Sentiu al Castell i Font del Ferro i camí de Bruguers a Mar. Aquests itineraris es poden consultar a través de l'aplicació mòbil "Natura Local" .

A la zona de la platja, també disposa de plafons i elements expositius per conèixer el litoral i les dunes.

Aquests recursos permeten a la ciutadania resident a Gavà i també als visitants d'altres zones a conèixer de manera autònoma els valors i espais d'interès ambiental del municipi.

Amb l'objectiu de promoure'ls i difondre'ls es proposa crear una campanya comunicativa que pot incloure:

- Càpsules de vídeo dels diferents itineraris amb imatges molt visuals i convidant a les persones a descobrir-los. Caldria difondre'ls per les xarxes socials i penjar-los al web del programa d'educació ambiental o bé de l'Ajuntament.
- Dissenyar i produir un número reduït de fullets per distribuir entre els equipaments municipals amb la informació bàsica de cada itinerari i on trobar més informació.
- Dissenyar i difondre un anunci publicitari a través de les vies de comunicació habituals (butlletins, xarxes socials, ràdio, web, etc.) informant que existeixen aquests itineraris i on trobar la informació.
- Organitzar la descoberta guiada dels itineraris (per exemple 1 per mes) per engrescar als participants a que els expliquin i difonguin per realitzar posteriorment sols, en família, amb amics, recomanar-los a altres persones, etc.

Proposta d'implementació

Amb l'objectiu de fomentar i difondre els itineraris es recomana fer una campanya publicitària durant per exemple la temporada gener-juny. Durant aquests mesos es poden combinar diferents accions publicitàries i alguns itineraris guiats per donar-los a conèixer.

Exemples inspiradors

- Itineraris naturalistes de la província de Girona: <https://itinerarisnaturalistes.org/>
- Itineraris de natural a Sant Vicenç dels Horts: <https://svh.cat/municipi/per-temes/medi-ambient-i-sostenibilitat/itineraris-de-natura/>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Difusió: recursos propis de l'Ajuntament.• Campanya publicitària: vídeos curts i notícies pels mitjans de comunicació: 2000 € aprox.• Itineraris guiats: 250 € / itinerari de 2 hores aprox.
---------------------------	--

**LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS
D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL**

ACCIÓ 23

Destinatari	Centres educatius
Eix temàtic	Diversos
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	Variable en funció del recurs
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.2. Dissenyar propostes educatives a l'entorn natural que es puguin integrar fàcilment als centres educatius R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Catàleg de recursos
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient Educació
Objectiu general	Difondre entre la comunitat docent l'oferta educativa de temàtica ambiental així com els recursos de suport que els poden ajudar a desenvolupar propostes de manera autònoma.

Descripció

Aquesta acció consisteix en crear un difondre un catàleg adreçat als docents dels centres educatius de Gavà que inclogui:

- Conjunt d'activitats de temàtiques ambientals que ofereix l'Ajuntament per als diferents nivells educatius.
- Conjunt d'activitats de temàtiques ambientals d'altres entitats o administracions que poden realitzar activitats a les escoles de Gavà (per exemple, el programa educatiu "Compartim un futur de l'AMB", el programa "Viu el parc" de la Diputació de Barcelona, visites al Delta del Llobregat del Consorci del Delta, etc.).
- Conjunt de recursos disponibles per a que els docents puguin crear activitats de realització autònoma. Per exemple:
 - de 6 itineraris de natura: el camí de les Ferreres, passeig Marítim i Estany de la Murtra, camí del Pla de Querat, camí de la Clota, camí de la Sentiu al Castell i Font del Ferro i camí de Bruguers a Mar. Aquests itineraris es poden consultar a través de l'aplicació mòbil "Natura Local".
 - plafons i elements expositius per conèixer el litoral i les dunes.
- On i com obtenir més informació, fer les reserves de les activitats i els recursos i en cas que hi

hagi materials disponible en préstec, com sol·licitar-ho i formalitzar-lo.

El catàleg es pot elaborar en format pdf i enviar per correu electrònic als centres educatius durant el mes de juny i setembre, preferentment, per a que els docents tinguin temps de fer les consultes, decidir les activitats i poder-les incloure en les seves programacions i/o dissenyar les seves activitats de realització autònoma a partir dels recursos disponibles.

Es recomana contactar amb el Centre de Recursos Pedagògics de la zona per inventariar els recursos de temàtica ambiental i afegir-los al catàleg. O, al menys, recordar que tenen aquest servei a disposició durant tot el curs.

És important revisar i actualitzar el catàleg cada curs i indicar clarament les novetats que s'incorporen.

Proposta d'implementació

Es proposa inventariar les activitats i recursos durant el curs 2025-26 i tenir el catàleg disponible (revisat i maquetat seguint la línia gràfica que dona identitat al programa (veure acció 2) al mes de juny de 2026 per difondre'l per correu electrònic als centres educatius de Gavà.

Exemples inspiradors

No s'ha trobat cap exemple de catàleg que inclogui tots els continguts proposats en aquesta acció. A mode d'exemple de catàleg en pdf només d'activitats ambientals es presenta el del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental:

<https://cresidusvo.cat/wp-content/uploads/2023/07/PROGRAMA-EDUCACIO-AMBIENTAL-CGRVO.pdf>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Inventari i redacció de continguts: recursos propis de l'Ajuntament.• Conceptualització, disseny gràfic i maquetació del 1r catàleg: 500 € aprox.• Actualització anual del catàleg: 200-250 €
---------------------------	---

**LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS
D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
ACCIÓ 24**

Destinatari	Centres educatius
Eix temàtic	Diversos
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	Variable en funció del recurs
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	<p>R.6. Ampliar la XESGavà incorporant més centres educatius i organitzant trobades per compartir bones pràctiques i activitats conjuntes.</p> <p>R.7. Crear un espai web per compartir recursos, experiències i projectes dels centres educatius de la XESGavà.</p> <p>R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.</p>
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Personal tècnic per a la coordinació de la XESGavà (opcional: contractació d'una persona dinamitzadora externa).
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient
Objectiu general	Reforçar la XESGavà per convertir-la en una plataforma de trobada, formació, suport i acompanyament en matèria de sostenibilitat per als centres educatius del municipi.

Descripció

L'any 2009 neix la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya (XESC), formada per la xarxa d'escoles verdes i xarxes locals que promouen programes d'educació per a la sostenibilitat adreçats als centres educatius de Catalunya. Per tant, és una xarxa de xarxes de centres educatius que desenvolupen programes d'educació per a la sostenibilitat. En el cas de Gavà, aquesta xarxa local es coneix com XESGavà.

Actualment, la XESGavà està formada per 11 centres educatius i una persona de l'equip tècnic del departament de medi ambient al de l'Ajuntament. Actualment, es realitzen les següents accions:

- Impartir seminaris adreçats als equips docents.
- Donar resposta a necessitats concretes relacionades amb projectes educatius.
- Organitzar accions participatives com el "Clean up day".

La XESGavà pot convertir-se en una plataforma de referència per als centres educatius de Gavà en matèria de sostenibilitat. Per aquest motiu és necessari donar-hi un impuls realitzant accions com per exemple:

- Explicar el projectes a centres educatius que a hores d'ara no formen part de la XESGavà. Per aconseguir la seva adhesió es recomana organitzar accions comunicatives col·lectives però també accions personalitzades:

- Sessions informatives on el representant tècnic de l'Ajuntament expliqui el projecte, què ofereix (formació assessorament, espais d'intercanvi, etc.) i com funciona aquesta xarxa a nivell logístic (com contactar, com es coordina) així com els requeriments que han de complir els centres per formar-ne part. En aquestes sessions també es poden convidar a persones representants de l'AFA.
- Recurs comunicatiu tipus vídeo curt per difondre per xarxes socials i penjar a la web de l'Ajuntament per aconseguir arribar també a les famílies.
- Reunions individualitzades a cada centre i AFA per explicar el projecte de manera personalitzada.
- Crear un espai web (dins del web de l'Ajuntament o bé creant una web pròpia) on els docents puguin trobar informació, es puguin compartir projectes, contactes, dubtes, etc.
- Crear espais d'intercanvi entre el professorat i l'alumnat on es puguin compartir iniciatives, recursos, resultats, etc. Per exemples es poden organitzar jornades a diferents nivells (només entre docents, només entre centres que facin un projecte determinat, entre tots els centres educatius adherits, etc.). Caldrà preveure la convocatòria amb prou antelació per a que els centres educatius es puguin organitzar i preparar el material per compartir.
- Promoure el treball en xarxa entre centres educatius tot implicant a altres membres de la comunitat educativa com poden ser les AFA's. Per exemple, projectes que es lideren des de secundària i que la part pràctica es realitzi amb grups d'educació primària. O entre alumnat del mateix nivell però de diferents escoles, projecte "padrins" on grups determinats capaciten a altres grups, etc. L'objectiu és aconseguir que els centres cooperin i col·laborin entre ells per aconseguir aprofitar recursos, sumar sinèrgies i enriquir els projectes.
- Definir amb claredat els mecanismes de comunicació entre els membres de la XESGavà per aconseguir que poc a poc es vagi dinamitzant de la manera més autònoma possible.

Proposta d'implementació

Les accions d'adhesió de nous centres educatius s'hauria de realitzar de manera gairebé constant tot i que pot tenir més efecte si es realitzen a final de curs per tal que els claustres puguin valorar si s'adhereixen de cara al curs següent. Es recomana establir dates clau des de l'inici curs per a que els docents puguin organitzar-se internament i ajustar les programacions dels projectes, per exemple: dates i temàtiques dels seminaris, dies mundials per organitzar activitats participatives, dates de jornades d'intercanvi, etc.

Exemples inspiradors

- Ajuntament de Barcelona: <https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/escoles-sostenibles>
- Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat: <https://lhescollessostenibles.blogspot.com/>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none"> • Recursos propis de l'Ajuntament • Opcional: contractació del servei de dinamització de la XESGavà (import molt variable en funció de les tasques que finalment es desenvolupin).
---------------------------	---

MANTENIR LES ALIANCES AMB ALTRES ADMINISTRACIONS PER COMPLEMENTAR L'OFERTA EDUCATIVA

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
ACCIÓ 25

Destinatari	Administracions supralocals Centres educatius, esplais, casals, etc.
Eix temàtic	Diversos
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	Variable en funció de l'activitat seleccionada: 3. Salut i benestar 6. Aigua neta i sanejament 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció pel clima 15. Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.9. Seguir buscant aliances amb altres ens públics per aprofitar i maximitzar els recursos educatius i de comunicació disponibles. R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Variable en funció de l'activitat seleccionada
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Variable en funció de l'activitat seleccionada
Objectiu general	Complementar les propostes ambientals locals adreçades a infants i joves a través de l'oferta educativa d'altres administracions supralocals com la DiBa, l'AMB, el Consorci del Delta del Llobregat, etc.

Descripció

Actualment, l'àrea de medi ambient al de l'Ajuntament de Gavà té aliances amb altres programes educatius impulsats per altres administracions com poden ser:

- La Diputació de Barcelona: programa "Viu el parc" adreçat a alumnat de 5è de primària de centres educatius públics i també amb activitats i recursos que ofereix l'Oficina Tècnica de Promoció i Educació Ambientals (OTEPA).
- Àrea Metropolitana de Barcelona: programa "Compartim un futur" que ofereix activitats sobre diverses temàtiques ambientals i per a tots els nivells educatius.

-
- Consorci del Delta del Llobregat: visites guiades a l'espai natural.

Mantenir aquestes aliances permet als centres educatius realitzar activitats i conèixer espais naturals i d'altres d'interès com les plantes de tractament de residus que sinó, no serien accessibles per ells.

És important però, identificar aquests programes com un complement a l'oferta educativa pròpia del municipi doncs és en les activitats locals on l'alumnat interactua directament amb el seu entorn proper i s'aconsegueix que allò que es treballa en les activitats esdevingui quotidià i per tant, es pugui aplicar en els hàbits diaris.

Proposta d'implementació

Cal presentar els diferents programes com a complement a l'oferta educativa locals. La difusió hauria de ser conjunta en els moments clau (final de curs i inici de curs) per a que els docents les puguin incorporar en les seves programacions anuals.

Exemples inspiradors

- **Programa ciutat i escola:** <https://www.sabadell.cat/ca/ciutat-i-escola>
- **Programa d'educació ambiental de Terrassa:** <https://www.terrassa.cat/programa-d-educacio-per-a-la-sostenibilitat-de-terrassa>

Pressupost estimat	<p>Les activitats acostumen a ser gratuïtes a excepció de la despesa vinculada a l'autocar. Cal preveure si aquesta despesa la pot assumir l'Ajuntament o pel contrari, ho ha de fer l'escola.</p> <p>Per altra banda, algunes activitats puntuals poden requerir el pagament de la persona experta que acompanya el grup. Caldrà consultar l'import en cada cas concret.</p>
---------------------------	---

IMPULSAR ELS ITINERARIS DE NATURA

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

ACCIÓ 26

Destinatari	Centres educatius de Gavà.
Eix temàtic	Patrimoni natural (paisatge, biodiversitat, geologia, etc.)
Lloc de realització	Turó del Calamot, parc del Garraf, Muntanyes del Baix, espais d'interès natural del municipi
Relació amb ODS	3. Salut i benestar 13. Acció pel clima 15. Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.2. Dissenyar propostes educatives a l'entorn natural que es puguin integrar fàcilment als centres educatius R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi. R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Educador/a ambiental Autocar (per determinades activitats)
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient Patrimoni cultural
Objectiu general	Oferir un conjunt d'activitats i itineraris que permetin conèixer d'una manera vivencial l'evolució del paisatge, la geologia i la biodiversitat del municipi i dels espais d'interès natural.

Descripció

Actualment, les diferents activitats i itineraris de natura que s'oferien a nivell local, no s'ofereixen als centres educatius. La sessió participativa realitzada amb docents de la Xarxa d'Escoles Verdes de Gavà va posar de manifest que sí tenen interès en realitzar aquestes activitats però que no podien assumir el cost del desplaçament. És l'únic inconvenient ja que tant la temàtica, el format, com la durada dels itineraris es valoren positivament. Per aquest motiu, es proposa recuperar i impulsar les següents activitats:

- Entendre el paisatge des del turó del Calamot
- Fem parlar les roques del Garraf
- Del Garraf blanc al Garraf negre

Caldria internament decidir quin és el nivell educatiu prioritari per realitzar cada activitats de manera que les peticions es puguin reduir i ajustar realment a les necessitats curriculars de cada etapa educativa. Aquesta estratègia permet ajustar la despesa econòmica associada a aquestes activitats, tant pel que fa a la despesa de monitoratge com a la d'autocar.

Aquesta acció es relaciona directament amb **l'acció nº 1 planificar les accions d'educació ambiental**.

Proposta d'implementació

Es recomana vincular cada activitat a un nivell educatiu, de manera que es pugui ajustar la despesa econòmica. Caldrà informar a través de la guia educativa o altres vies, als centres educatius, que es recuperen els itineraris, a quin nivell s'adrecen i que l'activitat inclou l'autocar de manera que no suposi cal despesa pels centres educatius del municipi.

Exemples inspiradors

- **Consorti per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental: visita al CTR-Vallès: inclou el monitoratge i l'autocar:** <https://www.residusvalles.cat/curs-2023-2024-modalitat-presencial/>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Monitoratge: pot ser assumit pel personal tècnic de l'Ajuntament o contractar una persona experta (preu aproximat 150 €/hora).• Autocar (variable en funció de l'empresa, nº d'alumnes i els km): entre 200 i 400 €/sortida
---------------------------	--

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
ACCIÓ 27

Destinatari	Centres educatius de Gavà.
Eix temàtic	Patrimoni natural (paisatge, biodiversitat, geologia, etc.)
Lloc de realització	Espais que acullen als casals i esplais i entorn municipal proper.
Relació amb ODS	Variables en funció de la temàtica. A mode orientatiu: <ol style="list-style-type: none"> 2. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció climàtica 15. Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	<p>R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.</p> <p>R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.</p>
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Tècnic municipal que planifiqui el repte, faci la difusió per web i xarxes socials (opcional: reunió presencial amb les entitats), revisió i valoració de la tasca realitzada per cada entitat, acte de reconeixement, disseny, producció i entrega dels distintius.
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient
Objectiu general	Implicar a col·lectius de lleure en la millora ambiental del municipi creant i dinamitzant activitats lúdiques.

Descripció

Amb l'objectiu d'implicar a les entitats de lleure infantil i juvenil en la millora ambiental del municipi es proposa crear un concurs anual "Reptes pel clima".

La proposta consisteix en què des de l'Ajuntament es llenci un repte tipus, cada any, un diferent. Han de ser reptes basats en l'acció, és a dir, que infants i joves tinguin un paper actiu i que a més, la seva acció impliqui una millora visible de l'espai proper. Alguns exemples de repte podrien ser:

- Naturalitzem el nostre espai: accions de plantacions, instal·lacions de caixes niu, etc. a l'espai que acull el casal o l'esplai.
- Ambientalitzem la nostra entitat: accions de reducció i reutilització de residus, consum responsable

d'aigua i energia, compra verda, etc.

- Apadrinem el nostre entorn: cuidar d'un espai proper recollint deixalles, fent un mural, etc.
- Millorem la biodiversitat: instal·lar caixes niu (per ocells i/o ratpenats que poden construir els infants i joves, instal·lar menjadores, fer alguna plantació, etc).

Caldrà preveure accions de difusió prèvies on s'expliquin les instruccions del repte i decidir una data de llançament d'aquest. Es pot fer a través d'un acte presencial amb les entitats de lleure (i retransmetre en directe per aquelles entitats que no poden assistir o bé fer el llançament a través del web i les xarxes socials. Caldrà preveure també com les entitats faran el retorn, per exemple a través d'un vídeo que mostri la feina feta i resultats, visites presencials per part de l'Ajuntament...

Aquelles entitats que aconseguixin el repte poden rebre un reconeixement, per exemple, un distintiu que els diferenciï d'altres entitats. Caldrà preveure un reconeixement per totes les entitats participants encara que no siguin les guanyadores.

Les tasques específiques d'aquesta acció són:

- Definir el repte ambiental
- Preparat l'estratègia de difusió
- Definir els terminis de cada fase
- Establir els criteris i indicadors per avaluar al tasca realitzada per les entitats
- Dissenyar i produir els distintius per les entitats guanyadores
- Preparar la sessió de presentació del repte i fer la convocatòria
- Dissenyar i produir el distintiu per les entitats participants que no han guanyat.
- Donar suport a les entitats participants durant el període de realització del repte.

Proposta d'implementació

Cal preveure una difusió important per arribar a totes les entitats de lleure a principi de curs i establir el termini d'execució i presentació de resultats.

Exemples inspiradors

- No s'han identificat experiències similars.

Pressupost estimat	Recursos propis de l'Ajuntament Disseny i producció del distintiu (variable en funció de les unitats): 500 € Dinamització de l'acte de cloenda o alguna sessió de suport: 180 €/hora
---------------------------	--

OFERIR TREBALLS DE RECERCA PER ALUMNAT DE BATXILLERAT**LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS****D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL****ACCIÓ 27**

Destinatari	Alumnat de batxillerat de Gavà
Eix temàtic	Aquells que gestiona directament l'àrea de medi ambient.
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	Variable en funció de la temàtica
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	<p>R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.</p> <p>R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.</p>
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Suport, assessorament i acompanyament a l'alumnat per part del personal tècnic
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient
Objectiu general	Fomentar i donar suport a la realització de projectes de recerca sobre temes ambientals entre l'alumnat de batxillerat per afavorir i reforçar el vincle el municipi i els joves.

Descripció

El treball de recerca és un conjunt d'activitats estructurades i orientades a la investigació en qualsevol àmbit que realitza tot l'alumnat de batxillerat amb l'orientació i seguiment del professorat, per tal de consolidar la competència en recerca. La dedicació horària de l'alumnat és de 70 hores aproximadament i, de forma habitual, es realitza entre finals del primer curs i principi del segon curs del batxillerat.

L'acció consisteix en oferir propostes de treballs de recerca vinculades a temes ambientals del municipi per alumnat que estudien la modalitat de ciències naturals i tecnologia tot i que es podria ampliar a altres modalitats com l'artístic, i humanitats i ciències socials si es vol crear un ampli ventall d'opcions. D'aquesta forma l'alumnat podria triar recerques relacionades amb la seva modalitat de batxillerat, els seus interessos personals i el municipi.

Es recomana començar amb una proposta limitada (1 o 2 projectes) definits per l'àrea de medi ambient tot i que a mida que es consolidin les aliances amb altre àrees, es poden crear propostes més transversals.

L'objectiu d'impulsar treballs de recerca des de l'Ajuntament té una doble missió: per una banda, donar resposta a una necessitat real de l'Ajuntament com pot ser la recerca, seguiment i avaluació d'alguns indicadors (qualitat ambiental, biodiversitat, cicle de l'aigua, ús social, patrimoni natural i cultural, etc.) ja que pot constituir una bona oportunitat per l'obtenció de dades a nivell local, el seguiment i l'avaluació i per l'altra, oferir a l'alumnat una possibilitat de recerca real el que permetrà un aprenentatge significatiu alhora que augmentarà el sentiment de cura i pertinença a Gavà

Com a punt de partida per a la configuració de la oferta, es recomana consultar el següent document en el qual hi ha una guia de criteris i estratègies, i fitxes de temes de recerca per on començar a treballar:

Per desenvolupar aquesta acció, caldrà preveure:

- Definir la temàtica, objectius i metodologia per part de l'Ajuntament per a que doni resposta a una necessitat real de l'àrea medi ambient.
- Decidir quin paper tindrà l'Ajuntament en el desenvolupament del treball de recerca (font d'informació, suport tècnic al procés de presa de dades i la valoració de resultats, préstec de material, revisió del treball escrit, assistència a la lectura, etc.) i definir quines tasques podrà fer l'alumne de manera autònoma.
- Contactar i coordinar-se amb els instituts per elaborar un llistat de propostes de recerca conjunt, on es combinin els interessos d'Ajuntament, professorat i alumnat.
- Oferir a l'alumnat el contacte amb entitats, experts i empreses relacionades la temàtica i recerca que realitzarà.
- Fer un informe d'avaluació de l'alumnat participant.
- Difondre el treball realitzat i els resultats a través del web propi de l'Ajuntament i les seves xarxes socials, en els esdeveniments locals, en dies o setmanes temàtiques, etc. en cas que la temàtica estigui relacionada.

Proposta d'implementació

És convenient realitzar la presentació de la proposta en aquells moments més adequats per als docents i l'alumnat:

- És necessari tenir la llista de propostes de treball de recerca a l'inici de curs, per a que l'alumnat la pugui valorar i decidir si està interessats en realitzar alguna de les recerques proposades.

A finals de setembre, caldria reforçar la difusió i contactar amb els centres educatius per tal de conèixer els alumnes interessats, posar-los en contacte amb el personal de referència de l'Ajuntament i gestionar el contacte amb altres entitats, experts o empreses

Exemples inspiradors

- Banc de Treballs de Recerca de Batxillerat en ambients aquàtics continentals (Diputació de Barcelona). Descàrrega de la guia:
<https://www.diba.cat/documents/471041/244475125/BANC+DE+TREBALLS+DE+RECERCA/a99f4049-b8f8-4640-918a-168e24486237>

Més informació sobre el projecte de recerca:
<https://www.diba.cat/documents/471041/244475125/BANC+DE+TREBALLS+DE+RECERCA/a99f4049-b8f8-4640-918a-168e24486237>
- Guia per a la promoció de Treballs de Recerca de Batxillerat en ecosistemes aquàtics continentals als municipis de Barcelona (Diputació de Barcelona):
<https://www.diba.cat/documents/471041/0/Guia+Treballs+Recerca+Batxillerat+Aig%C3%BCes+Continentals.pdf/4bdf3e24-87eb-483d-8e37-ee8eb5fdc8c2>
- Cercador de treballs de recerca. Consorci d'Educació de Barcelona:
https://www.edubcn.cat/ca/suport_educatiu_recursos/plans_programes/impuls_recerca/cercador_de_treballs_de_recerca
- Mostra de treballs de recerca a Santa Coloma de Cervelló:
<https://serveiseducatius.xtec.cat/baixllobregat3/portada/forum-de-treballs-de-recerca-de-santa-coloma/>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Recursos propis de l'Ajuntament
---------------------------	---

SUPORT A PROJECTES DE SERVEI COMUNITARI
**LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS
D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
ACCIÓ 29**

Destinataris	Centres educatius d'educació secundària
Eix temàtic	Variable
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	Variable en funció de la temàtica. A mode d'exemple: 4. Educació de qualitat 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció climàtica 15. Vida terrestre
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.2. Dissenyar propostes educatives a l'entorn natural que es puguin integrar fàcilment als centres educatius. R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Suport, assessorament i acompanyament a l'alumnat per part del personal tècnic
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient Altres àrees (variable en funció del projecte)
Objectiu general	Fomentar l'aplicació de la metodologia ApS (transformadora), en els centres educatius que alhora apropin a l'alumnat a l'entorn natural i altres temàtiques ambientals.

Descripció

Els projectes d'aprenentatge servei (ApS) són una proposta educativa que consten de dues grans parts: les sessions d'aprenentatge i les sessions de servei. Aquestes dues parts estan combinades en un sol projecte, en el qual l'alumnat es forma a la vegada que fa un servei a la comunitat. L'objectiu, per tant, és formar a l'alumnat en un tema ambiental concret per a poder oferir i desenvolupar un servei a la comunitat que impliqui una millora, per exemple, de l'entorn proper o d'un espai natural.

Els projectes poden ser de diferents temàtiques ambientals, per exemple, biodiversitat, qualitat ambiental, salut ambiental, energia, consum de proximitat, etc. Es proposa dissenyar per a cadascun dels eixos temàtics que es treballen des del departament de medi ambient, una guia didàctica que inclogui els continguts i recull de recursos per treballar a les sessions d'aprenentatge que serveixi com la pauta pels equips docents i també una proposta pràctica de possibles serveis a realitzar.

Algunes sessions d'aprenentatge poden ser activitats que ja s'ofereixin al programa d'educació ambiental de l'Ajuntament, o bé, des d'altres administracions i entitats, equipaments, etc. Per al disseny d'aquestes propostes didàctiques, es recomana prioritzar com a públic destinatari l'alumnat de 3r i 4t d'ESO que té l'obligació curricular de realitzar el Servei Comunitari, però no exclou a altres nivells educatius com cicles formatius i de centres de formació de persones adultes.

Cada projecte podria comptar amb el suport presencial puntual d'un educador/a ambiental per tal de supervisar el projecte i ajudar a donar-li una direcció. Tot i així, la responsabilitat del projecte la tindran els alumnes i els docents. L'educador/a ambiental també podria proporcionar una guia, que serveixi per realitzar les sessions d'aprenentatge de manera autònoma, i material complementari per poder preparar el projecte adequadament.

També és important buscar entitats ambientals locals amb les quals poder col·laborar i tenir un vincle. Aquestes entitats poden aportar nous coneixements enfocats en el projecte, nova informació i donar suport al projecte. La suma de l'aportació de l'Ajuntament, les entitats locals i el material i ajuda dels educadors/es, el projecte estarà prou recolzat.

Aquest projecte pretén aconseguir una transformació positiva i real de l'entorn implicant als joves i augmentant el sentiment de cura i pertinença, treballar en xarxa amb altres agents del territori alhora que es dona resposta a una necessitat educativa.

Proposta d'implementació

A l'hora de fer un servei a la comunitat és important que estiguin clares les limitacions que pot tenir el centre i la quantitat d'hores que es disposen. Un cop es tingui clar l'abast al qual es pot arribar, es podrà començar a dissenyar un projecte d'aprenentatge i servei. És important que els alumnes formin part del projecte des del principi. Han de participar del disseny del projecte i de les decisions que es prenen. Es vol que l'alumnat es senti responsable del seu propi projecte.

Exemples inspiradors:

- **Guia pràctica d'aprenentatge servei en ambients aquàtics continentals de la DiBa:**
<https://www.diba.cat/es/web/mediambient/guia-aps-ecosistemes-aquatics-continentals>
- **Centre promotor de l'APS:** <https://aprenentatgeservei.cat/>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Recursos propis de l'Ajuntament• Suport d'una empresa o persona experta: 180 € per sessió de 1,5 hores
---------------------------	---

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
ACCIÓ 30

Destinatari	Centres educatius de primària i secundària Entitats Famílies
Eix temàtic	Variable
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	Variable en funció de la temàtica.
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.1. Crear un programa d'educació ambiental amb activitats innovadores, integrades al currículum escolar i sense afegir pressió al sistema educatiu. R.2. Dissenyar propostes educatives a l'entorn natural que es puguin integrar fàcilment als centres educatius
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Contractació d'una empresa o persona experta en la creació d'activitats basades en la gamificació, concretament en el format "escape room"
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient Noves economies (per la cessió de l'espai) Altres àrees en funció de la temàtica de l'escape
Objectiu general	Crear una proposta gamificada i innovadora mitjançant un <i>escape room</i> ambiental. Fomentant així la participació en activitats sobre medi ambient.

Descripció

Aquesta proposta es basa dissenyar i produir una activitat de format innovador, un *escape room* (joc d'escapament) que combini el joc amb continguts científics i propostes de bones pràctiques aplicables a la vida quotidiana dels participants sobre diverses temàtiques ambientals.

La gamificació en el marc de l'educació ambiental és una estratègia que fomenta la participació de la ciutadania, de tots els sectors, i ajuda a assolir els objectius d'informar, formar, conscienciar i capacitar per a l'acció d'una manera lúdica i diferent. Per tant, aquesta metodologia pot ajudar a crear propostes d'èxit en tots els sentits.

L'*escape room* (joc d'escapament) és un joc d'aventura físic i mental que consisteix a "tancar" a un grup de persones en un espai que pot representar diferents escenaris. Les persones participants han de

resoldre enigmes amb l'ajuda de pistes que trobaran al mateix escenari per aconseguir sortir abans que s'acabi el temps establert.

Es proposa dissenyar *escape rooms* de diferents temàtiques ambientals que es podrien treballar durant el curs escolar i, en el cas de ciutadania i famílies, oferir-los en esdeveniments locals o bé en els dies o setmanes temàtiques.

En el cas del públic escolar, es recomana informar amb prou antelació als docents per a que puguin utilitzar aquesta activitat com a complement a un projecte o situació d'aprenentatge.

Possibles **modalitats** per a realitzar l'*escape room*:

- *Escape room* itinerant, amb materials adaptats per ser muntats i desmuntats fàcilment i instal·lats en diferents espais del municipi (centres cívics, escoles, etc.).
- *Escape room* fix, almenys de manera temporal, que es podria instal·lar en una sala de l'edifici de la Rambla (Unió de Cooperadors), gestionat per l'àrea de Noves economies o bé al Museu de Gavà, una sala d'un centre cívic on pugui quedar muntat uns dies o qualsevol altre equipament de referència.

L'escenari on transcorre l'*escape room* pot representar diversos espais d'un habitatge, però també un espai natural, un laboratori, una central de producció d'energia, etc. Les proves i enigmes que els participants hauran de resoldre hauran d'estar relacionades amb l'estalvi i eficiència energètica, la mobilitat sostenible, la rehabilitació d'habitatges, el canvi climàtic, etc.

Per elaborar la història i les proves, es recomana utilitzar dades reals del municipi (de manera que s'aprofita per informar els participants sobre la situació local real) i dades científiques (de manera que es formi als participants) i que inclogui també bones pràctiques aplicables a la vida quotidiana (per conscienciar i capacitar als participants).

Per dissenyar l'activitat, tant pel que fa als continguts i la metodologia, com el disseny i producció dels materials, caldrà comptar amb el suport d'una empresa especialitzada.

Les propostes innovadores acostumen a tenir molt bona rebuda entre els participants (tant públic familiar com escolar) i són un bon mètode per a educar a la ciutadania en qualsevol àmbit, ja que s'aprenen conceptes de forma lúdica i distesa.

Aquesta activitat es pot oferir a les escoles i instituts del municipi i al públic familiar durant el cap de setmana o durant dates assenyalades (com, per exemple, la setmana de l'energia).

En cas de dirigir l'*escape room* a públic escolar, caldrà adaptar les activitats segons el nivell educatiu

dels participants, amb continguts vinculats al currículum escolar. L'activitat es pot oferir durant tot el curs o en dates assenyalades com la setmana de l'energia o el dia mundial de l'aigua.

Es recomana que l'Ajuntament faci una prioritització de les temàtiques ambientals que més l'interessa treballar. Alguns exemples poden ser: Consum responsable

- Sequera i gestió de recursos hídrics
- Energia i canvi climàtic
- Fenòmens naturals extrems
- Cicle natural i urbà de l'aigua

Proposta d'implementació

1. Definir si es realitzarà en un espai fix o serà itinerant.
2. Dissenyar la primera edició de l'escape room centrada en l'aigua.
3. Contractar una empresa especialitzada en educació ambiental i gamificació.
4. Recollir dades municipals i elaborar els continguts amb rigor científic.
5. Dissenyar i produir els materials per l'activitat.
6. Fer difusió de l'activitat tant a escoles, entitats com a públic en general.
7. Coordinar les inscripcions i calendaritzar les sessions.
8. Avaluar la participació i l'impacte de l'activitat per a futures edicions.

Exemples inspiradors

- *Escape room: Sea level rise*: podràs aturar la pujada del nivell del mar?
<https://www.diba.cat/es/web/xarxasost/sea-level-rise-room>
- *Escape room: Escapem dels plàstics*.
<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/escapem-dels-plastics>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Elaboració dels continguts i enigmes: 1000 € aprox• Disseny i producció de materials (variable en funció de la modalitat seleccionada): 2000 -3000 € aprox• Emmagatzematge, desplaçaments, muntatge i dinamització: 400 €/matí
---------------------------	--

DESENVOLUPAR PROPOSTES EDUCATIVES DE 0 ALS 6 ANYS**LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS
D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL****ACCIÓ 31**

Destinatari	Infants de 0 a 6 anys
Eix temàtic	Variable
Lloc de realització	Escoles o equipaments municipals (biblioteques).
Relació amb ODS	Variable en funció de la temàtica seleccionada
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	<p>R.2. Dissenyar propostes educatives a l'entorn natural que es puguin integrar fàcilment als centres educatius.</p> <p>R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi</p>
Recursos a aportar per l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none"> • Espai municipal per a la realització de l'activitat (en cas que no es realitzi a un centre educatiu). • Contractació d'una empresa o persona especialitzada.
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient
Objectiu general	Sensibilitzar als infants sobre diferents temàtiques ambientals i donar a conèixer bones pràctiques.

Descripció

Sovint els infants més petits (de 0 a 6 anys) no disposen d'una oferta educativa ambiental específica. Dissenyar una activitat educativa adreçada a aquest col·lectiu requereix, no només coneixement ambiental, sinó coneixement sobre el desenvolupament físic, neuronal i emocional d'aquesta etapa educativa.

A l'hora de dissenyar una activitat, en funció de l'edat concreta a la que s'adreça, doncs en aquesta etapa la diferència d'un any suposa diferències molt significatives en el nivell de desenvolupament i adquisició d'habilitat per part dels infants), cal fomentar format tipus:

- Manipulatiu i de diferents textures (per exemple teles diferents).
- Elements de colors i formes diferents (han de ser de material sostenible i aptes per a infants que fa a la mida i composició).
- Resistents per a que puguin jugar.
- Incloure elements amb colors vius i sons.
- Elements i imatges que coincideixin amb el seu entorn per a facilitar la comprensió i relació.

Un format que funciona molt bé en aquesta etapa educativa, són els contacontes teatralitzats. Han d'èsser dinamitzats per una persona experta amb bones habilitats comunicatives amb infants i que els engresca per poder traslladar els missatges clau de forma lúdica.

Un contacontes permet sensibilitzar als infants sobre el seu entorn a partir de contes. Es recomana que l'argument del conte sigui ambiental i relacionat amb la vida quotidiana dels nens com l'escola, el parc, el ciutat... D'aquesta manera els sigui fàcil d'imaginar i es puguin sentir connectats amb el conte.

El conte a més es pot dissenyar de manera participativa, és a dir, que en algun moment de la història, infants tinguin un paper actiu: hagin de resoldre alguna prova senzilla, respondre a una pregunta, etc.

A l'hora de dissenyar el conte o un altre format educatiu per infants de 0 a 6 anys, haurà de tenir compte l'edat del públic específica i simplificar els conceptes ambientals que es volen explicar.

Com que es tracte de contes teatralitzats, també s'ha de preveure la posada en escena. El dinamitzador de l'activitat ha de portar un vestuari relacionat amb la temàtica del conte, s'han de preparar materials de suport perquè els infants puguin seguir la història fàcilment, i també es podria preparar algun element de decoració per ambientar el conte.

Aquestes activitats infantils es poden realitzar en els centres educatius però també en biblioteques, centres cívics, espais de referència com el Museu de Gavà i fins i tot a l'espai públic en el marc d'un esdeveniment local.

Proposta d'implementació

- Fer un llistat de temàtiques ambientals que es volen treballar amb infants.
- Contractar una empresa o persona experta en dissenyar propostes educatives infantils.
- Contractar un educador ambiental o dinamitzador que realitzi l'activitat.
- Fer una correcta difusió per tal que es pugui repetir l'activitat diverses vegades.

Exemples inspiradors

- El conte del Senyor rRiu de la DiBa: <https://www.diba.cat/es/web/mediambient/el-conte-del-sr-riu>
- Contes de natura: la vida a la bassa (Escola de Natura de Pare) <https://setmananatura.cat/2021/activitat/contes-de-natura-en-familia-la-vida-a-la-bassa/>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Disseny del recurs: 1500-2500 €• Dinamització: 150 €/hora
---------------------------	--

ACTIVITAT PER A LA REDUCCIÓ DE RESIDUS**LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL**
ACCIÓ 32

Destinatari	Centres educatius de Gavà, entitats i casals
Eix temàtic	Residus Economia circular
Lloc de realització	Centres educatius Instal·lacions pròpies de les entitats o casals O bé, equipaments municipals
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 12. Producció i consum responsables 13. Acció climàtica
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.2. Dissenyar propostes educatives a l'entorn natural que es puguin integrar fàcilment als centres educatius R.10. Fomentar la participació activa de la ciutadania, entitats i associacions, comunitat educativa i agents econòmics i socials en la preservació del medi ambient.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none">• Suport per part del personal de PRÉSEC• Suport per part del persona tècnic de medi ambient i/o residus• Formació, assessorament i a ser possible, material (penjadors, contenidor de recollida de roba, etc.)
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient Residus
Objectiu general	Promoure la reducció de residus tèxtils mitjançant la reutilització i l'intercanvi de roba.

Descripció

Reduir la generació de residus és un dels reptes de la nostra societat. L'actual model de consum fa que cada dies es generin una elevada quantitat de residus. Davant aquesta situació, la reutilització és una estratègia clau que pot ajudar a la seva reducció.

Una manera lúdica i educativa de reduir i reutilitzar residus són els mercats d'intercanvi. Poden ser temàtics: de roba, de llibres, de joguines o bé una combinació.

Algunes de les tasques imprescindibles per organitzar un mercat d'intercanvi són:

- Creació d'equips de treball o comissions (recollida dels objectes, comunicació, disseny, material, dinamització, etc.)
- Definir els criteris dels elements que es poden incloure al mercat (estat, mides, etc.)
- Planificar les jornades de recollida i selecció dels elements que sí poden incloure's al mercat (definir llocs de recollida i horaris).
- Definir com es vol que sigui el mercat: si haurà tallers, actuacions, desfilades, etc.
- Definir el sistema d'intercanvi (punts, monedes, etc.)
- Crear un pla de difusió, dissenyar els cartells i notícies per a les xarxes socials.
- Recollir i preparar tot el material que ens faci falta (taules, miralls, cistells, penjadors, etc.)
- Muntatge i organització de l'espai on es realitzarà el mercat.
- Dinamitzar el mercat amb les diferents activitats, jocs o dinàmiques preparades.
- Reflexió i avaluació final per identificar les millores que es poden aplicar en les properes edicions.

D'altra banda, cal pensar i organitzar que es farà amb els elements que no s'hagin intercanviat, es pot guardar per utilitzar en les properes edicions, fer donacions a entitats socials del municipi o aportar un contenidor específic per la roba o contactar amb PRÉSEC per que cedeixi un contenidor i després el pugui recollir.

Altres tipus d'accions per reduir els residus poden ser:

- Organitzar tallers de reparació d'electrodomèstics, patinets, bicis, mobles, etc.
- Organitzar al centre educatiu una "mini biblioteca de les coses" que es pugui mantenir de manera permanent. S'hauria d'organitzar en col·laboració amb l'AFA.

Proposta d'implementació

Per fer una bona planificació del projecte es recomana comptar amb un temps mínim de 3 mesos. Es recomana iniciar el projecte amb unes sessions de sensibilització per entendre l'objectiu de la iniciativa. És important definir la data i lloc de realització.

Es pot vincular a algun altre esdeveniment local.

Exemples inspiradors

- Residus Vallès- Swap Party 2023-2024: <https://www.residusvalles.cat/curs-2023-2024-swap-party/>
- Moda sostenible Barcelona: <https://www.modasosteniblebcn.org/eventos/el-swap/>

Pressupost estimat	Recursos propis de l'Ajuntament: personal del departament de residus i medi ambient per realitzar una sessió informativa inicial i donar suport en la organització del projecte. Si es prefereix comptar amb el suport d'una empresa o persona experta: 1000 € aprox per mercat (suport puntual a pactar prèviament).
---------------------------	--

PROPOSTES D'ESTALVI ENERGÈTIC ALS CENTRES EDUCATIUS

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL ACCIÓ 33

Destinatari	Escoles i instituts de Gavà
Eix temàtic	Energia (consum responsable)
Lloc de realització	Centres educatius de Gavà
Relació amb ODS	7. Energia assequible i no contaminant 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció pel clima
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.1. Crear un programa d'educació ambiental amb activitats innovadores, integrades al currículum escolar i sense afegir pressió al sistema educatiu.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none">▪ Recursos propis de l'Ajuntament de Gavà▪ Suport de l'Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental de la Diputació de Barcelona
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient
Objectiu general	Implicar a les escoles i instituts de Gavà (especialment les que pertanyen a la XESGAVA) per a identificar la despesa energètica real dels centres i incentivar l'estalvi energètic a partir de l'aplicació de bones pràctiques en l'ús i la gestió de l'energia.

Descripció

Els centres educatius poden esdevenir escenaris d'aprenentatge on treballar tant a nivell teòric com a nivell pràctic. Un exemple es la temàtica de l'energia.

A nivell teòric es poden treballar els conceptes relacionats que apareixen al currículum escolar, però també es pot fer i vincular-los al dia a dia de l'alumnat per exemple:

- Investigar quin és l'origen de l'energia que consumim i quins impactes ambiental té.
- Descobrint amb l'ajuda de mesuradors quin consum tenen els diferents aparells elèctrics i electrònics que tenen al voltant.
- Interpretar correctament l'etiquetatge energètic.
- Entendre una factura d'electricitat.
- Calcular la petjada ecològica associada al consum d'energia.
- Identificar bones pràctiques aplicables al dia a dia de l'alumnat.

Aquests conceptes es poden aplicar de manera pràctica fent un estudi al mateix centre educatiu o bé a un equipament municipal al centre.

Podrien fer per exemple una auditoria energètica seguint el model més tradicional. Existeixen maletes didàctiques que poden oferir suport als equips docents per desenvolupar aquest tipus de projecte.

Una altra iniciativa és la d'aplicar el projecte educatiu 50/50 per incentiva l'estalvi energètic en

escoles i instituts de Gavà a partir de l'aplicació de bones pràctiques en l'ús i la gestió de l'energia per part de la comunitat educativa.

La metodologia 50/50 consisteix a introduir incentius econòmics a l'estalvi energètic aconseguit:

- El 50% de l'estalvi és un estalvi net per l'administració local, que paga les factures.
- L'altre 50% de l'estalvi és retornat per l'ajuntament de Gavà, a les escoles per reinvertir en mesures d'eficiència. En el cas dels instituts, on les factures les gestiona el propi centre, és l'institut qui decideix com destina el 50% dels estalvis aconseguits.

Per desenvolupar el projecte es cedeix un material en préstec als centres educatius de Gavà: les Motxilles Euronet 50/50 de la Diputació de Barcelona. Aquestes contenen: un luxímetre, un termòmetre, un wattímetre d'endoll i una llibreta amb idees i recursos per utilitzar els aparells de mesura. Aquestes motxilles no poden ser sol·licitades directament pels centres educatius sinó que s'ha de fer a través de l'ajuntament, que es fa càrrec de la recollida i el retorn dels aparells de mesura.

Amb aquests recursos l'alumnat de Gavà aprèn com es prenen mesures de consum energètic amb aparells reals, aprèn a prendre dades i interpretar-les per a conscienciar-se sobre el consum d'energia i els seus impactes sobre el medi ambient i treballa el canvi d'hàbits cap a l'estalvi i l'eficiència energètica.

És interessant organitzar una jornada final on tots els centres educatius de Gavà que hagin participat en el 50/50 puguin intercanviar les accions i resultats entre les escoles participants: explicar com han desenvolupat el projectes, quines mesures d'estalvi energètic han implementat i quins han estat els resultats (d'estalvi energètic i econòmic).

Es recomana fer ressò de la jornada i els resultats obtinguts a través de les xarxes socials i mitjans de comunicació local per engrescar a altres centres educatius a participar durant els propers cursos.

Proposta d'implementació

És convenient realitzar la presentació de la proposta en aquells moments més adequats per als docents:

- La proposta s'hauria de donar a conèixer a la comunitat educativa de Gavà al mes de juny per a que ja la tinguin en compte en la programació del proper curs.
- A setembre caldria reforçar la difusió i contactar amb els centres interessats per definir exactament què volen fer, com, quan i quin suport necessiten de l'Ajuntament.

Exemples inspiradors

- Projecte 50/50 d'estalvi energètic als centres educatius:
<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/projecte-50-50#metodologia>
- Ecoauditoria del Centre Educatiu. Programa "Com funciona Barcelona" de l'Ajuntament de Barcelona: <https://goo.su/3RB3R>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Recursos propis de l'Ajuntament• Suport i material de l'Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental de la Diputació de Barcelona
---------------------------	---

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

ACCIÓ 34

Destinatari	Educació secundària obligatòria Batxillerat Cicles formatius
Eix temàtic	Transversal
Lloc de realització	2 hores
Relació amb ODS	3. Salut i benestar 4. Educació de qualitat 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció climàtica
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.1. Crear un programa d'educació ambiental amb activitats innovadores, integrades al currículum escolar i sense afegir pressió al sistema educatiu.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Contractació d'una empresa o persona experta en la creació d'activitats basades en la gamificació, concretament en el format "joc de rol".
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient
Objectiu general	Dissenyar, produir i dinamitzar una activitat en format joc de rol que permeti a l'alumnat comprendre com els efectes del canvi climàtic poden afectar la nostra salut.

Descripció

Avui dia existeixen evidències científiques de què el canvi climàtic afecta té importants impactes sobre el medi, la biodiversitat, i també sobre la nostra salut. Hi ha estudis que expliquen l'alteració en la distribució d'alguns vectors de malalties infeccioses, l'incrementat les morts relacionades amb les onades de calor, els canvis en la producció alimentària, etc. És per això que cal abordar l'actual situació d'emergència climàtica amb una mirada global i que inclogui també a les persones, doncs no és situació aliena a la nostra espècies.

En aquesta acció es proposa **dissenyar** una activitat que utilitzi una metodologia innovadora basada en la gamificació com és el joc de rol per a treballar la temàtica del canvi climàtic i els impactes associats.

El joc de rol és una **tècnica d'aprenentatge** actiu en la qual es simula una situació que representa la vida real. Les propostes educatives innovadores basades en la gamificació estan tenint molt bona acollida als centres educatius i són un bon mètode per treballar en qualsevol àmbit, ja que s'aprenen conceptes de forma lúdica i distesa. A través d'aquesta metodologia, l'alumnat treballarà d'una manera diferent i aprendrà conceptes complexos mitjançant la simulació d'un escenari i interaccionant entre si, assumint el paper i les perspectives de diferents personatges per comprendre les seves motivacions, interessos i responsabilitats.

Aquest pot ser un punt de partida molt engrescador per dissenyar una activitat que combini el joc, amb continguts científics i propostes de bones pràctiques aplicables a la vida quotidiana dels participants.

El **joc de rol** se centra en una simulació d'un escenari urbà afectat pel canvi climàtic. Cada alumne o grup representa un perfil ciutadà amb les seves característiques (edat, estat de salut, situació socioeconòmica, ocupació, etc.).

La persona dinamitzadora planteja esdeveniments com onades de calor, augment de la contaminació atmosfèrica, escassetat d'aigua o pluges torrencials. En cada ronda del joc, els participants han de prendre decisions segons el seu perfil i col·laborar per millorar la ciutat i protegir la salut de la població. Per exemple:

- Com es poden protegir les persones més vulnerables durant una onada de calor?
- Quines accions poden reduir l'impacte de la contaminació de l'aire?
- Quins serveis públics caldria millorar per garantir el benestar de les persones?

En acabar cada ronda, s'actualitzen els indicadors de salut per personatge, i reflecteixen com el context ambiental i les decisions afecten el benestar general.

El joc acaba amb una **reflexió col·lectiva** sobre quines mesures s'haurien d'aplicar a la vida real per reduir la vulnerabilitat davant del canvi climàtic i afavorir un entorn saludable i sostenible.

Per desenvolupar aquesta acció caldrà preveure:

- Contractar una empresa especialitzada en educació ambiental per a crear, dissenyar i dinamitzar l'activitat.
- Definir els continguts que es volen transmetre per a que tinguin rigor científic i estiguin

basats en dades reals del municipi.

- Dissenyar i produir el material per a l'activitat.
- Fer difusió de l'activitat als instituts del municipi.
- Coordinar la demanda de participació.

Aquesta proposta també es pot oferir a entitats d'educació en el lleure com esplais, casals d'estiu, entre d'altres, de manera que arribi a més joves del municipi. I es pot realitzar tant en centres educatiu com en altres espais municipals com centres educatius, museu de Gavà, etc.

Proposta d'implementació

És convenient realitzar la presentació de la proposta en aquells moments més adequats per als docents. La proposta s'hauria de donar a conèixer a la comunitat educativa al mes de juny perquè es tingui en compte en la programació del curs vinent. Al setembre caldria reforçar la difusió i obrir calendaris per a les inscripcions.

Exemples inspiradors

- Diputació de Barcelona: El joc del riu (<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/el-joc-del-riu>)
- Simulem un ple municipal: Joc de rol per debatre una problemàtica ambiental (<https://projectes.xtec.cat/tilc/recursos/simulem-un-ple-municipal-joc-de-rol-per-debatre-una-problematca-ambiental/>)
- Joc de rol de ciències de la terra (https://agora.xtec.cat/cesire_historic/wp-content/uploads/usu397/2017/10/rol.pdf)

Pressupost estimat	<p>Imports molt variables en funció dels materials que calgui crear pel joc. A mode d'exemple:</p> <ul style="list-style-type: none">• Elaboració dels continguts: 1000 € aprox• Disseny i producció del joc: 800 € aprox• Dinamització: 150 € per 1,5 hores de taller aprox
---------------------------	--

APADRINAMENT D'ESPAI O ELEMENTS D'INTERÉS NATURAL**LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL****ACCIÓ 35**

Destinataris	Educació primària i secundària Educació postobligatòria (Cicles Formatius, Batxillerat i Adults) Entitats i Esplais
Eix temàtic	Patrimoni natural i cultural; biodiversitat
Lloc de realització	Municipi
Relació amb ODS	6. Aigua neta i sanejament 11. Ciutats i comunitats sostenibles 12. Producció i consum responsables 13. Acció pel clima 15. Vida d'ecosistemes terrestres
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.2. Dissenyar propostes educatives a l'entorn natural que es puguin integrar fàcilment als centres educatius. R.4. Trobar solucions per apropar ciutadania i centres educatius als espais i elements d'interès ambiental del municipi.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Suport, assessorament i acompanyament a l'alumnat per part del personal tècnic
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient
Objectiu general	Dissenyar una activitat que convidi a diferents agents del municipi (escoles, instituts esplais, etc.) a assumir l'apadrinament d'un espai de valor ambiental o un element concret.

Descripció

L'apadrinament d'un espai o element es basa en la relació voluntària entre una entitat o centre educatiu amb aquest espai o element, on l'entitat o escola pren el compromís de fer-se càrrec i tenir cura d'aquest espai o element. A més de les tasques pròpies de manteniment, es fan propostes de millora. Darrere d'aquest compromís hi ha una finalitat d'aprenentatge significatiu i un augment considerable del sentiment de pertinença i cura de l'entorn proper.

Gavà és un municipi amb diversos espais i elements de valor ambiental com podrien ser el massís del Garraf, les muntanyes del Baix, la zona litoral, l'espai agrari, els arbres singulars o els parcs urbans.

Això el converteix en un espai accessible a diferents actors i entitats de Gavà i té potencial per esdevenir un focus de formació continuada i de promoció del contacte amb la natura i la biodiversitat.

Aquesta acció consisteix en la proposta d'apadrinament de diferents espais ambientals o elements naturals d'interès singular de Gavà (un arbre, una font, un tram de riu...) per tal que les persones participants s'hi vinculin i adquireixin el compromís de dur a terme tasques de neteja, conservació, restauració, etc. durant un temps determinat. El sosteniment d'aquest compromís al llarg del temps, vinculat als espais naturals de Gavà, fomentarà els sentiments de pertinença tant al grup motor com al territori, així com el valor de la cura de l'entorn i la implicació ciutadana en el manteniment i la millora del medi ambient i el patrimoni local. L'apadrinament, a més, permetrà que s'hi treballin diferents continguts curriculars i competències transversals. Com a complement per treballar els continguts vinculats es pot realitzar l'acció.

Si l'apadrinament fomenta l'apropament de les persones al medi i permet conèixer les característiques dels ecosistemes més propers al municipi i la seva importància ecològica i sociocultural. També es coneixen els problemes que pateixen i què es pot fer per millorar-los. Els agents que apadrinin aquest espai, que poden ser escoles o instituts, poden acudir periòdicament a l'espai escollit per tal d'efectuar diferents accions. A més a més, seria òptim recollir totes les accions i observacions en un informe on es mostri l'estat ecològic de l'espai ambiental i totes les accions de millora que s'estan realitzant.

Per altra banda, l'apadrinament també es pot fer a un element específic, com podria ser un arbre d'interès singular o un element d'interès patrimonial. Aquest últim podrien ser vestigis materials històrics, llocs de memòria o elements de la cultura immaterial popular. Són elements que tenen una llarga història a darrere i ens permet conèixer una part de la història del nostre municipi.

El personal tècnic de l'Ajuntament proporcionaria suport i acompanyament als grups educatius. Es faria una sessió d'introducció per presentar el projecte i quin tipus de tasques hauria de realitzar l'alumnat. M

és endavant, es faria un seguiment dels grups padrins i les accions que estan desenvolupament.

Per fer aquesta acció, cal preveure:

- Contractar una empresa especialista en educació ambiental per a crear, dissenyar i dinamitzar l'activitat.
- Identificar els espais i elements que s'oferiran per apadrinar. Exemples: el massís del Garraf,

les muntanyes del Baix, la zona litoral, l'espai agrari, els parcs urbans, arbres singulars, elements patrimonials...

- Dissenyar una activitat introductòria per presentar als grups el projecte i d'on es desprenguin les tasques de conservació, neteja, etc. que caldrà realitzar.
 - Dissenyar i produir el material per la difusió.
 - Mantenir un contacte i un seguiment dels grups padrins i les seves tasques.
 - Fer difusió de l'activitat als centres educatius i d'esplai del municipi i coordinar la demanda de participació.
-

Proposta d'implementació

Primer l'Ajuntament hauria de fer un llistat amb els espais i elements que es podrien apadrinar i les seves necessitats, de manera que el centre educatiu pugui dimensionar la dedicació de l'apadrinament i triar el grup escolar més adient.

Posteriorment, caldria establir un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament, el centre educatiu i opcionalment amb una entitat ambiental local que pugui donar suport.

La proposta s'hauria de donar a conèixer a la comunitat educativa i als centres de lleure al mes de juny perquè es tingui en compte en la programació del curs vinent.

Al setembre caldria reforçar la difusió i contactar amb els centres interessats per tal de gestionar les reserves.

Una vegada iniciat el projecte, cada grup pot funcionar de manera autònoma, però caldrà programar sessions de seguiment així com les tasques de difusió.

Exemples inspiradors

- Participació al Projecte Rius de l'Escola Llavorsí del Pallars Sobirà:
<https://agora.xtec.cat/ceipllavorsi/general/projecte-rius/>
- Associació Habitats Projecte Rius: <https://www.projecterius.cat/front>

Pressupost estimat	<ul style="list-style-type: none">• Exemple de material en préstec gratuït a càrrec de l'Associació Habitats: https://www.projecterius.cat/front• Suport d'un educador/a ambiental en cas de ser necessari: 150 €/taller 1,5 hores• Recursos propis de l'Ajuntament per fer l'inventari d'espais i elements, definir les necessitats i difondre les propostes entre la comunitat educativa.
---------------------------	--

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
ACCIÓ 36

Destinatari	Escolars (educació secundària) i ciutadania i famílies
Eix temàtic	Mobilitat sostenible, qualitat ambiental
Lloc de realització	Centre educatiu o equipaments municipal
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 12. Consum i producció responsables 13. Acció climàtica
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.1. Crear un programa d'educació ambiental amb activitats innovadores, integrades al currículum escolar i sense afegir pressió al sistema educatiu.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Contractació d'una empresa o persona experta per a la creació i dinamització de l'activitat.
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient
Objectiu general	Reflexionar sobre les diferents estratègies i accions que poden millorar la ciutat, a nivell de mobilitat i per tant, de qualitat ambiental.

Descripció

La ciutat dels 15 minuts és un model urbà en el qual la ciutadania pot arribar a cobrir les seves necessitats diàries (accés a botigues, escoles, salut, cultura, parcs, etc.) en un radi de 15 minuts a peu o en bicicleta. Aquesta idea implica crear ciutats més sostenibles i accessibles posant al centre a les persones, els serveis i l'espai públic. Aquest model canvia de manera considerable el model actual de mobilitat urbana, millorant la qualitat de vida perquè implica una reducció de la contaminació (acústica, atmosfèrica, etc.) En aquest context, es proposa dissenyar una activitat educativa basada en la metodologia "Metrominut" que permet planificar una "ciutat del 15 minuts". Aquesta metodologia ajuda a identificar serveis i espais d'interès, crear mapes de distàncies i temps (a peu o en bicicleta).

Els aspectes de la metodologia "Metrominut" són::

- 1. Crear un mapa de distàncies:** indicar en un mapa de la ciutat els serveis bàsics (centres educatius, centres sanitaris, parcs urbans, comerços, equipaments públics, etc.) i la distància entre ells a peu o en bicicleta (en minuts)
- 2. Identificació de punts de millora:** es tracta d'analitzar sobre el plànol quins serveis manquen en cada zona o quines zones o serveis són més difícils d'accedir (impossible fer-ho en 15 minuts).
- 3. Disseny d'accessibilitat:** identificar quines infraestructures cal actualitzar o crear per facilitar l'accés

segur i ràpid a als serveis bàsics identificats (per exemple: carrils bici, voreres segures, zones exclusives per a vianants, espais verds, etc.).

4. **Planificació de serveis:** Ubicar sobre el mapa on cal situar serveis bàsics addicionals o nous punts d'interès per aconseguir que tothom hi pugui arribar en menys de 15 minuts.

5. **Avaluació i seguiment:** revisar periòdicament els mapes per adaptar-lo a les necessitats de la població i fer seguiment de les millores en accessibilitat i la qualitat de vida.

Aquesta metodologia podria ser la base de la creació de l'activitat educativa "La ciutat dels 15 minuts" per a que siguin els joves els que planifiquin de manera pràctica un model de ciutat més sostenible. A continuació es presenta una proposta de com podria ser l'estructura de l'activitat educativa per a centres educatius

Aquest taller es pot adreçar a alumnat d'educació secundària dons ja es desplacen sols pel municipi i poden fomentar el pensament crític i l'elaboració de propostes. També es pot realitzar com a activitat adreçada a ciutadania i famílies a través de tallers participatius, per exemple, emmarcats en esdeveniments locals per a que puguin aportar informació. També es podria fer en forma d'activitat guiada (seguint la mateixa metodologia que l'activitat escolar).

El resultat de l'activitat que serà un mapa col·laboratiu es pot fer arribar a l'Ajuntament per a que es puguin valorar les propostes aportades pels participants.

Proposta d'implementació

En el cas de la proposta per alumant d'educació secundària cal preveure temps per dissenyar l'activitat (temps necessari aproximat: 3 mesos). Caldrà vincular-la al currículum escolar i fer la difusió en els moments clau (final de curs o inici de curs) per a que els docents la puguin encloure a les programacions.

En el cas de l'activitat adreçada a ciutadania, existeixen dos opcions:

- Realitzar-les en el marc d'un esdeveniment local i que la participació de la ciutadania sigui puntual (proposar alguna millora, alguna infraestructura, etc.)
- Realitzar un taller complet per a ciutadania general i/o famílies en un equipament públic. Caldrà fer la difusió corresponent i reservar l'espai.

Exemples inspiradors

- El diari per a joves lectors: <https://junior-report.cat/que-son-les-ciutats-de-15-minuts/>
- Cornellà de Llobregat: <https://www.cornella.cat/ca/actualitat/noticies/cornella-de-llobregat-tots-els-serveis-a-15-minuts-de-casa-a-peu>

Pressupost estimat
<ul style="list-style-type: none">• Disseny de l'activitat (continguts, metodologia i recursos de suport): 800-1000 € aprox• Dinamització de l'activitat: 150 € / hora aprox

ACTIVITAT EDUCATIVA SOBRE SALUT AMBIENTAL
**LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS
D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
ACCIÓ 37**

Destinatari	Escolars i Ciutadania i famílies
Eix temàtic	Salut ambiental, qualitat de l'aire, contaminació acústica
Lloc de realització	Centre educatiu, equipaments municipal i entorn directe
Relació amb ODS	3. Salut i benestar 11. Ciutats i comunitats sostenibles 12. Consum i producció responsables 13. Acció climàtica
Relació amb els objectius estratègics (reptes)	R.1. Crear un programa d'educació ambiental amb activitats innovadores, integrades al currículum escolar i sense afegir pressió al sistema educatiu.
Recursos a aportar per l'Ajuntament	Contractació d'una empresa o persona experta en la creació d'activitats basades en la pràctica i l'experimentació. Dades i informació específica sobre qualitat ambiental del municipi.
Possibles àrees de l'Ajuntament implicades	Medi Ambient
Objectiu general	Identificar els contaminants més habituals a les ciutats, el seu origen i els efectes sobre la salut per integrar nous hàbits quotidians de reducció i millora de la qualitat de vida de les persones.

Descripció

Les persones diàriament estem exposades a diferents factors de contaminació que estan presents al nostre entorn, especialment a les ciutats. Molts dels productes que consumim generen, de manera directa o indirecta, contaminació ambiental, per exemple els plàstics quan es degraden, els gasos que s'emeten durant els processos de fabricació dels productes que comprem, les emissions de gasos i soroll que generen els vehicles, etc. Podem trobar partícules contaminants a l'aire quan respirem, al menjar, a la roba, als cosmètics... La llarga exposició a aquests factors de contaminació poden provocar problemes de salut.

Els efectes de la contaminació sobre la salut són difícils de quantificar perquè costa separar tots

els elements que influeixen en la salut d'una persona. Tot i així, en els últims anys els científics posen de manifest que existeix una relació entre la contaminació atmosfèrica de les ciutats i algunes malalties, sobretot respiratòries i cardiovasculars. Per altra banda, la contaminació acústica també pot provocar mal de cap, estrès, ansietat...

L'objectiu d'aquesta acció és identificar els contaminants més habituals a les ciutats, el seu origen i els efectes que tenen sobre la salut, per integrar nous hàbits quotidians de reducció i millora de la qualitat de vida de les persones.

L'activitat ha de començar amb una introducció que es pot fer al centre educatiu o en l'equipament municipal, on s'identificarien els contaminants més habituals en una ciutat, les fonts de contaminació i les conseqüències ambientals.

Seguidament es faria una dinàmica per relacionar aquests contaminants amb el canvi climàtic. S'exposarien diferents canvis que està patint el planeta i els efectes que té sobre salut de les persones. L'objectiu és reflexionar sobre la situació en la que ens trobem i identificar accions que podem incorporar en el nostre dia a dia per minimitzar els efectes.

La part pràctica de l'activitat, consisteix en fer un anàlisi real de l'entorn, on els participants podran utilitzar diferents aparells per mesurar la contaminació ambiental: un termòmetre, un sonòmetre, un mesurador de CO₂ i un mesurador de partícules en suspensió.

Un cop tinguin les mesures, podran comparar els resultats obtinguts amb els líndars establerts per l'OMS i amb les mitjanes de mesures d'altres ciutats o altres indrets.

Per acabar es farà un recull de bones pràctiques, com ara: utilitzar més el transport públic, reduir el consum de roba, aprofitar el comerç local, utilitzar envasos reutilitzables... Es farà una reflexió sobre la quantitat de contaminants que estan presents en el dia a dia de les persones, sigui de manera directe o indirecte, i la repercussió que poden tenir a la salut.

Proposta d'implementació

Per poder fer aquesta activitat s'han de tenir en compte diverses coses:

- Contractar una empresa experta en dissenyar i dinamitzar l'activitat.
- Dissenyar la introducció i la presentació.
- Disposar el material necessari.

-
- Reservar una aula en algun equipament municipal.
-

Exemples inspiradors:

- **Ajuntament de Terrassa: activitat “Mesurem la contaminació”:**
<https://gact.terrassa.cat/tag/contaminacio-ambiental/>
- **AMB: Els vigilants de l'aire:** <https://www.amb.cat/web/medi-ambient/actualitat/publicacions/detall/-/publicacio/els-vigilants-de-l-aire/6537827/11818>

<p>Pressupost estimat</p>	<ul style="list-style-type: none">• Disseny dels continguts de l'activitat: 800 €• Creació dels materials de suport (làmines, presentació, etc.): 300 €• Compra de materials de mesura: 400 €• Dinamització de l'activitat: 180 € per taller
----------------------------------	---

12. EL PLA DE COMUNICACIÓ

La comunicació més efectiva per difondre el programa d'educació ambiental és dotar-lo d'una identitat pròpia que faciliti la identificació visual per part dels usuaris i que serveixi de paraigua per qualsevol acció comunicativa.

Un cop creada una marca gràfica identitària es proposa combinar **l'ús de diferents canals de comunicació** que garanteixin que la informació arriba als diferents sectors de la població.

Alguns exemples són:

- **Espai web:** es proposa adaptar un espai dins la web actual de l'Ajuntament (o bé crear-ne una específica per al programa) on es trobi tota la informació relacionada amb el programa educatiu (catàlegs, dates clau, com fer les reserves, agenda d'esdeveniments locals, etc.)
- **Xarxes socials:** es recomana crear un perfil pròpia amb el logotip creat. Es pot fer una notícia, *story o reel* amb una freqüència setmanal. Caldrà preveure l'elaboració de continguts i la captura d'imatges i vídeos aptes per a la difusió.
- **Reforç de comunicació previs als esdeveniments locals:** cal preveure les dates de realització d'esdeveniment locals per realitzar un reforç de la informació durant els dies previs.
- **Prensa escrita i/o digital (butlletí municipal, diari, etc.):** es recomana fer una notícia en cada número amb les novetats relacionades amb l'educació ambiental, les dades de participació o altres novetats que tot i no ser específiques del món educatiu sí estan relacionades amb temàtiques ambientals, com per exemple, la naturalització d'algun espai municipal.
- **Ràdio:** es pot aprofitar per fer entrevistes a persones implicades aprofitant els dies temàtics ambientals. També es pot crear una falca sobretot per fomentar la participació en les accions adreçades a ciutadania i persones grans.
- **Cartelleria:** aquest recurs es proposa limitar a les accions adreçades a persones grans, penjant cartells en espais com centres cívics, casals de gent gran, mercat municipal, etc. També es pot utilitzar per difondre esdeveniments locals.
- **Catàleg digital i mailing:** aquest canal és especialment eficient per adreçar-se a centres educatius (de tots els nivells). Cal preveure però que aquest col·lectiu necessita rebre la informació amb antelació per tal de poder incloure les activitats que es proposen en les seves programacions. Els moments clau per fer arribar la informació a aquest col·lectiu és el mes de juny i setembre.

Per aconseguir una difusió amb més impacte es proposa establir aliances i sinèrgies amb altres programes, entitats i administracions per fer publicacions conjuntes amb tots els temes ambientals relacionats amb el municipi. Es podria fer unificant la difusió a moda d'agenda conjunta incloent per exemple:

- Ajuntament de Gavà: activitats d'educació ambiental

- Delta del Llobregat: <http://www.deltallobregat.cat/40648680286/home/>
- Parc del Garraf: <https://www.parcdelgarraf.cat/>
- Àrea Metropolitana de Barcelona: programa “Compartim un futur” i Jugatequesambientals.
- Activitats impulsades per entitats ambientals locals, associacions de veïns

Aquesta opció requereix establir contactes amb els responsables dels altres programes i activitats per rebre tota la informació necessària i poder definir el moment més idoni per fer la difusió conjunta. Per facilitar aquesta tasca es proposa fer una reunió anual o es puguin establir els canals de comunicació interns, els terminis d'enviament d'informació, etc.

Una altra opció es penjar les iniciatives locals ens espais web amb un abast territorial més ampli, com per exemple la web de turisme del Vallès: <https://visitvalles.com> o bé, Barcelona és molt més: <https://www.barcelonaesmoltmes.cat>, entre d'altres.

Un altre aspecte important, és encertar el moment més adequat per realitzar l'acció comunicativa.

En aquest sentit cal tenir en compte:

En el cas de les accions que s'adrecen a grups de formació reglada, hi ha èpoques concretes de l'any en les quals la difusió i presentació d'activitats té més repercussió. Seria el cas de l'inici de curs (mes de setembre), però també el final de curs (juny i juliol) per a que els docents puguin incloure les propostes del pla d'educació ambiental en les seves programacions.

En el cas d'activitats adreçades a altres col·lectius no escolars, acostuma a funcionar molt bé la difusió a l'inici de cada trimestre o temporada (primavera, tardor, estiu i hivern).

Es recomana establir canals de comunicació amb altres administracions i entitats per fomentar sinèrgies, fer xarxa i oferir una agenda d'activitats conjunta.

13. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment i avaluació continua permet obtenir informació, per exemple, a través d'indicadors específics, d'aspectes rellevants sobre el funcionament del programa i mantenir un contacte continuat amb els participants, els seus interessos, comentaris, propostes, etc. que podem valorar i fins i tot incloure propostes.

Els objectius principals pla de seguiment i avaluació són:

- Valorar si els canals de difusió utilitzats han tingut l'impacte desitjat sobre cada col·lectiu diana.
- Conèixer si la implementació de les diferents propostes educatives ha estat correcta.
- Comprovar si s'assoleixen els objectius generals del programa i els específics de cada activitat.
- Comptabilitzar el nombre de participants.
- Valorar si les tasques de gestió de reserves i coordinació funcionen correctament.
- Actualitzar el programa mantenint les temàtiques, destinataris, formats i metodologies que funcionen correctament i per aquelles que no funcionen, poder-les revisar i actualitzar, o bé eliminar-les.
- Identificar noves oportunitats a partir de les aportacions dels participants i dels educadors/es ambientals.

L'avaluació dels diferents serveis es pot realitzar mitjançant l'estudi d'indicadors d'evolució. Els indicadors han de complir els següents requisits:

- S'han de poder utilitzar al llarg del temps per tal de poder-los comparar i analitzar l'evolució del programa.
- Ha de mesurar objectivament i s'han de poder expressar en unitats comparables.
- Ha de respondre als objectius: cada indicador ha d'estar específicament dissenyat en funció del fet a avaluar i dels objectius proposats en cada cas.

A continuació es mostra un llistat d'indicadors específics que poden servir per fer un seguiment de les activitats i projectes:

- Tasca realitzada per l'educador/a ambiental
- Els materials utilitzats durant l'activitat
- Els nivell d'assoliment dels objectius
- La durada de l'activitat
- Nivell d'integració al currículum escolar (en el cas de les activitats de formació reglada)
- Idoneïtat de les temàtiques tractades (en el cas de les activitats de formació no reglada)
- Relació amb la vida quotidiana

També és important recollir dades sobre la participació. Alguns indicadors poden ser:

- Nombre d'activitats i participants en activitats de formació no reglada
- Nombre d'activitats i participants en activitats de formació reglada

- Nivell d'interès dels participants
- Nombre de projectes realitzats i nombre de participants

A l'hora de recollir tots els indicadors, hi ha diverses estratègies:

- En el cas de les activitats d'educació reglada (escolars) el docent que ha participat en l'activitat ompli un qüestionari de valoració (en full o bé digital).
- En el cas de les activitats d'educació reglada (escolars) incloure en el disseny de les activitats educatives una dinàmica final per recollir les aportacions dels participants.
- En el cas de les activitats adreçades a públic no escolar, incloure una dinàmica final per recollir les valoracions i aportacions dels participants o bé omplir individualment un qüestionari de l'activitat (en full o bé en digital)
- L'equip d'educadors/es ambientals omplin un qüestionari de valoració al finalitzar cada activitat.
- Fer entrevistes a l'atzar entre els participants.

A l'hora d'implementar el pla de seguiment i avaluació caldrà:

- Definir-ho detalladament abans d'iniciar les accions educatives del programa.
- Decidir quin serà el mecanisme i la persona encarregada d'aquesta tasca i de l'anàlisi dels resultats, que pot ser el mateix equip tècnic de l'Ajuntament o bé, en el cas que s'hagi realitzat la contractació de l'equip educatiu per dinamitzar les activitats, incloure aquesta tasca.
- En cas d'externalitzar el servei educatiu, caldrà preveure la incorporació d'aquesta tasca en les bases del plec de licitació.

14. PROPOSTA DE PRIORITZACIÓ I DE PLA DE TREBALL

A continuació es mostra una proposta de prioritització i implementació de les accions del pla d'educació ambiental. Aquesta proposta però, caldrà que sigui revisada pel personal tècnic de l'Ajuntament per tal d'identificar oportunitats i recursos econòmics, materials i humans disponibles que poden fer variar de manera considerable aquesta proposta. Es proposen tres períodes d'implementació:

- **Curt (curs 2025-26):** correspon al període per implementar les accions que són imprescindibles per engegar el no pla d'educació ambiental i també a aquelles que són fàcils d'elaborar i per tant, es poden implementar en un període curt de temps.
- **Mitjà (curs 2026-27):** correspon al període per implementar a les accions que requereixen més temps per a la seva implementació. Són sobretot aquelles que requereixen la creació de materials específics.
- **Llarg (curs 2027-28):** correspon al període per implementar per a les accions més complexes que requereixen una coordinació entre àrees important, lloguers, etc.

	ACCIONS	CURT	MITJÀ	LLARG
LÍNIA ESTRATÈGICA 1: GESTIÓ INTERNA DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	1. Planificar les accions d'educació ambiental.	●		
	2. Crear una marca gràfica del programa d'educació ambiental.	●		
	3. Elaborar i implementar un pla de difusió i de comunicació		●	
	4. Elaborar un pla de seguiment i avaluació de les activitats del programa.		●	
	5. Utilitzar els recursos i espais dels equipaments municipals per programar activitats, exposicions i actes o xerrades.		●	●

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: TRANSVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A L'AJUNTAMENT	6. Establir aliances amb altres àrees de l'Ajuntament.	●		
	7. Realitzar formacions internes (personal tècnic i polític).		●	
	8. Crear un espai de referència d'educació ambiental.			●
	9. Ambientaltitzar els equipaments i espais públics.		●	●
LÍNIA ESTRATÈGICA 3: CAPACITAR A ENTITATS I A EMPRESES PER A QUE INTEGRIN L'EDUCACIÓ AMBIENTAL EN LA SEVA ACTIVITAT	10. Suport a les accions de responsabilitat social corporativa.	●	●	
	11. Formació ambiental adreçada a les entitats locals.		●	
	12. Formació ambiental adreçada a les associació de veïns i veïnes.		●	
	13. Curs per a docents: el patrimoni ambiental de Gavà.	●		
LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CAPACITAR A LA CIUTADANIA A TRAVÉS D'INICIATIVES AMBIENTALS	14. Adherir-se i programar accions en el marc de dies mundials i setmanes temàtiques.	●		
	15. Dissenyar un programa de divulgació ambiental amb xerrades, exposicions i activitats.		●	
	16. La biblioteca de les coses: xarxa d'intercanvi i punt de donacions.			●
	17. Geocerca dels arbres singulars de Gavà.		●	
	18. Ambientaltitzar els esdeveniments locals.		●	
	19. Dinamització d'itineraris saludables i activitats ambientals per a persones grans o persones amb necessitats especials.		●	

	20.Fomentar el coneixement a través de la ciència ciutadana.	●		
	21.Organitzar jornades de voluntariat ambiental.	●		
	22. Promoure i difondre dels itineraris de natura de Gavà.	●		
LÍNIA ESTRATÈGICA 5: CAPACITAR A INFANTS I JOVES A TRAVÉS D'ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	23.Informar als docents a l'inici de cada curs de l'oferta d'activitats, novetats i dels recursos per realitzar activitats de forma autònoma.	●		
	24.Reforçar la Xarxa d'escoles per a la sostenibilitat de Gavà.	●		
	25.Mantenir les aliances amb altres administracions per complementar l'oferta educativa escolar.	●		
	26.Impulsar els itineraris de natura.	●		
	27.Reptes pel clima: concurs anual per entitats de lleure.	●	●	
	28. Oferir treballs de recerca per alumnat de batxillerat.	●	●	
	29.Suport a projectes de servei comunitari.	●	●	
	30.Activitats basades en el format <i>escape room</i> .	●	●	●
	31. Desenvolupar propostes educatives per infants de 0 a 6 anys.	●	●	
	32.Activitats de reducció de residus.	●	●	
	33.Propostes d'estalvi energètic als centres educatius.	●		

34. Dissenyar un joc de rol sobre els efectes del canvi climàtic a la salut per a instituts.

35. Apadrinaments d'espais o elements d'interès natural.

36. Mobilitat i qualitat ambiental: taller la ciutat dels 15 minuts.

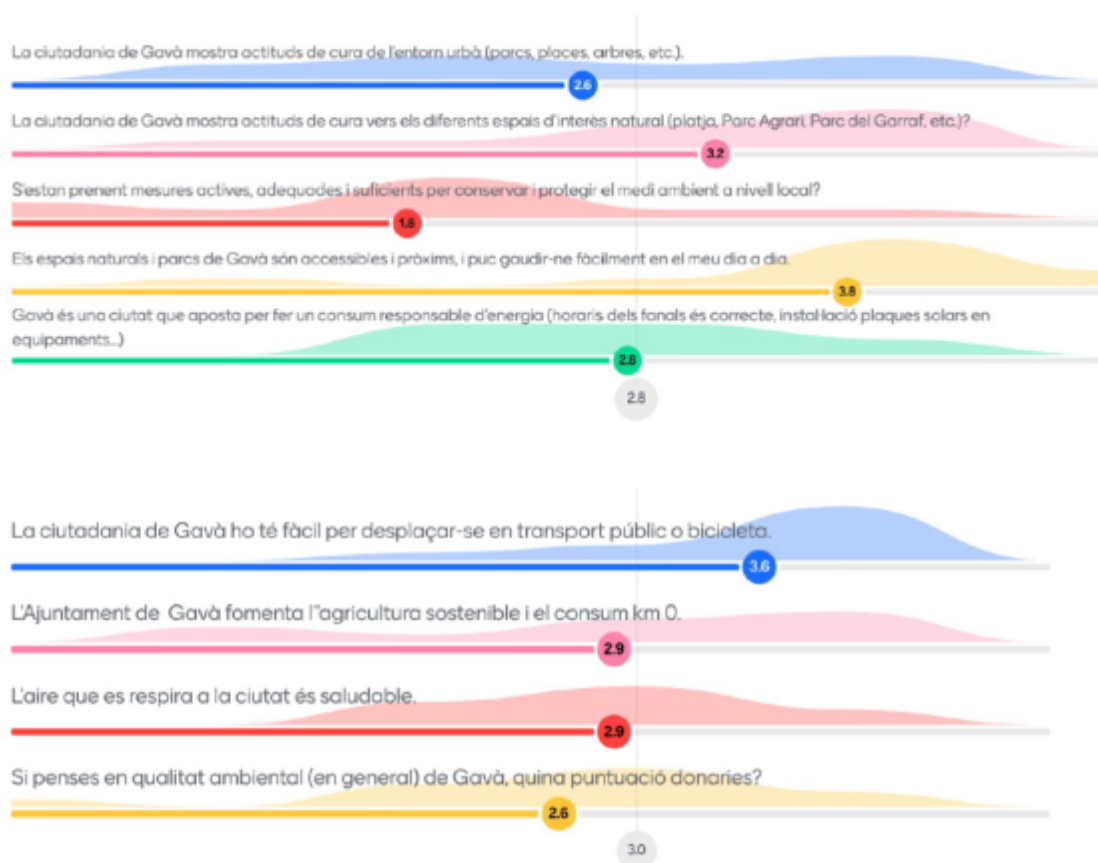
37. Activitat específica sobre salut ambiental.

ANNEX 1: PREGUNTES I RESULTATS DE LA SESSIÓ PARTICIPATIVA PRESENCIAL REALITZADA AMB PERSONAL TÈCNIC MUNICIPAL.

Pregunta 1. Quina percepció tens de Gavà? (puntuació de 1 a 5, en funció del grau d'acord amb l'enunciat)

Tal i com es pot observar, en general, els tècnics es troben d'acord amb gairebé tots els enunciats (8 dels 9 enunciats tenen una puntuació superior a 2,5). L'enunciat que ha rebut la major puntuació és “Els espais naturals i parcs de Gavà són accessibles i pròxims, i puc gaudir-ne fàcilment en el meu dia a dia” (3,8) i el que ha rebut la menor puntuació és “S'estan prenent mesures actives, adequades i suficients per conservar i protegir el medi ambient a nivell local?” (1,8).

Pregunta 2. Quins eixos de treball consideres prioritaris a treballar en el futur Programa d'Educació Ambiental de Gavà? (selecció múltiple de, com a màxim, 3 àmbits)

Tal i com es pot observar tots els eixos es consideren prioritaris per, com a mínim, algun dels tècnics participants a la sessió. Ara bé, els eixos que han rebut més vots i en els qual hi ha

més acord són “Residus, economia circular i consum responsable de recursos” (10 vots) i “Emergència climàtica” (10 vots).

Els participants també han proposat dos nous eixos temàtics:

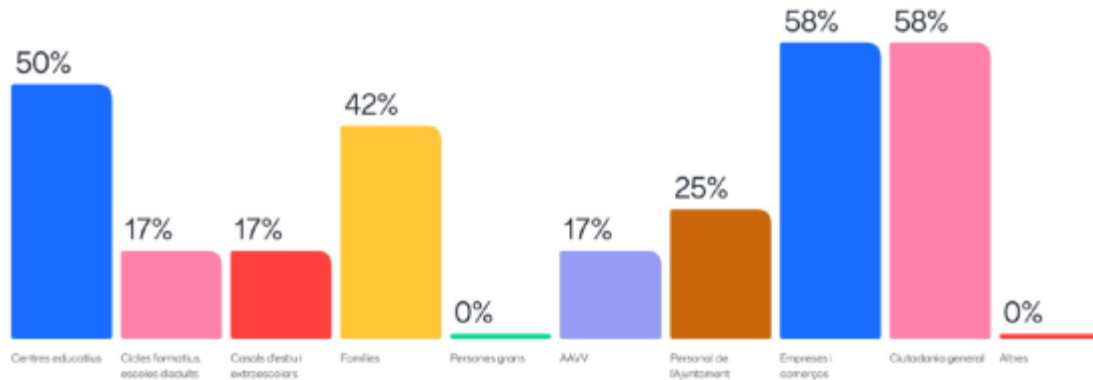
- Control de plagues i productes químics (Cultura)
- Responsabilitat social corporativa (Empresa i ocupació)

	Compostatge, agricultura i alimentació sostenible	Malbaratament alimentari	Residus, economia circular i consum responsable de recursos	Cicle de l' aigua, consum responsable, depuració, potabilització	Energies renovables i consum responsable	Salut i qualitat ambiental: aire i soroll	Emergència climàtica	Biodiversitat i verd urbà	Patrimoni natural i geologia	Mobilitat sostenible
Salut pública i consum			2	2	1		3	1		
Residus		1		1		1	2	1		
Cultura			1		1			1		
Noves economies	1	1	1							
Joventut i drets humans			1				1			1
Medi ambient			2				2	2	2	
Empresa i ocupació			1	1	1					
Patrimoni cultural			1				1		1	
Educació			1				1		1	
Nº total de vots	1	2	10	4	3	1	10	5	4	1

Pregunta 3. A quin col·lectiu creieu que és prioritari que s'adrecin les activitats d'educació ambiental? (selecció múltiple)

Tal i com es pot observar els col·lectius que han rebut un major percentatge de vots han estat “Empreses i comerços” i “Ciutadania general” (58%), seguit de “Centres educatius” (50%) i “Famílies” (42%). El col·lectiu de “Persones grans” no ha estat seleccionat per cap dels participants. Aquest fet pot ser degut a què no hi havia cap representant de l'àrea/departament que treballa amb aquest col·lectiu.

Una de les tècniques participants comenta que a l'hora de votar, ha prioritzat els col·lectius amb major capacitat d'acció.

Pregunta 4. Quin espai vinculat al vostre àmbit de treball seria adequat per a realitzar activitats d'educació ambiental? (resposta oberta)

Tal i com es pot observar s'han realitzat propostes d'una gran diversitat d'espais, sense que cap en destaquí de forma clara.

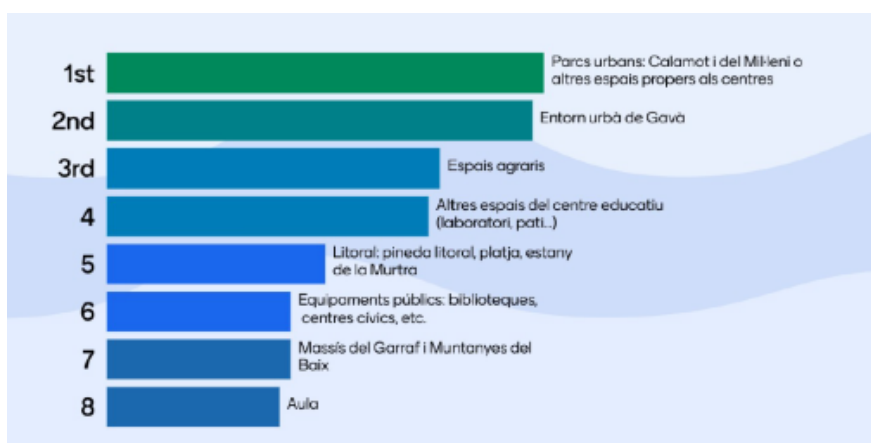

(* El benchmarking fa referència a la comparació de pràctiques.

ANNEX 2: PREGUNTES I RESULTATS DE LA SESSIÓ PARTICIPATIVA PRESENCIAL REALITZADA AMB PERSONAL DOCENT DE LA XESGAVÀ.

Pregunta 1. Quins espais són més adequats per fer activitats d'educació ambiental? (priorització d'opcions)

Tal i com es pot observar, per ordre de preferència, els espais que es consideren més adequats són els parcs urbans i l'entorn natural de Gavà. Per altra banda, l'espai amb una menor valoració és l'aula del centre educatiu.

Pregunta 2. Quins eixos de treball consideres prioritaris a treballar en el futur Programa d'Educació Ambiental de Gavà? (selecció múltiple de, com a màxim, 3 àmbits)

Tal i com es pot observar, tots els eixos es consideren prioritaris per, com a mínim, alguna de les docents participants a la sessió i tots reben entre 1 i 3 vots. Així, no hi ha cap eix temàtic que destaquï amb una major puntuació, o bé, que es treballi a tots els nivells educatius.

Les participants també han proposat una nova temàtica:

- Informació i treball amb fundacions a través de l'apadrinament, com CRAM o Jane Godall (1r cicle ESO)

	Compostatge, agricultura i alimentació sostenible	Malbaratament alimentari	Residus, economia circular i consum responsable de recursos	Cicle de l'aigua, consum responsable, depuració, potabilització	Energies renovables i consum responsable	Salut i qualitat ambiental: aire i soroll	Emergència climàtica	Biodiversitat i verd urbà	Patrimoni natural i geologia	Mobilitat sostenible
I3		1								
I4				1						

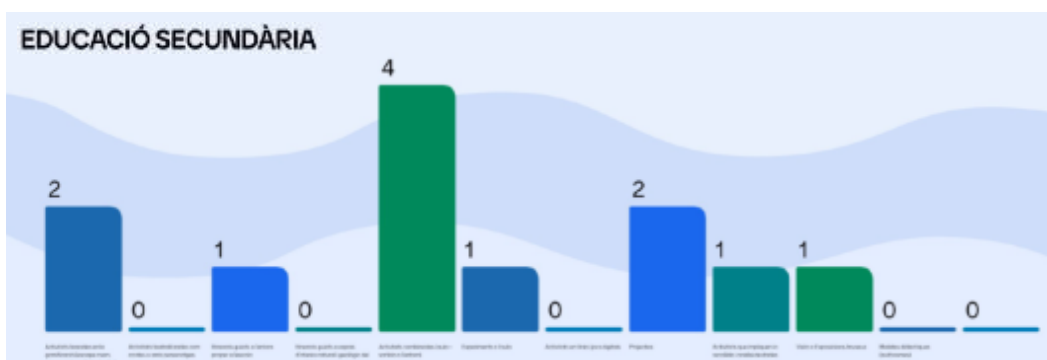
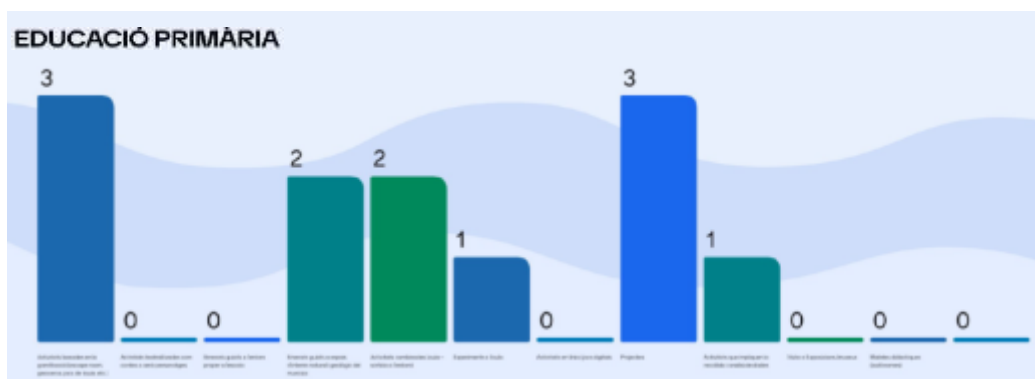
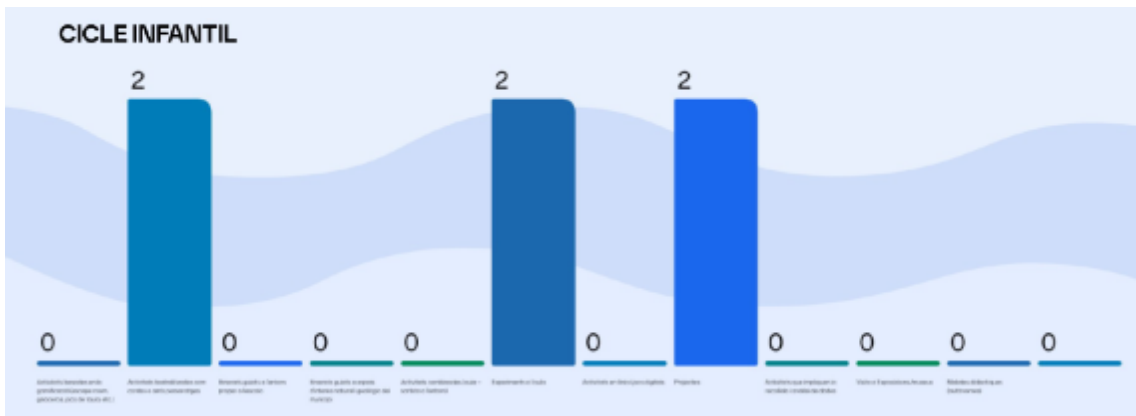
I5	1									
Cicle inicial		1		1						
Cicle mitjà			1		1		1		1	1
Cicle superior	1					1				
1r cicle ESO	1		1				1			
2n cicle ESO			1			1	1		1	
Batxillerat				1				1		
Nº total de vots	3	2	3	3	1	2	3	1	1	1

Pregunta 3. Quins formats/metodologies creus que poden ajudar a l'aprenentatge significatiu segons el nivell educatiu? (selecció múltiple de, com a màxim, 3 metodologies)

Tal i com es pot observar, la metodologia més votada és “Projectes” (7 vots), seleccionada per les docents de tots els nivells educatius. En aquest sentit, es considera projecte una proposta educativa formada per més d'una sessió, a través de la qual es treballa un tema durant un període de temps determinat. La segona metodologia més votada són les “Activitats combinades aula – entorn” (6 vots), que és consideren adients per educació primària i secundària.

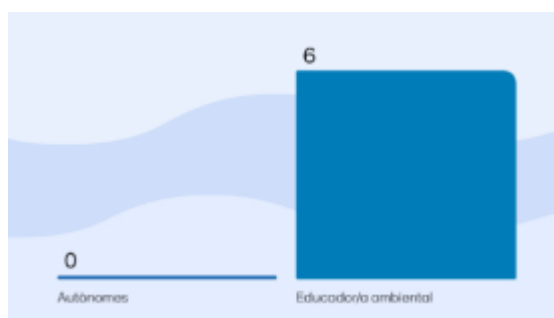
Tot i que no rep la major puntuació, els “Experiments a l'aula” (4 vots) és l'altra metodologia que es considera adequada per a tots els nivells educatius.

	Gamificació (escape, eocerca, joc de taula...)	Teatralitzades (contes o personatges)	Itineraris guiats a l' entorn proper a l' escola	Itineraris guiats a espais d' interès natural i geològic	Activitats combinades (aula - sortida a l' entorn)	Experiments a l' aula	Activitats en línia i jocs digitals	Projectes (activitats de més d' una sessió)	Recollida i anàlisi de dades	Visites a exposicions/ museus	Maletes didàctiques (autònomes)
Educació infantil		2				2		2			
Educació primària	3			2	2	1		3	1		
Educació secundària	2		1		4	1		2	1	1	
Nº total de vots	5	2	1	2	6	4		7	2	1	

Pregunta 4. Preferiu activitats de realització autònoma (amb material de suport) o dinamitzades per un educador/a ambiental? (tria entre 2 opcions)

Tal i com es pot observar, totes les docents participants a la sessió prefereixen les activitats dinamitzades per un educador/a ambiental.

Pregunta 5. Què és el que us fa participar en una activitat d'educació ambiental? (selecció múltiple)

Tal i com es pot observar, les característiques d'activitats d'educació ambiental més votades per les docents són ser "gratuïta" (8 vots) i ser "dinamitzada per un educador/a ambiental" (8 vots), seguit de fer-se "a un espai natural" – sempre que inclogui el cost de l'autocar- (7 vots). En relació al cost de l'autocar, es comenta que es podrien centrar en activitats adreçades a un dels nivells educatius.

	Nº de vots
Es fa dins del centre educatiu	1
Es pot anar caminant al lloc de realització	5
Es fa a espais naturals (encara que haguem de contractar autocar)	0
Es fa a espais naturals (si inclou l'autocar)	7
És gratuïta	8
Està dinamitzada per un educador/a ambiental	8
És de realització autònoma	0
Disposa de material complementari	1
La temàtica és curricular	3
És de lleure	0
El format és innovador (gamificació, etc.)	4
És d'un matí sencer	1

Pregunta 6. Quines activitats/experiències us han funcionat millor? (debat obert)

Tot seguit, es detallen les experiències cometades per les diferents docents assistents a la sessió:

EDUCACIÓ PRIMÀRIA:

- 3r de primària: Projecte "Fem ciència" aplicant el mètode científic (realització d'hipòtesis, experiments a l'aula, anàlisi dels resultats, etc.) va funcionar molt bé.
- Al Museu de les mines de Gavà van fer un taller on elaboraven un penjoll i als alumnes els va agradar molt.
- Ecodelegats: els treuen de l'aula per participar a la comissió i els motiva molt.
- 5è i 6è de primària: van fer una activitat de mesura el soroll amb *tablets*, elaborant gràfiques que va funcionar molt bé.
- Activitats entre diferents nivells educatius o diferents escoles, funcionen i agraden molt.

- Van realitzar un diumenge amb família per fer activitats i no va funcionar. Van tenir molt poca participació.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA:

- Activitats sense normes ni límits, que estimulen la creativitat, han funcionat molt bé. Se'ls marca només un objectiu final (per exemple, crear un joc de taula).
- Creació i realització d'activitats per a altres grups d'alumnes o centres educatius també han funcionat molt bé i els motiva. Per exemple, van crear un *escape room* per alumnes de primària. Ho van realitzar dins l'hora de projectes.
- Delegats verds: participen a una comissió ambiental i els agrada molt.
- Projectes de recerca en col·laboració amb l'ajuntament també han funcionat molt bé i agrada a l'alumnat. Han realitzat dos projectes: un sobre el comerç local i un altre de creació d'estructures per millorar les condicions d'espais urbans asfaltats.
- Servei comunitari: quan es selecciona un projecte, tota la classe fa el mateix. A l'hora de triar-lo pensen en què sigui viable, que aprenguin i que els enganxi. L'APS de dunes que realitza AMB els funciona molt bé.

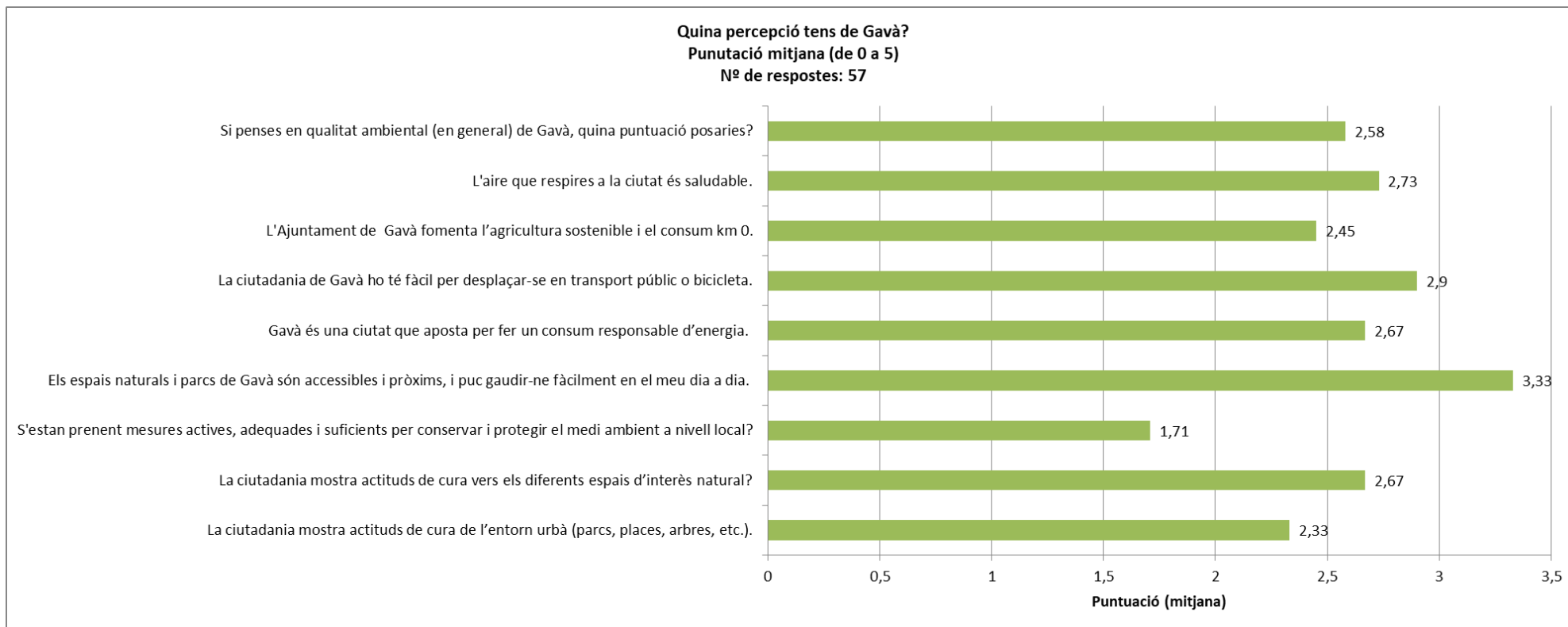
Pregunta 7. El nou programa d'educació ambiental hauria de ser / hauria de tenir... (mural amb notes adhesives)

Tot seguit, es detallen les anotacions realitzades per les docents:

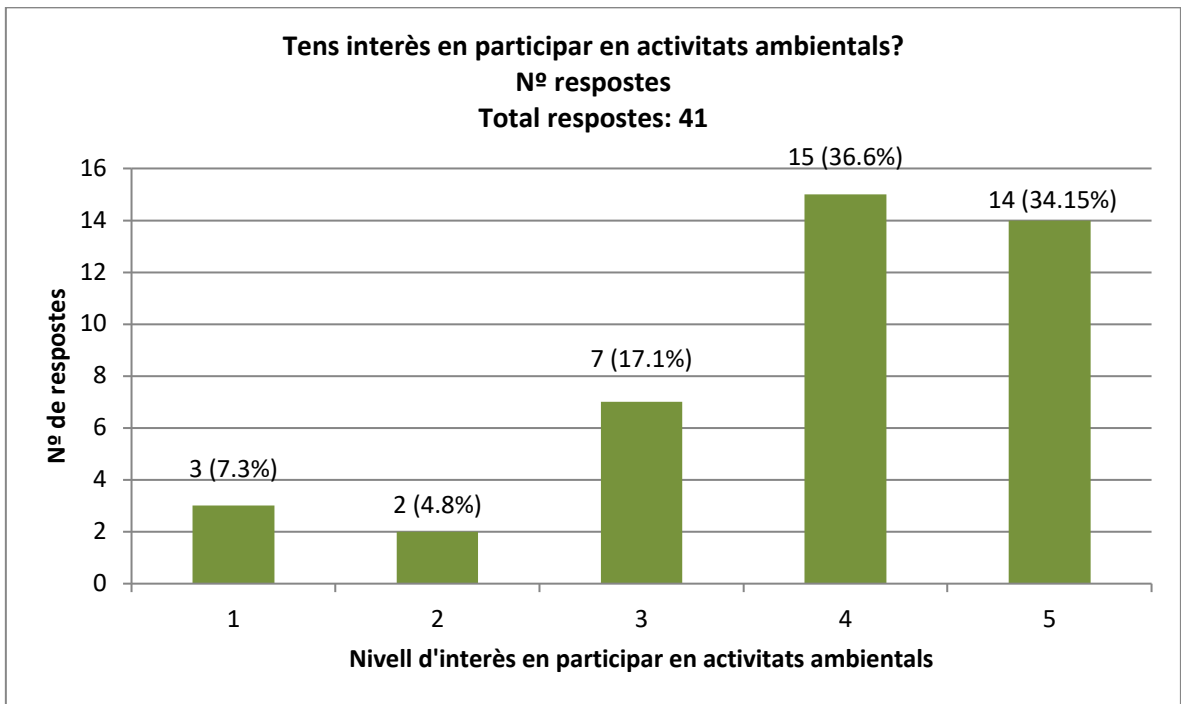
- Sortides properes a la ciutat i al nostre espai natural
- Pràctic i dinàmic
- Participatiu amb molts sectors
- Seguiment i continuïtat
- Més espais verds i d'ombra a les escoles
- Implicació real de l'ajuntament
- Activitats per portar a terme
- Eficax i real
- Propostes reals, pràctiques i molt educatives
- Més activitats dinamitzades a parcs

ANNEX 3: PREGUNTES I RESULTATS DEL QÜESTIONARI EN LÍNIA ADREÇAT A CIUTADANIA

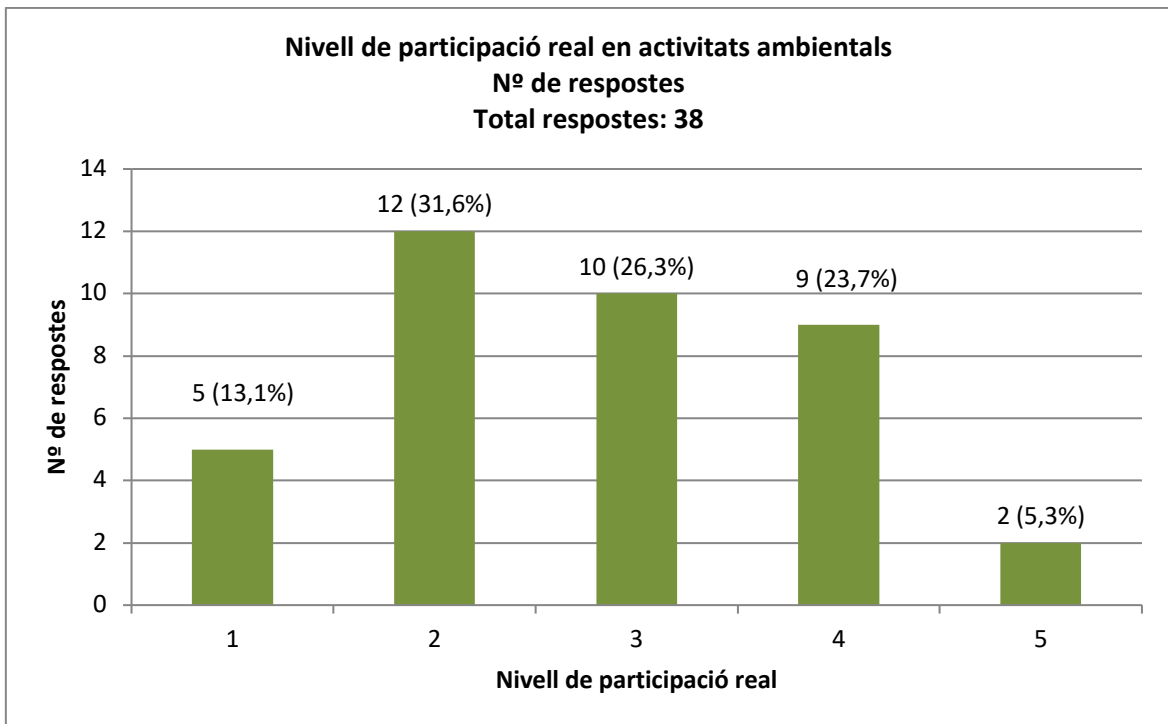
Pregunta 1. Quina percepció tens de Gavà?

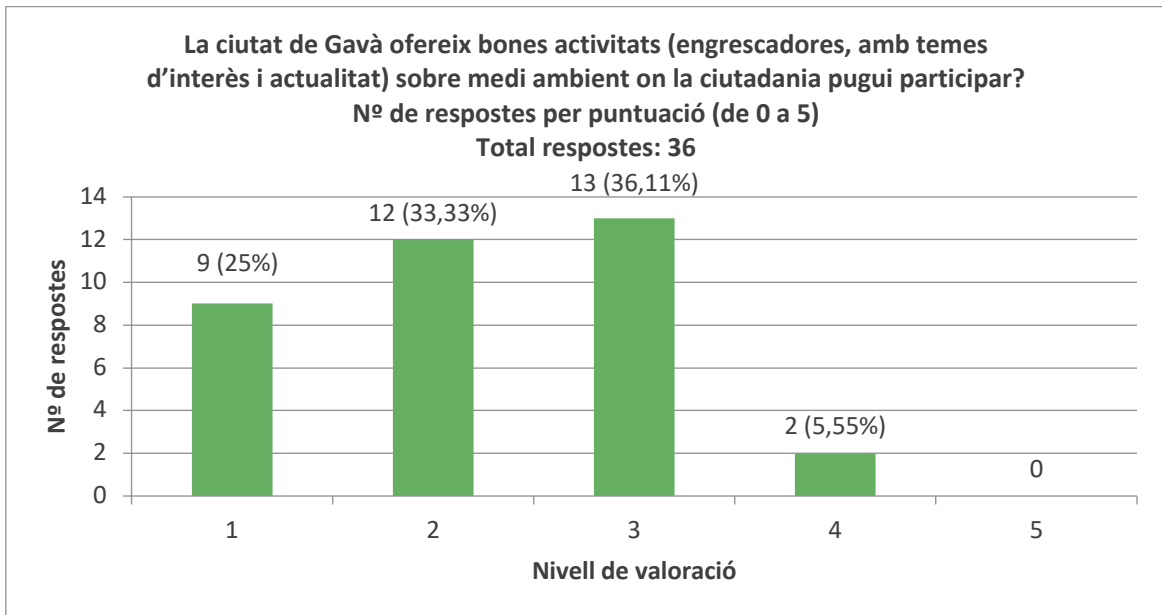
Pregunta 2. Tens interès en participar en activitats ambientals?

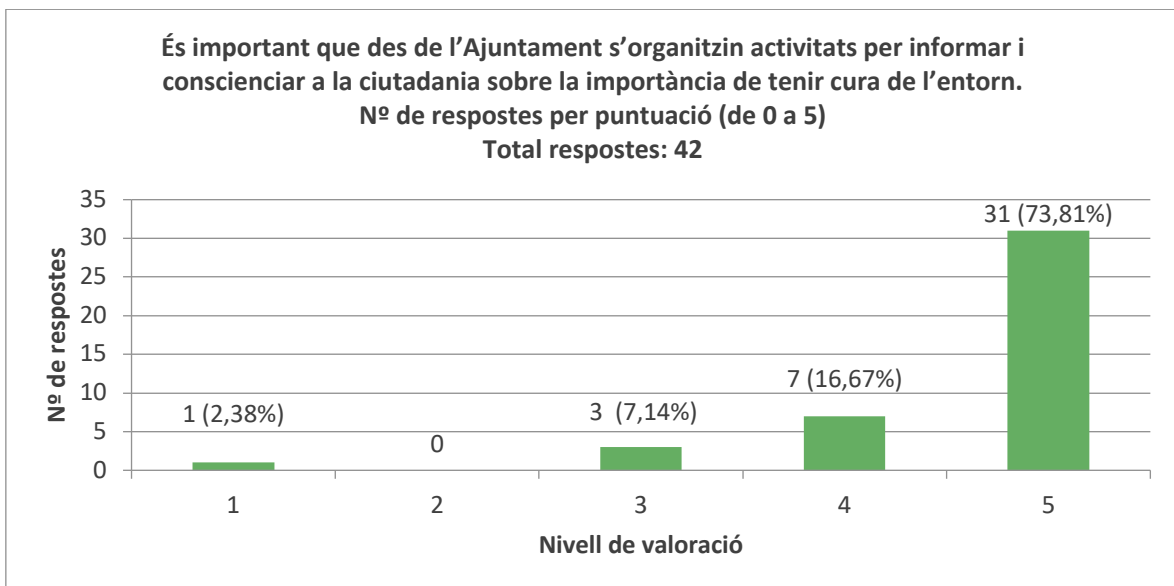
Pregunta 3. Quin és el teu nivell real de participació en les activitats sobre medi ambient que s'organitzen a la ciutat?

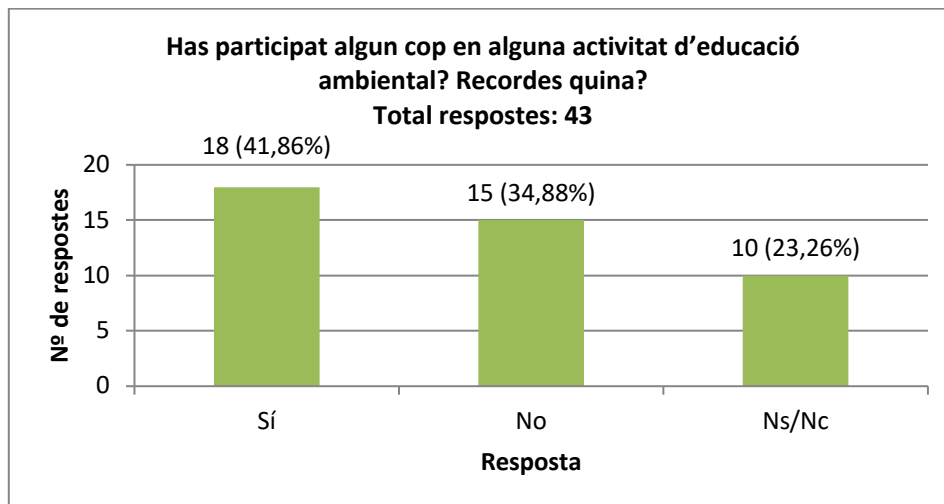
Pregunta 4. La ciutat de Gavà ofereix bones activitats (engrescadores, amb temes d'interès i actualitat) sobre medi ambient on la ciutadania pugui participar?

Pregunta 5. És important que des de l'Ajuntament s'organitzin activitats per informar i conscienciar a la ciutadania sobre la importància de tenir cura de l'entorn?

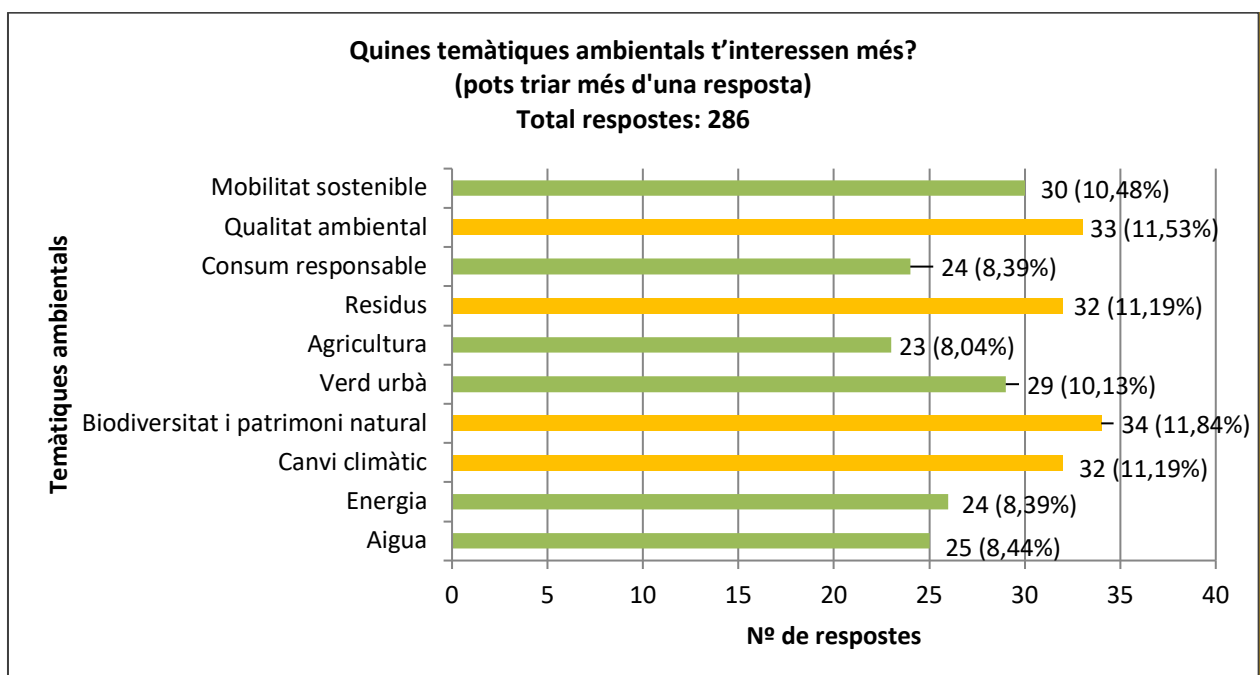
Pregunta 6. Has participat algun cop en alguna activitat d'educació ambiental? Recordes quina?

Activitat	Nº respostes
Recollida de residus/neteja	6
Sí (sense especificar)	5
Manifestacions en contra del pla de Ponent	4
Jugatecambiental	2
Activitats que no són de l'Ajuntament	2
Plantacions	1
Taller compostatge	1

NOTA: destaca que hi ha 5 respostes indicant que no participen perquè no reben informació sobre les activitats que realitzen a l'Ajuntament.

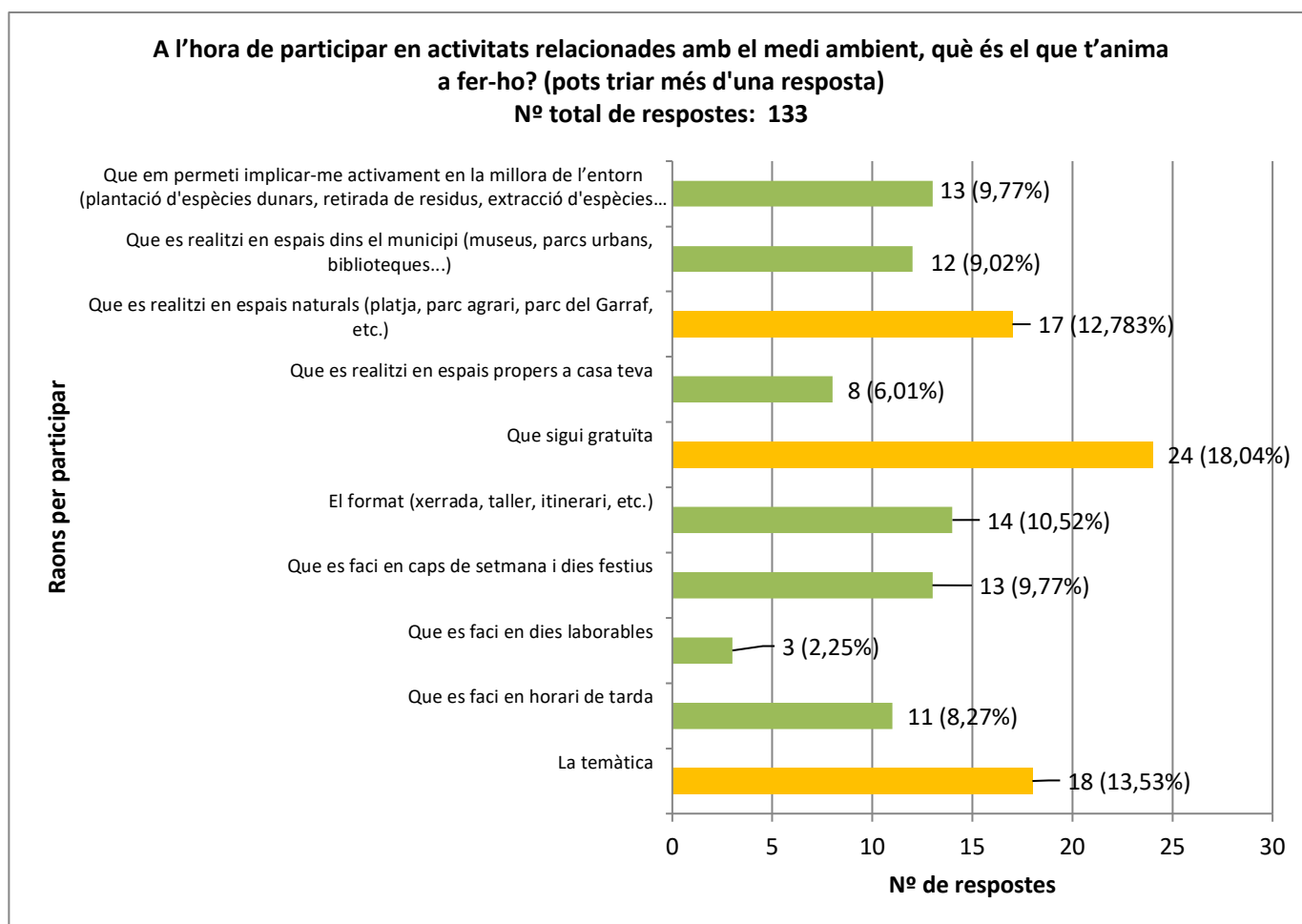
Pregunta 7. Quina temàtica ambiental t'interessa més? (es pot triar més d'una resposta).

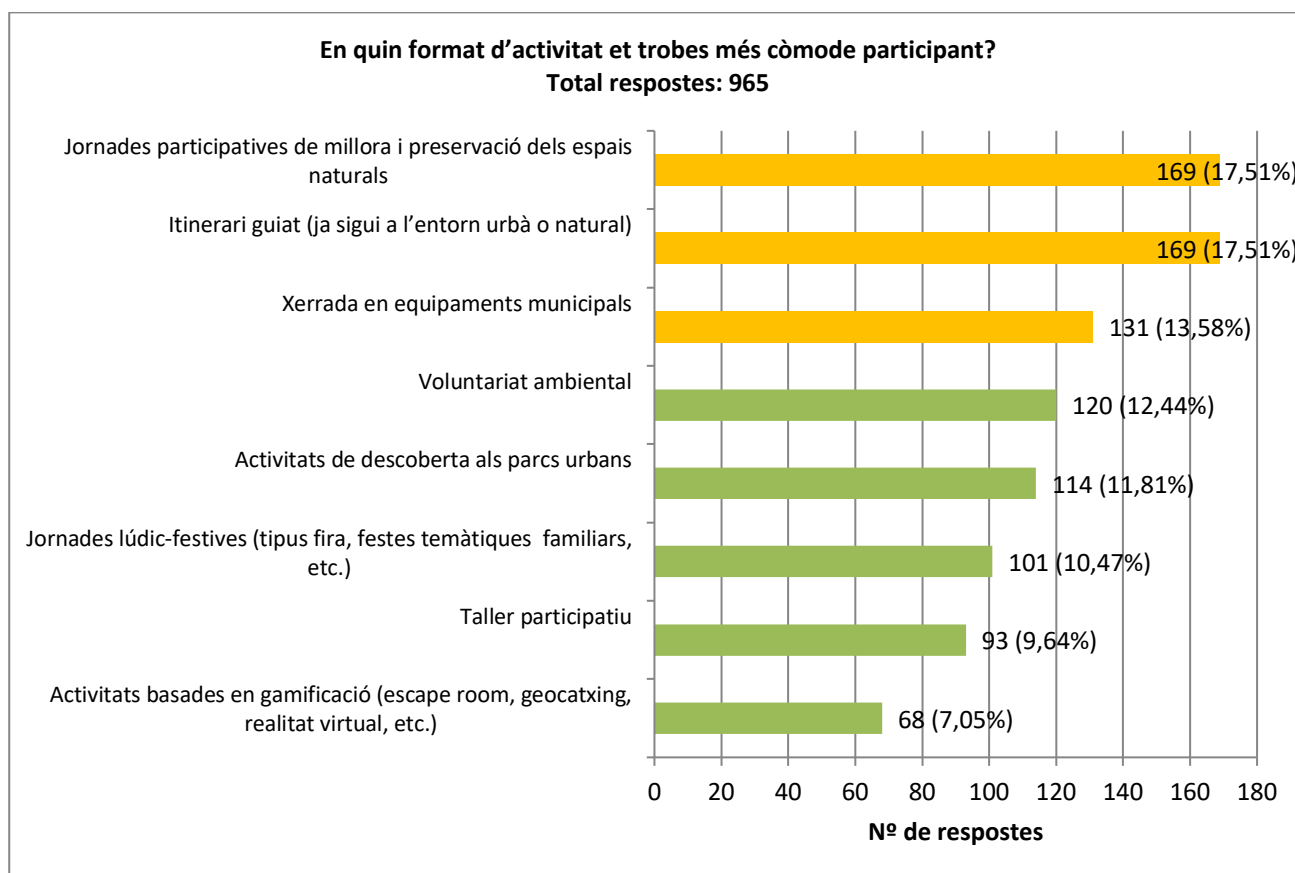
Pregunta 8. Quins altres temes relacionats amb el medi ambient són del teu interès?

Temàtica	Nº respostes
Gestió dels boscos	3
Residus (neteja de carrers i incivisme)	3
Construcció/ciutats sostenibles	2
Éssers vius	1
Transport públic	1
El Pla de Ponent	1
Corredor natural muntanya-mar	1

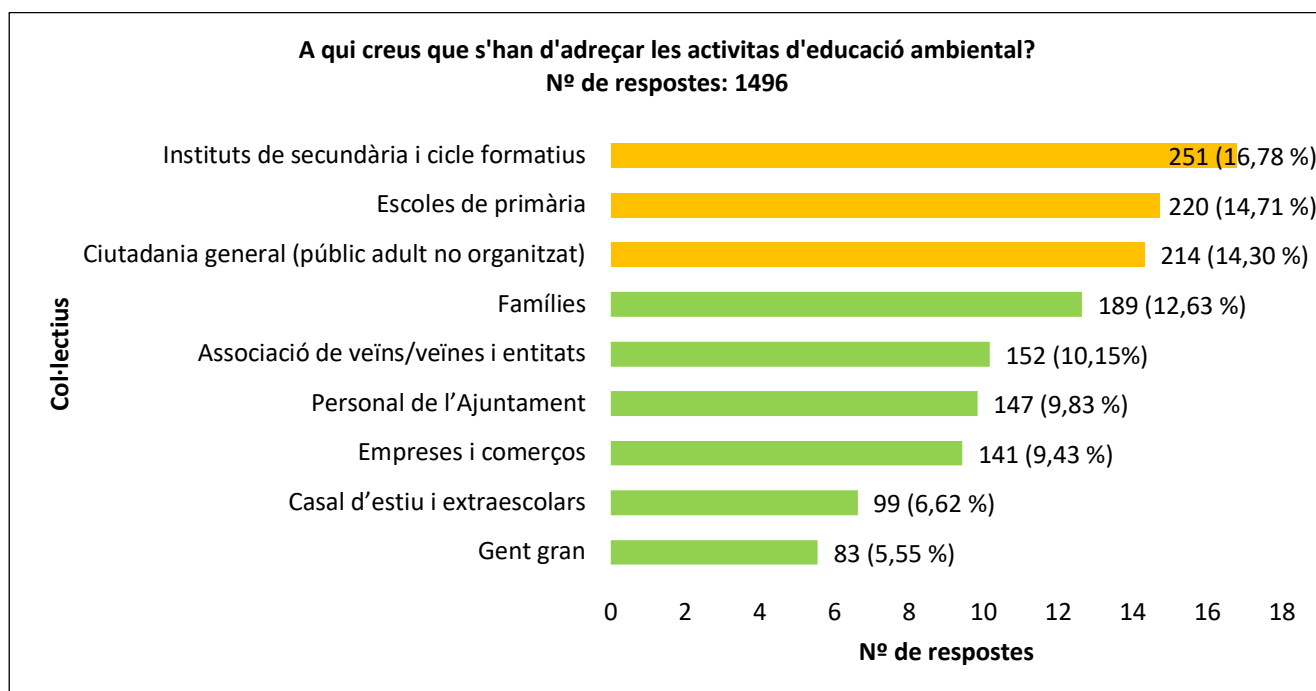
Pregunta 9. A l'hora de participar en activitats relacionades amb el medi ambient, què és el que t'anima a fer-ho? (es pot triar més d'una resposta).

Pregunta 10. En quin format d'activitat et trobes més còmode participant?

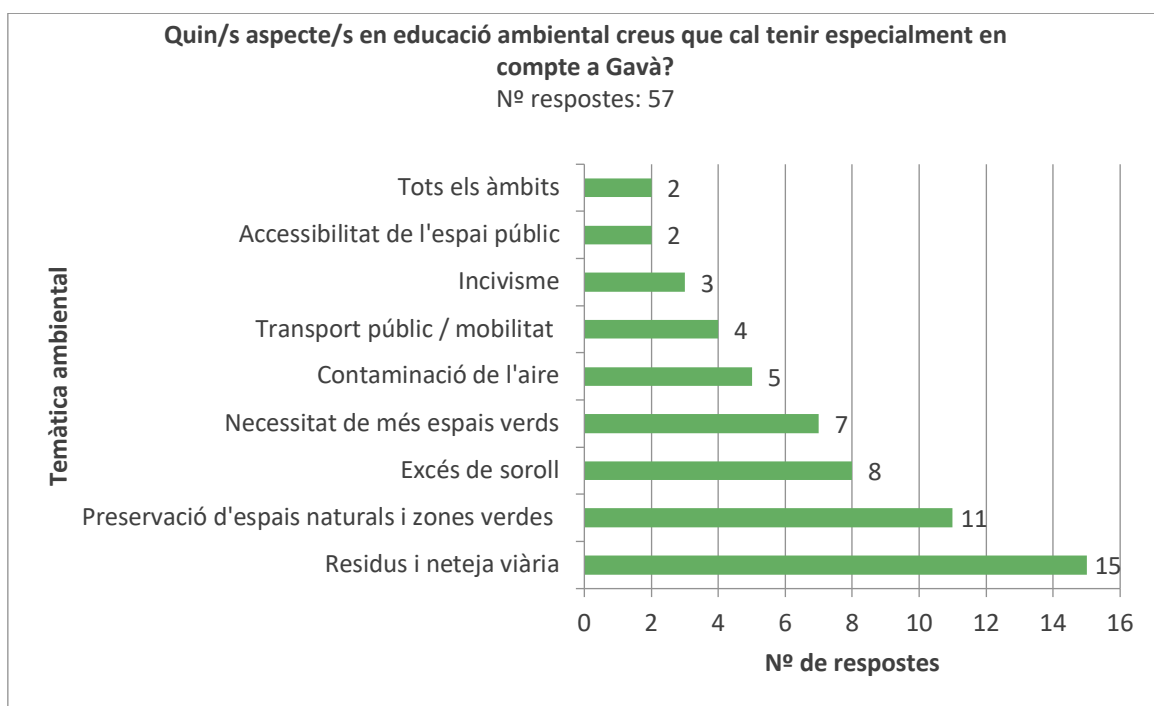

Pregunta 11. A qui creus que s'han d'adreçar les activitats d'educació ambiental?

Pregunta 12. Quin/s aspecte/s en educació ambiental creus que cal tenir especialment en compte a Gavà? Residus? Soroll? Contaminació atmosfèrica? Biodiversitat? Etc.

En total s'han recollit **37 respostes** però moltes no tenen cap relació amb l'educació ambiental. S'han seleccionat aquells que sí i s'ha vinculat cada comentari a una temàtica per tal de facilitar la interpretació de resultats. A continuació es mostra una gràfica amb els temes més rellevants per les persones participants. Cal tenir en compte que una mateixa resposta pot proposar més d'una temàtica per això apareixen 57 respostes de temàtiques diferents però han respost a l'enquesta 37 persones:

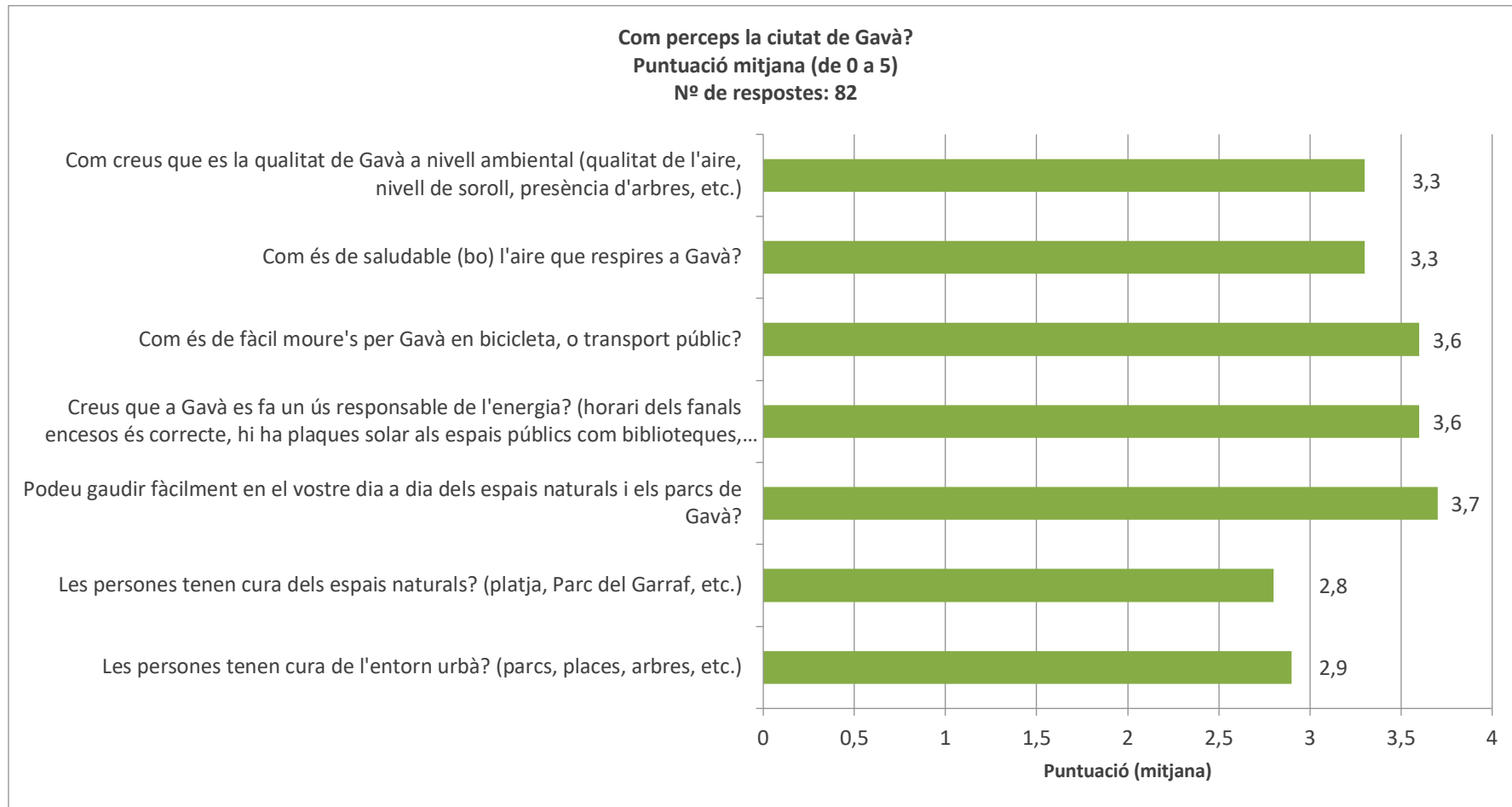
RESUM DE PROPOSTES QUE PODEN ESDEVENIR ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL:

Proposta d'activitats	Nº de respostes
Activitat de neteja dels espais verds	11
Conservació dels espais verds del municipi	9
Contaminació acústica	9
Activitats sobre el creixement urbà i el seu impacte	7
Coneixement de l'entorn forestal. Risc d'incendis.	7
Pla de Ponent: informació, consulta, conseqüències...	7
Activitats per a persones amb gossos: neteja, cura de l'espai...	5
Cens d'arbres i noves plantacions	4

Activitat sobre flora i fauna	3
Divulgació per xarxes socials	2
Campanyes de mercats sostenibles: reduir els envasos d'un sol ús	2
Campanyes per fomentar el transport públic	2
Activitat sobre el patrimoni històric	1
Construcció de caixes niu i hotels d'insectes en espais públics i equipaments municipals	1
Xerrades pels hortolans sobre el conreu ecològic	1
Cohesió de grups ecologistes	1
Impacte dels avions	1
Formació sobre la poda i la fumigació en èpoques de cria al personal responsable de parcs	1
Divulgació de la deixalleria mòbil	1

ANNEX 4: PREGUNTES I RESUSLTATS DEL QÜESTIONARI EN LÍNIA ADREÇAT A ALUMNAT

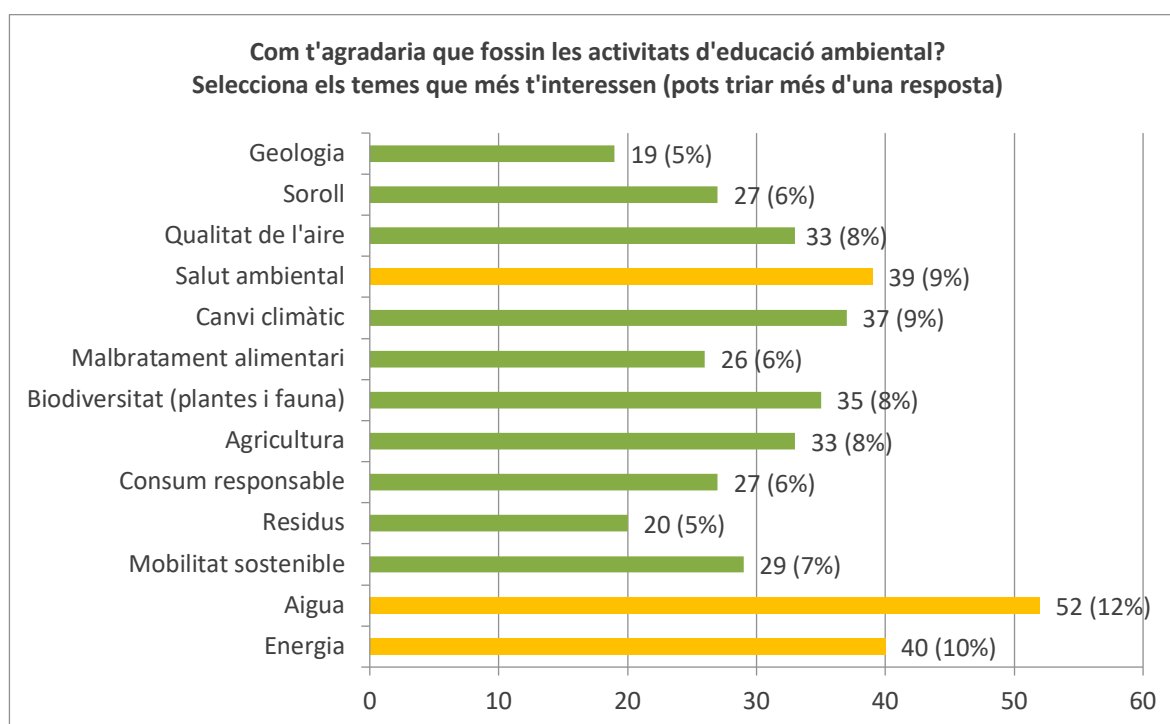
Pregunta 1. Com perceps la ciutat de Gavà?

COM T'AGRADRIA QUE FOSSIN LES ACTIVITATS D'EDUCACIO AMBIENTAL?

Pregunta 2. Selecciona els temes que més t'interessen:

Temes d'interès	Nº respostes
Aigua	52
Energia	40
Salut ambiental	39
Canvi climàtic	37
Biodiversitat (plantes i fauna)	35
Agricultura	33
Qualitat de l'aire	33

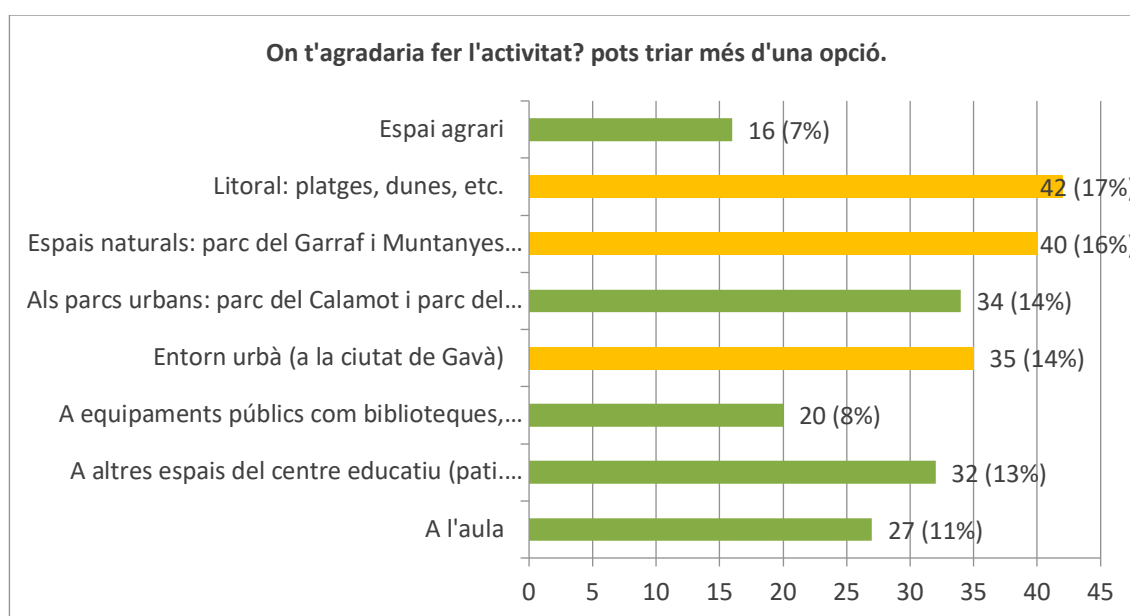

Pregunta 3. Hi ha alguna tema que t'agradaria i que no ha sortit al llistat anterior? Recorda, han de ser temes relacionats amb el medi ambient!

Temes d'interès	Nº respostes
No hi ha resposta	41
No	37
Contaminació dels rius	1
Espais en mal estat	1
Parcs	2

Pregunta 4. On t'agradaria fer l'activitat? pots triar més d'una opció.

Espais preferits	Nº respostes
A l'aula	27
A altres espais del centre educatiu (pati. laboratori...)	32
A equipaments públics com biblioteques, museus, etc.	20
Entorn urbà (a la ciutat de Gavà)	35
Als parcs urbans: parc del Calamot i parc del Mil·leni	34
Espais naturals: parc del Garraf i Muntanyes del Baix	40
Litoral: platges, dunes, etc.	42
Espai agrari	16

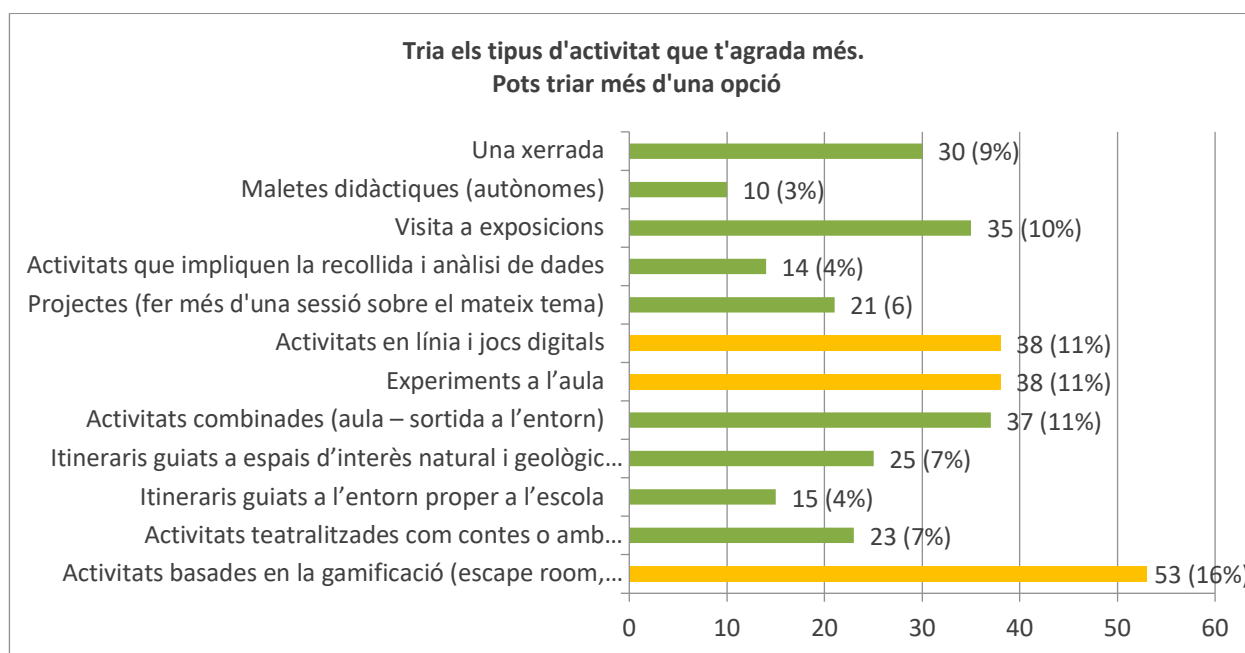

Pregunta 5. Hi ha algun altre espai on t'agradaria fer l'activitat?

Espais d'interès	Nº respostes
No hi ha resposta	41
No	37
Al parc de la torre Iluc	1
A la bòbila	1
A Barcelona	1
Als Aiguamolls del Llobregat	1

Pregunta 6. Tria els tipus d'activitat que t'agrada més

Tipus d'activitats	Nº respostes
Activitats basades en la gamificació (<i>escape room</i> , geocerca, jocs de taula, etc.)	53
Activitats teatralitzades com contes o amb personatges	23
Itineraris guiats a l'entorn proper a l'escola	15
Itineraris guiats a espais d'interès natural i geològic del municipi	25
Activitats combinades (aula – sortida a l'entorn)	37
Experiments a l'aula	38
Activitats en línia i jocs digitals	38
Projectes (fer més d'una sessió sobre el mateix tema)	21
Activitats que impliquen la recollida i anàlisi de dades	14
Visita a exposicions	35
Maletes didàctiques (autònomes)	10
Una xerrada	30

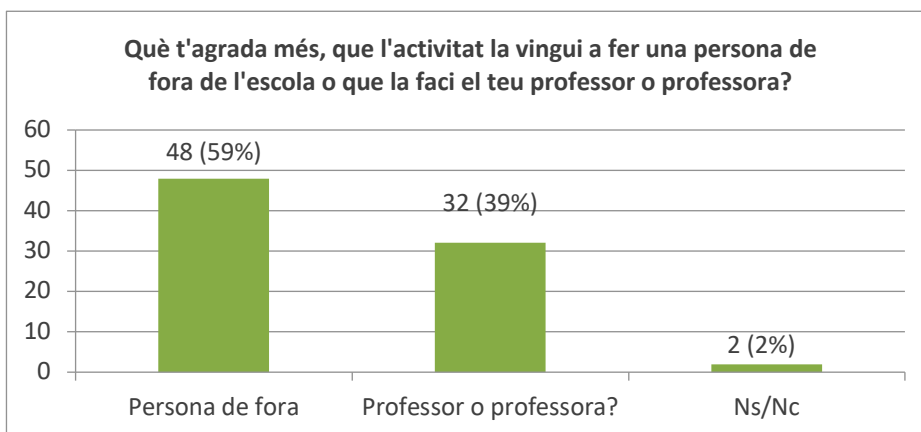

Pregunta 7. Hi ha algun altre tipus d'activitat que t'agradaria fer?

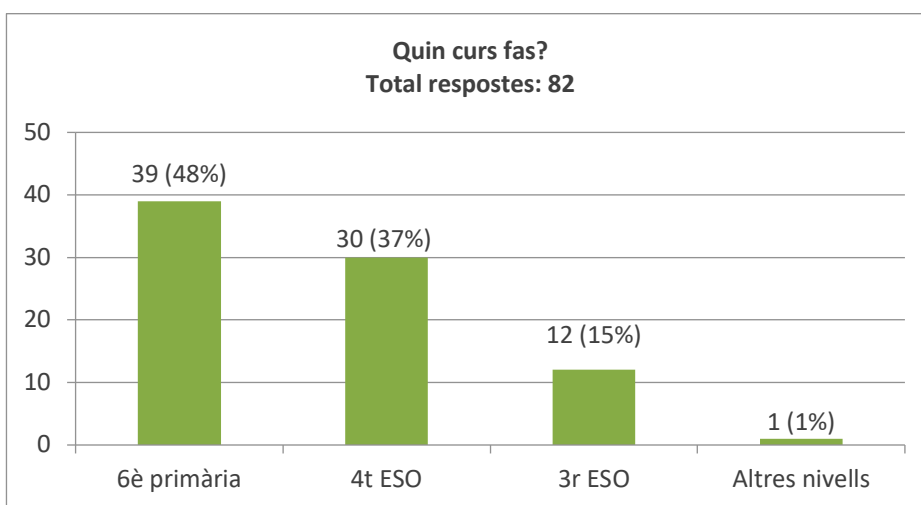
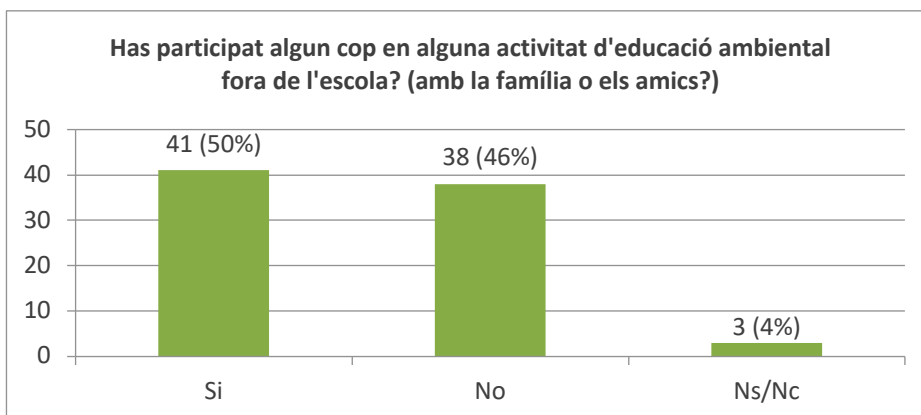
Altres activitats	Nº respostes
No hi ha resposta	42
No	33

Plantar arbres	1
Netejar les platges	1
Esports a la natura	5

Pregunta 8. Què t'agrada més, que l'activitat la vingui a fer una persona de fora de l'escola o que la faci el teu professor o professora?

Pregunta 9. Has participat algun cop en alguna activitat d'educació ambiental fora de l'escola? (amb la família o els amics?)

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Acció Climàtica

Gerència de Serveis de Medi Ambient

*Comte d'Urgell, 187
Recinte de l'Escola Industrial
08036 Barcelona*

*www.diba.cat/mediambient
@AccioClimaDiba*